اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت معدن تجارت

یکشنبه
• ۱۸ دی ۱۴۰۱
• ۱۵ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴
• ۸ ژانویه ۲۰۲۳

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۵۵۸ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۴۰ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

تشدید کنترل در فرودگاه‌ها با موج جدید کرونا

به دنبال آغاز موج جدید کرونا در دنیا مدیرکل روابط عمومی سازمان هواپیمایی کشوری از تشدید کنترل مسافران خبر داد. مسافران باید حتما دو دوز واکسن را تزریق کرده باشند و تست Pcr منفی ارائه دهند. به گزارش مهر، باوجود افزایش مرگ‌ومیر کرونایی در کشورهای چین و کره پروازها از این دو کشور همچنان برقرار است و ورودی فرودگاه‌ها زیر نظر وزارت بهداشت کنترل می‌شود.

میراکبر رضوی گفت: در حال حاضر هیچ دستورالعملی به سازمان هواپیمایی ابلاغ نشده و همان دستورالعمل‌های سابق اعمال می‌شود. وی افزود: در دستورالعمل کلی آمده که مسافران باید دو دوز واکسن را تزریق کرده باشند و اگر مسافری واکسن نزده باشد باید تست Pcr منفی ارائه دهد. این تست باید ۷۲ ساعت قبل پرواز گرفته‌شده باشد و درنهایت مأموران وزارت بهداشت نیز چکاپ نهایی را انجام می‌دهند.

۲

بی‌مهری بانک‌ها به تولید ادامه دارد

واحدهای کوچک و متوسط، قربانیان اصلی

کمبود نقدینگی، مشکلات تامین مواد اولیه، فرسودگی ماشین‌آلات و تکنولوژی، نوسانات نرخ ارز، افزایش بی‌رویه قاچاق کالا، حمایت نکردن دولت از تولید و معوقات بانکی را می‌توان مهم‌ترین مشکل واحدهای تولیدی دانست که نتیجه آن فعالیت با حداقل ظرفیت می‌شود. در حالی که بررسی‌ها از وضعیت تولید، حکایت از کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش در این بخش دارد، به گفته صنعتی‌ها بانک‌ها نیز در زمینه پرداخت تسهیلات به این بخش در ماه‌های پایانی سال کم‌کاری می‌کنند.

نوع رابطه نظام بانکی با بخش تولید از گلایه‌هایی است که همواره پای ثابت اخبار اقتصادی بوده؛ به گونه‌ای که منتقدان معتقدند نظام بانکی تمایلی به انجام وظایف خود ندارد و بیشتر به دنبال بنگاهداری و روابط ناسالم است، این در حالی است که طبق قانون برنامه ششم توسعه، بانک مرکزی مکلف است سیاست‌های پرداخت تسهیلات بانکی را به گونه‌ای تنظیم کند که سهم بخش صنعت و معدن از تسهیلات پرداختی سالانه طی اجرای قانون برنامه حداقل ۴۰ درصد باشد.

۴-۹-۱۲-۱۴

موانع اجرای پروژه‌های عمرانی و راه‌حل‌های آن بررسی شد

خودنمایی مشکلات مالی در توسعه زیرساخت‌ها

۱۰

عکس: صمت

سرمقاله

نوسانات ارزی و بازگشت ارز ترجیحی؟! ۲

یادداشت‌های امروز

فرصت‌سوزی صادراتی با نقایص ترانزیتی ۸

توزیع همگن معضلات به‌جای توسعه همگن ۹

قوانین متضاد و ضربه به پیکره تولید ۱۲

مطالبات معوق نتیجه تسهیلات تکلیفی ۱۴

گفت‌وگو

توازن میان صادرات و مصرف منابع با کشاورزی هوشمند ۸

گزارش‌های روز

ظالمانه‌تر از همه تحریم‌ها ۶

بازی‌های شفابخش ۱۳

IMIDRO
IRANIAN MINES AND MINING INDUSTRIES DEVELOPMENT AND RENOVATION ORGANIZATION
سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران

نوبت دوم

فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای همزمان با ارزیابی کیفی (فشرده)

انجام امور خدمات نگهبانی و حفاظت فیزیکی طرح ایجاد مناطق ویژه استقرار صنایع انرژی بر در منطقه لامرد شماره مناقصه: ۲۰۰۱۰۰۳۰۰۷۰۰۰۱۴۴

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران – طرح ایجاد مناطق ویژه استقرار صنایع انرژی بر در سواحل جنوبی کشور، درنظر دارد مناقصه عمومی همراه با ارزیابی کیفی فشرده با موضوع انجام امورخدمات نگهبانی و حفاظت فیزیکی طرح ایجاد مناطق ویژه استقرار صنایع انرژی بردر منطقه لامرد را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید . کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکتها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی ، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی راجهت شرکت در مناقصه محقق‌سازند.

شرایط شرکت در مناقصه: پروانه فعالیت معتبر با حداقل رتبه ۲ از مرکز انتظام پلیس پیشگیری ناجا و گواهینامه تأیید صلاحیت ایمنی صادره از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

تاریخ انتشار مناقصه در سامانه : روزشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۷ می‌باشد.

مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه : اسناد مناقصه ازساعت ۸ روزشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۷ لغایت ساعت ۱۶ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به www.setadiran.ir در دسترس خواهد بود.

مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: پایان وقت اداری ساعت ۱۶ روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۰۱ از طریق بارگذاری در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir، و فقط پاکت (الف) مناقصه به آدرس مناقصه گذارگردد.

زمان بازگشایی پیشنهادها: ارزیابی کیفی پیشنهادها رو یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۰۲ انجام خواهد شد و بازگشایی پاکت‌های الف، ب، ج متعاقبا اعلام می‌گردد.

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گذار جهت دریافت اطلاعات بیشتر و ارائه پاکت (الف) : تهران– ولنجک– خیابان مقدس اردبیلی– کوچه مینا– پلاک ۵ – طبقه دوم

تلفن مربوط به پاسخگویی شرکت کنندگان در مناقصه : ۲۲۱۸۷۴۲۵–۰۲۱ داخلی ۱۰۹

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه : مرکز تماس : ۴۱۹۳۴–۰۲۱

دفتر ثبت نام : ۸۵۱۹۳۷۶۸ و ۸۸۹۶۹۷۳۷ اطلاعات تماس دفاتر ثبت نام سایر استانها، درسایت سامانه (www.setadiran.ir) بخش "ثبت نام/ پروفایل تامین کننده/ مناقصه گر" موجود است.

شناسه آگهی : ۱۴۳۵۹۲۳ **م الف / ۳۹۰۰**

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران– طرح ایجاد مناطق ویژه استقرار صنایع انرژی بر در سواحل جنوبی کشور

فرم اشتراک

چنانچه تمایل به اخذ اشتراک و دریافت روزنامه صمت و روزگار معدن دارید لطفا فرم را تکمیل و وجه اشتراک به حساب شماره ۰۲۲۴۱۷۴۱۰۵۰۰۰ و یا شماره کارت ۷۰۷۲-۹۹۹۷-۹۹۱۸-۶۰۳۷ نزد بانک ملی به نام موسسه فرهنگی مطبوعاتی گسترش صنعت، معدن و تجارت واریز نمایید. اصل و کپی فیش واریزی را به همراه فرم اشتراک به نشانی خیابان قائم‌مقام-کوچه آزادگان شماره۲۶ ارسال یا برای تسریع امور فرم و فیش مربوط را به شماره ۸۸۱۰۵۳۰۶ ارسال نمایید.

لطفا به این نکات توجه فرمایید:

۱- در صورت تمایل به دریافت نسخه‌های بیشتر خواهشمند است در این قسمت (..... نسخه) مشخص نمایید.

۲- روزنامه مشترکین تهران، هر روز از ساعت ۷ تا ۱۰:۳۰صبح توسط پیک تحویل می‌گردد.

هزینه ارسال در تهران رایگان است

هزینه اشتراک	روزنامه صمت	روزنامه روزگارمعدن
۱ ماهه	۱۱۰,۰۰۰ تومان	۶۶,۰۰۰ تومان
۳ ماهه	۳۳۰,۰۰۰ تومان	۱۹۸,۰۰۰ تومان
۶ ماهه	۶۶۰,۰۰۰ تومان	۳۹۶,۰۰۰ تومان
۹ ماهه	۹۹۰,۰۰۰ تومان	۵۹۴,۰۰۰ تومان
۱۲ ماهه	۱,۳۲۰,۰۰۰ تومان	۷۹۲,۰۰۰ تومان

متقاضیان محترم شهرستان‌ها برای اخذ اشتراک از طریق دفاتر سرپرستی و نمایندگی‌های روزنامه صمت و روزگار معدن در مراکز استان‌ها و شهرستان‌ها اقدام فرمایند و یا به شماره ۸۸۱۰۵۳۰۶-۸ اطلاع دهند.

مشخصات مشترک
نام و نام خانوادگی:
عنوان موسسه:
تلفن ثابت یا تلفن همراه:
آدرس:
کدپستی:

سازمان آگهی‌ها
۸۸ ۷۲۲ ۷۳۲

سر مقاله

نوسانات ارزی و بازگشت ارز ترجیحی؟!

بهروز صادقی
روزنامه‌نگار

رئیس کل جدید بانک مرکزی در گفت‌وگویی رسانه‌ای، ضمن تبیین دیدگاه‌های خود درباره راهبردهای کنترل بازار ارز به‌منظور تقویت پول ملی و تاکید بر تلاش این بانک در راستای عمل به وظایف اصلی خود برای حفظ ارزش پول ملی و کنترل تورم، از برنامه خود برای قطع رابطه بازار کالا و نرخ ارز در بازار آزاد، سخن گفت. وی با تاکید بر تداوم دخالت در این بازار برای کاهش نرخ ارز، افزود: «عرضه ارز در هفته جاری برای تامین تمامی نیازهای سامانه نیما افزایش می‌یابد و ارز در «سامانه نیما» با بهای ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان به مدت یک سال ادامه خواهد یافت».

به‌باور نگارنده، آنچه در این راهبرد به چشم می‌آید همان رفتارهای آمرانه و مداخلات دستوری بانک مرکزی در این آشفته‌بازار است که طی سال‌های گذشته بارها و بارها به اجرا در آمده، اما هرگز نتوانسته گرهی از کار فروبسته پرواز نرخ ارز به افق‌های ماورای ذهن بگشاید؛ برخوردهایی چون دستگیری چندده دلال خرده‌پا یا بازداشت، محاکمه و اعدام به‌اصطلاح سلاطین سکه و دلار که به‌منظور ایجاد جو روانی و متوقف کردن نوسانات نرخ ارز و در یک کلام ثابت نگه‌داشتن نرخ ارز آزاد در پیش گرفته شد، بدون آنکه کوچک‌ترین تاثیر -حتی مقطعی- در این بازار داشته باشد. این همه بیانگر آن است که افزایش نرخ ارز در بازار آزاد تابعی از فعالیت سوداگران و سلاطین سکه، دلار و یورو نیست و همچنان که بارها و بارها متخصصان بلندپایه اقتصادی بدان اشاره کرده‌اند، ریشه این مشکلات در راهبردهای اقتصاد سیاست‌زده کشور که دولت منابع ارزی را در دست دارد، نهفته است. منشأ این تورم و افزایش بی‌رویه نرخ ارز را باید در کانون‌های دیگری همچون کاهش میزان فروش نفت (و آن‌هم به مبالغی بسیار کمتر از نرخ‌های بین‌المللی روز) و دیگر منابع درآمدی دولت، تحقق نیافتن وعده‌های دولت کنونی و دولت‌های قبلی و ماقبل، عدم تنش‌زدایی در سیاست خارجی کشور و بیرون بودن از دایره قراردادهایی همچون FATF و... که مانع مراودات تجاری بی‌دردسر با کشورهای دور و نزدیک (حتی دوست و همسایه) می‌شود، جست‌وجو کرد که کاهش درآمدهای دولت و کسری بودجه را در پی دارد.

همچنان که در فرازهای پیشین گفته شد، رئیس کل جدید بانک مرکزی در بخش دیگری از این گفت‌وگو، از تعیین دستوری نرخ ارز نیمایی و تامین نیازهای ارزی کشور در یک سال آینده خبر داد و تاکید کرد: «...نیازهای ارزی بازار آزاد را در بازارهای مبادله‌ای تعیین و تبیین می‌کنیم.» وی همچنین هدف از ثابت نگه‌داشتن نرخ ارز برای واردات کالا در سامانه نیما را ایجاد ثبات در بازار کالاها و کنترل تورم دانست. راهکاری که می‌تواند همان شیوه تعیین «ارز جهانگیری» باشد که در دولت روحانی به کار گرفته شد و به‌مثابه رانتی در اختیار برخی خواص قرار گرفت و از رهگذر آن، نه‌تنها سودی عاید اقتصاد کشور و جامعه نشد، بلکه در کوتاه‌مدت ثمرات خسارت‌بار آن در کل اقتصاد کشور پدیدار شد. دولت رئیسی نیز شتاب‌زده درصدد حذف آن برآمد و بااتخاذ راهکاری درست و بهینه در زمانی نادرست، بر مشکلات افزود و نارضایتی‌ها و مشکلات معیشتی مردم و اقتصاد کشور را دوچندان کرد. در حالی که دولت سیزدهم حذف ارز ترجیحی را با اهداف ادعایی حذف رانت‌ها و فسادزایی و ناکارآمدی آن در مقابله با تورم، در برنامه کاری خود قرار داده بود، اکنون خبرهای دیگری درباره بازگشت ارز ترجیحی به گوش می‌رسد؛ تا آنجا که معاون اول رئیس جمهوری، با تاکید بر ضرورت رفع مشکلات معیشتی مردم اظهار کرد برای جلوگیری از نوسانات نرخ کالاهای اساسی مصوب شده برای مدت ۲ سال بتوانیم نرخ ارز تامین این کالاها را ثابت نگه داریم تا با تنش جدی در نرخ این اقلام مواجه نشویم. به‌این ترتیب به‌نظر می‌رسد دولت رئیسی نیز دیگر بار سیاست توسل به ارز ترجیحی را ترجیح داده، اما با عبوری فراتر از ارز ۴۲۰۰ تومانی جهانگیری!! به‌راستی چرا ما هر بار محکوم به در پیش گرفتن چرخه معیوب و شکست‌خورده و بازگشت به نقطه صفر پیشین هستیم؟! در حالی که همین بغل گوش‌مان کشور عراق باوجود مشکلات بزرگ سیاسی، امنیتی، اختلافات درون قومی و درون‌حزبی، حضور داعش و... در سایه به‌کار بستن راهکارهای علمی، همزیستی مسالمت‌آمیز با کشورهای دور و نزدیک و سیاست خارجی متوازن، از بیشترین میزان فروش نفت و کمترین نرخ تورم برخوردار است. متاسفانه آنچه در این زمینه به گوش می‌رسد، تنها راهکارهایی مقطعی و مسکن به‌شمار می‌رود که هرگز دربردارنده ابزارهایی کارآمد برای رفع مشکلات انباشته در بازار ارز و اقتصاد کشور، مقابله با رشد روزافزون تورم و کنترل نقدینگی در جامعه نخواهد بود. اکنون در شرایطی قرار داریم که برای چاره‌جویی بنیادی و اساسی برون‌رفت از مشکلات زیربنایی موجود، یک‌بار برای همیشه باید ریشه‌های اصلی مشکلات و نارسایی‌های موجود را از پیش رو برداشت. از آنجا که شتاب تحولات و تغییر شرایط سیاسی کشور و منطقه چاره‌ای جز رهیافت‌های علمی اقتصاد نوین، به سرانجام رساندن مسائل سیاست خارجی و ساماندهی اقتصاد کشور در پرتو این مذاکرات و پیوستن به قراردادهای بین‌المللی همچون FATF و.. باقی نگذاشته، در راستای صیانت از منافع ملی باید با بهره‌گیری از متبحران عرصه سیاست و اقتصاد این مذاکرات را به سرانجام رساند تا بیش از این خسارات ناشی از آن اقتصاد کشور را هدف قرار ندهد. همگام با آن، از آنجا که یکی از ریشه‌های تورم فعلی عدم تناسب حجم پول در گردش با عرضه خدمات و کالاهاست، دولت برای پرهیز از استقراض از منابع بانکی و ارزپاشی‌های بی‌ثمر به‌منظور تامین نقدینگی موردنیاز خود، باید هرچه سریع‌تر سیاست‌های انقباض بودجه را با حذف تمامی طرح‌های غیرضروری که توجیه اقتصادی ندارند، در دستور کار خود قرار دهد و بودجه آنها را به طرح‌های دارای گرایش‌های تولیدی و اشتغالزا هدایت کند تا بودجه طرح‌های فاقد توجیه اقتصادی وارد چرخه نقدینگی سرگردان کشور نشود و بر نرخ تورم نیفزاید.

تشدید کنترل در فرودگاه‌ها با موج جدید کرونا

به دنبال آغاز موج جدید کرونا در دنیا مدیرکل روابط عمومی سازمان هواپیمایی کشوری از تشدید کنترل مسافران خبر داد. مسافران باید حتماً دو دز واکسن را تزریق کرده باشند و تست Pcr منفی ارائه دهند. به گزارش مهر، باوجود به افزایش مرگ‌ومیر کرونایی در کشورهای چین و کره پروازها از این دو کشور همچنان برقرار است و ورودی فرودگاه‌ها زیر نظر وزارت بهداشت کنترل می‌شود.

میراکبر رضوی گفت: در حال حاضر هیچ دستورالعملی به سازمان هواپیمایی ابلاغ نشده و همان دستورالعمل‌های سابق اعمال می‌شود.

وی افزود: در دستورالعمل کلی آمده که مسافران باید دو دز واکسن را تزریق کرده باشد، و اگر مسافری واکسن نزده باشند باید تست Pcr منفی ارائه دهد. این تست باید ۷۲ ساعت قبل پرواز گرفته‌شده باشد درنهایت مأموران وزارت بهداشت نیز چکاپ نهایی را انجام می‌دهند.

این در حالی است که در آستانه قرار گرفتن در موج هشتم کرونا و در شرایطی که چین از مراکز اصلی شیوع مجدد کرونا در جهان است، ایرلاین‌ها برای هرگونه اقدام ازجمله محدودیت یا کنترل مسافران ورودی از چین به ایران، گوش‌به‌فرمان ستاد ملی مبارزه با کرونا هستند. در پی کاهش ناگهانی اقدامات چین برای مقابله با گسترش کرونا و شیوع گسترده این ویروس در چین، اخیراً استرالیا و کانادا هم به لیست کشورهایی پیوستند که از مسافران چینی می‌خواهند قبل از پرواز، آزمایش کرونا بدهند. دیگر کشورها ازجمله آمریکا، انگلیس، هند، ژاپن و چندین کشور اروپایی هم اعلام کرده‌اند که به دلیل شفاف نبودن داده‌های مربوط به مبتلایان در چین و نگرانی از شیوع سویه‌های جدید این ویروس، محدودیت‌های شدیدی بر مسافران این کشور وضع می‌کنند.

قانون اساسی اولویت بررسی لایحه بودجه و برنامه توسعه را تعیین نکرده است

این‌روزها همچنان تعیین اولویت برای بررسی لایحه بودجه و برنامه هفتم توسعه موردنقد است. بااین‌وجود سخنگوی شورای نگهبان تاکید دارد که قانون اساسی اولویت بررسی لایحه بودجه و برنامه توسعه را تعیین نکرده است. به گزارش ایسنا، هادی طحان‌نظیف در نشست خبری صبح دیروز پس از ارائه گزارش مصوبات و بررسی‌های جلسات شورای نگهبان، در پاسخ به سوالی در خصوص آخرین وضعیت طرح اصلاح قانون بانک مرکزی گفت: این طرح عمدتاً راجع به ساختار و وظایف بانک مرکزی است و با طرح اشکالاتی از سوی شورای نگهبان مواجه شده است. پس از رفع ایرادات طرح یادشده، مجدداً از سوی شورای نگهبان بررسی می‌شود. متن این طرح از لحاظ ادبیات ابهاماتی دارد که رفع آن ضروری است چراکه قانون باید خالی از ابهام باشد. سخنگوی شورای نگهبان در پاسخ به این شبهه که نمایندگان مجلس شورای اسلامی معتقد هستند بررسی برنامه هفتم توسعه به لایحه بودجه اولویت دارد، گفت: لایحه بودجه و برنامه هفتم توسعه هر دو از اهمیت برخوردار هستند. شورای نگهبان هر مصوبه‌ای را زودتر دریافت کند، ابتدا بررسی خواهد کرد چراکه مهلت ما ۱۰ روزه است. قانون نیز اولویتی برای بررسی برنامه توسعه و لایحه بودجه تعیین نکرده است. طحان‌نظیف در پاسخ به این سوال که دولت به دنبال استفساریه برای افزایش نمایندگان مجلس است، گفت: هنوز درباره افزایش تعداد نمایندگان چیزی در صحن علنی مجلس تصویب نشده و طبعاً درخواستی هم برای شورای نگهبان ارسال نشده است که من درباره آن اظهارنظر کنم. در شورای نگهبان نیز در این‌باره بحثی انجام نگرفته است.

سخنگوی شورای نگهبان درباره طرح شفافیت قوای سه‌گانه گفت: این طرح در مجلس در دست بررسی است و باید دید نمایندگان چه برنامه‌ای نسبت به طرح دارند.

وی درباره اقدامات انجام‌شده برای آشنایی مردم با قانون اساسی گفت: قانون اساسی میثاق ملی است و باید همه مسئولان آن را مطالعه و در ترویج آن تلاش کنند. در ترویج قانون اساسی زحماتی کشیده شده ولی کافی نیست، شورای نگهبان هم کارهایی در این‌باره انجام داده و کارگاه‌هایی برگزار کرده است.

تحویل مسکن مهر از ماه آینده آغاز می‌شود

تحویل مسکن مهر از ماه آینده آغاز خواهد شد و تکمیل و تحویل پروژه‌ها با پیشرفت بالای ۹۰ درصد در اولویت هستند. به گزارش ایلنا، مهرداد بذرپاش وزیر راه و شهرسازی بابیان اینکه در راستای اجرای طرح نهضت ملی مسکن زمین موردنیاز برای ساخت یک‌میلیون واحد مسکونی تامین شده اظهار کرد: ۲۴ هزار هکتار زمین متعلق به وزارت راه و شهرسازی برای ساخت واحدهای مسکونی در اختیار این طرح قرارگرفته است. در راستای اجرای ماده ۱۰ قانون جهش تولید مسکن در خصوص انتقال اراضی مازاد دستگاه‌های دولتی نیز سند حدود ۳ هزار و ۹۰۰ هکتار از اراضی مازاد دولتی به نام وزارت راه ثبت‌شده است.

وزیر راه و شهرسازی عنوان کرد: مرحله بعد از تأمین زمین، آماده‌سازی اراضی بود که با تأمین منابع عملیات آن در برخی از شهرها آغازشده است. توجه به این نکته ضروری به نظر می‌رسد که زمین خام قابل‌استفاده نیست و در صورت واگذاری به مردم و یا ساخت واحدهای مسکونی باید آماده‌سازی شده و بستر خدمات زیربنایی مانند آب و فاضلاب و گاز نیز فراهم شود. بذرپاش بابیان اینکه برای اجرای عملیات آماده‌سازی تعداد زیادی از اراضی، تأمین اعتبار انجام‌گرفته است، عنوان کرد: اجرای عملیات آماده‌سازی اراضی طبق قراردادی به بنیاد مسکن تحویل داده‌شده و عملیات اجرای آن نیز به‌زودی آغاز خواهد شد. وزیر راه و شهرسازی با اشاره به آخرین وضعیت مسکن مهر مطرح کرد: تحویل مساکن مهر از ماه آینده آغاز خواهد شد و تکمیل و تحویل پروژه‌ها با پیشرفت بالای ۹۰ درصد در اولویت هستند. در ادامه پروژه‌های با پیشرفت بیش از ۶۰ درصد در اولویت قرار خواهند گرفت. بذرپاش گفت: فرآیند تکمیل مساکن و تحویل اراضی آماده‌شده به مردم جهت ساخت واحد مسکونی از ماه آینده سرعت خواهد گرفت و مردم شیرینی آن را خواهند چشید.

تورم باعث شده مردم پیشرفت را احساس نکنند

کسری تراز تجاری واردات و صادرات به ۱.۳ میلیارد دلار کاهش‌یافته که خبر خوبی برای اقتصاد کشور است بااین‌وجود به اعتقاد وزیر صنعت، معدن و تجارت تورم باعث شده مردم پیشرفت‌ها را در زندگی خود احساس نکنند. به گزارش ایرنا، سید رضا فاطمی امین وضعیت تولید در کشور را مناسب توصیف کرد و گفت: بر اساس گزارش مرکز آمار، رشد اقتصادی در ۶ ماه اول سال جاری ۳.۳ درصد برآورد شده است. این رشد در بخش صنعت و معدن به ۴.۹ درصد رسیده است. وی بابیان تأثیر رشد بخش صنعت و معدن بر اشتغالزایی اظهار داشت: این رشد در سال‌های گذشته به ترتیب برابر ۵۳. و ۱.۹ درصد گزارش‌شده است. وزیر صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: صادرات با ۱۹ درصد افزایش تا ۱۰ دی‌ماه سال جاری به ۴۲ میلیارد دلار و واردات با ۱۴ درصد افزایش به ۴۳ میلیارد دلار رسیده است. بر این مبنا، کسری تراز تجاری واردات و صادرات به ۱.۳ میلیارد دلار کاهش‌یافته است، علاوه بر این قصد داریم این شاخص را سال آینده به صفر برسانیم. به گفته فاطمی امین، سرمایه‌گذاری در بخش ماشین‌آلات ۱۵ درصد افزایش‌یافته و رکورد ۸ سال گذشته در این حوزه شکسته شده است.

وی با طرح این سؤال که چرا این پیشرفت‌ها در زندگی مردم محسوس نیست، دلیل این امر را تورم دانست و تصریح کرد: بخش تولید خوب پیش می‌رود و با هم‌افزایی بین کسب‌وکارها باید روند را تقویت کنیم.

بهره‌برداری از ۸ میلیارد دلار طرح نیمه تمام نفتی تا پایان سال

وزیر نفت از بهره‌برداری از طرح‌ها و پروژه‌هایی بااعتباری بالغ‌بر ۸ میلیارد دلار تا پایان امسال خبر داد. به گزارش ایلنا، جواد اوجی بابیان اینکه در سال ۱۴۰۱، برابر ۸ میلیارد دلار طرح‌های نیمه‌تمام تکمیل می‌شود، اظهار کرد: این پروژه‌ها سال‌های زیادی بلاتکلیف مانده بود و جزو اولویت‌های افزایش تولید نفت و گاز، افزایش ظرفیت پالایشی گاز، خطوط انتقال گاز، مجتمع‌های پتروشیمی، همچنین جمع‌آوری گازهای مشعل و گازرسانی به شمار می‌رفت که وزارت نفت تکمیل آنها را در اولویت گذاشت.

وی با اشاره به تاکید رئیس‌جمهوری بر انجام پروژه‌های نیمه‌تمام و لزوم تعیین تکلیف آنها در اسرع وقت، تصریح کرد: وزارت نفت از آغاز به کار دولت با اقدامی جهادی، کارهایی اساسی و زیربنایی برای تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام انجام داد و پروژه‌های اولویت‌دار مشخص شدند که بخشی از پروژه‌ها امروز آماده بهره‌برداری هستند و بخشی دیگر تا دو ماه و نیم آینده به بهره‌برداری می‌رسند. میزان سرمایه‌گذاری برای پروژه‌های موردبحث بالغ‌بر ۸ میلیارد دلار برآورد شده است. وزیر نفت افزود: برای نمونه در طرح‌های میدان گازی پارس جنوبی، آخرین فاز یعنی طرح توسعه فاز ۱۱ این میدان مشترک گازی، نزدیک به ۲۰ سال بلاتکلیف مانده و هیچ اقدامی برای اجرای آن انجام‌نشده بود، اما با اقدام جهادی همکاران در شرکت‌های ملی نفت ایران و پتروپارس، زمستان امسال بخش نخست این طرح به بهره‌برداری می‌رسد و روزانه ۱۴ میلیون مترمکعب گاز تولید خواهد کرد. اوجی همچنین از تکمیل سومین ردیف شیرین‌سازی پالایشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی خبر داد و گفت: از همه طرح‌ها مهم‌تر، پالایشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی بود که تا امروز در این دولت ۳ ردیف از ۴ ردیف شیرین‌سازی آن به بهره‌برداری رسیده است و تا پایان سال به‌طور کامل آماده بهره‌برداری خواهد بود. وی از طرح‌های توسعه‌ای جدید یاد و اعلام کرد: پروژه‌ها و طرح‌های خوبی را برای افزایش تولید نفت، گاز، افزایش ظرفیت پالایشی شامل تولید بنزین، نفت گاز، خطوط انتقال گاز و جمع‌آوری گازهای مشعل، همچنین مجتمع‌های پتروشیمی و صنایع زنجیره تکمیلی و از همه مهم‌تر طرح‌های بهینه‌سازی در حال اجرا داریم که برای آنها ۱۱۰ میلیارد دلار تفاهم‌نامه و قرارداد امضا کرده‌ایم. وزیر نفت افزود: برای این طرح‌ها از ظرفیت مشارکت سرمایه‌گذاری بخش‌های داخلی و خارجی استفاده کردیم و حمایت خوب دولت و گروه اقتصادی آن را نیز در پشت سر داشتیم.

سردار رادان به‌عنوان فرمانده انتظامی کل کشور منصوب شد

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در حکمی سردار سرتیپ احمدرضا رادان را به فرماندهی کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران منصوب کردند. به گزارش ایرنا، در متن حکم فرمانده کل قوا خطاب به سردار سرتیپ احمدرضا رادان آمده است؛ «با پایان یافتن دوران مأموریت سردار اشتری و با ابراز قدردانی و رضایتمندی از خدمات ایشان، شما را به فرماندهی کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران منصوب می‌کنم. توصیه اکید این جانب، جلب رضایت خداوند متعال و در امتداد آن، جلب رضایت مردم عزیز در حراست از امنیت و تأمین آسایش عمومی است. ارتقا توانایی‌های سازمان و صیانت از شأن کارکنان و پرورش پلیس تخصصی برای بخش‌های گوناگون امنیت توصیه مهم دیگر است. از دستگاه‌های گوناگون کشوری انتظار می‌رود با سازمان انتظامی کشور، همکاری لازم را مبذول دارند.» سردار حسین اشتری از ۱۸ اسفندماه ۹۳ با حکم فرمانده معظم کل قوا به‌عنوان فرمانده کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران فعالیت داشت. احمدرضا رادان که امروز به‌عنوان فرمانده جدید نیروی انتظامی فعالیت خود را آغاز کرد، فرماندهی نیروی انتظامی کردستان، سیستان‌وبلوچستان، خراسان و تهران را در کارنامه دارد.

عکس روز

مراسم میلاد حضرت عیسی مسیح(ع) در کلیسای وانک اصفهان

عکس: تسنیم

ویژه تر از خبر

جزئیات واگذاری بلوک مدیریتی سرخابی‌ها اعلام شد

رئیس سازمان خصوصی‌سازی جزییاتی را در مورد واگذاری بلوک مدیریت دو باشگاه استقلال و پرسپولیس اعلام کرد. به گزارش ایسنا، حسین قربانزاده با اشاره به واگذاری بلوک مدیریتی سرخابی‌ها اظهار کرد: هفته قبل در جلسه هیات عالی واگذاری، واگذاری بلوک مدیریت سرخابی‌ها مصوب شد. موضوع واگذاری تدریجی سهام این دو باشگاه از حدود ۸ ماه قبل در بازار سرمایه مطرح‌شده است. این وعده داده‌شده بود که مدیریت این دو باشگاه نیز واگذار شود و سهم دولت به اقلیت برسد. وی ادامه داد: مابقی سهام دو باشگاه بعد از حدود ۱۰ درصدی که در بورس عرضه شد، قرار است تا پایان سال و همچنین در سال آینده واگذار شود و سهم دولت به اقلیت برسد. در جلسه اخیر هیات عالی واگذاری مصوب شد که ۵۱ درصد از سهام استقلال و ۵۱ درصد از سهام پرسپولیس به تشخیص سازمان خصوصی‌سازی به‌صورت یکجا یا طی ۳ فرآیند مجزا عرضه شود. سازمان خصوصی‌سازی این اختیار را دارد که در ۱۰ روز آینده بررسی‌های کارشناسی لازم را انجام و نتایج را اعلام کند. رئیس سازمان خصوصی‌سازی بابیان اینکه معمولاً واگذاری حصه نقدی ۳۰ درصد است، عنوان کرد: اما استثنائاً برای دو باشگاه استقلال و پرسپولیس، برای اینکه رقابت جذابیت داشته باشد حصه نقدی ۲۰ درصد در نظر گرفته‌شده است. مزیت دیگر واگذاری موردبحث این است که از انتهای امسال که حصه نقدی پرداخت می‌شود، اگر مزایده موفقیت‌آمیز باشد، اقساط باید بعد از دو سال پرداخت شود. انتهای ۱۴۰۳ نخستین قسط پرداخت می‌شود و تا ۶ سال آتی ادامه دارد. قربانزاده افزود: برای مثال ارزش بلوک ۱۷ درصدی استقلال چیزی حدود ۵۵۰ میلیارد تومان خواهد شد. بلوک ۱۷ درصدی پرسپولیس هم حدود ۶۵۰ میلیارد تومان ارزش خواهد داشت. این اختلاف هم به دلیل ارزش‌گذاری اولیه این دو باشگاه بود. به‌عنوان‌مثال ارزش ۲۰ درصد تیم استقلال برابر ۱۱۰ میلیارد تومان برآورد می‌شود. خریدار موظف است این رقم را تا انتهای امسال پرداخت کند و دیگر تا دو سال آینده پرداختی نخواهد داشت. در ادامه از سال ۱۴۰۳ تا ۱۴۰۹ نیز باید تقریباً سالانه حدود ۸۵ میلیارد تومان قسط برای این بلوک ۱۷ درصدی بپردازد. ارزش بلوک ۵۱ درصدی برای باشگاه استقلال حدوداً ۲۳۰۰ میلیارد خواهد بود. ۲۰ درصد آن حدود ۴۵۰ الی ۴۶۰ میلیارد تومان برآورد می‌شود که خریدار این مبلغ را تا پایان امسال پرداخت می‌کند. خریدار موظف است از ۱۴۰۳ تا ۱۴۰۹ سالانه مبلغی حدود ۳۶۰ میلیارد پرداخت کند، بنابراین فردی که کنترل باشگاه را در اختیار می‌گیرد تنها در وهله اول ۴۵۰ میلیارد می‌پردازد. وی با تاکید بر اینکه در این مزایده نیاز به اهلیت سنجی نیز وجود دارد، گفت: کارگروهی تحت عنوان کارگروه پایش اهلیت وجود دارد که اعتبار خریدار بنگاهی که قرار بر واگذاری آن است را می‌سنجد. رئیس سازمان خصوصی‌سازی ادامه داد: در مورد پرسپولیس هم ۲۰ درصد بلوک ۱۷ درصدی که ۶۵۰ میلیارد ارزش دارد، حدود ۱۳۰ میلیارد تومان خواهد بود. خریدار این مبلغ ۱۳۰ میلیارد تومانی را انتهای امسال پرداخت می‌کند و از ابتدا ۱۴۰۳ سالانه حدود ۱۰۰ میلیارد تومان پرداخت می‌شود. ارزش بلوک ۵۱ درصدی هم ۲۷۰۰ میلیارد خواهد بود که ۲۰ درصد آن ۵۵۰ میلیارد تومان انتهای امسال از خریدار گرفته می‌شود و از دو سال آینده اقساط آن سالانه حدود ۴۳۰ الی ۴۴۰ میلیارد تومان تا سال ۱۴۰۹ خواهد بود.

گسترش صنعت
یکشنبه
۱۸ دی ۱۴۰۱
۱۵ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴
۸ ژانویه ۲۰۲۳
شماره ۲۲۴۰
پیاپی ۳۵۵۸
www.sanatnewspaper.com

واحدهای کوچک و متوسط، قربانیان اصلی

بازی‌های شفابخش

بانک ها درمانده در تامین منابع مالی

مدیرعامل ایران خودرو خبر داد:

قرعه‌کشی ادامه دارد

فروش اقساطی محصولات در روزهای آینده

مدیرعامل ایران خودرو با تشریح جزئیات جدیدی از درباره طرح پیش فروش خودرو به شکل لیزینگ، از ادامه قرعه‌کشی محصولات شرکت خودروسازی خبر داد. مهدی خطیبی در گفت‌وگویی درباره گلایه‌های مردم از تاخیر در تحویل خودروهای پیش فروش شده و فروش فوری، گفت: طی ۷ سال گذشته هیچ گاه آمار تعهدات ایران خودرو این قدر پایین نبوده است امروز آمار تعهدات ایران خودرو حدود ۲۲۰ هزار دستگاه است که اگر نسبت به تولید امسال محاسبه کنیم می‌توان گفت که طی یک دهه اخیر نسبت تعهدات به تولید به میزان فعلی پایین نبوده است.

عکس: صنعت

▣ اجرای طرح لیزینگ پیش فروش خودرو

مدیرعامل ایران خودرو بااشاره به اجرای طرح پیش فروش خودرو به شکل لیزینگ گفت: براساس برنامه،گروه صنعتی ایران‌خودرو معوقات آنچنانی در تحویل خودروهای ثبت‌نام شده ندارد و فقط برای خودرو تارا که ۳ ماه پیش مشکلی در حوزه تامین فرمان برقی ایجاد شده بود، با تاخیر در تحویل مواجه شدیم.

وی افزود: مجموع خودرو تارا با دنده دستی و اتومات معوق ۲ هزار و ۷۰۰ دستگاه است. وی با تاکید بر تحویل به موقع خودروهای ثبت‌نامی گفت: ممکن است یک هفته تا ۱۵ روز زمان تحویل تغییر کند اما تا حد امکان خودروها به موقع تحویل می‌شود.

▣ کاهش زیان انباشته

خطیبی در پاسخ به این پرسش که آیا زیان انباشته ایران خودرو با عرضه خودرو در بورس کاهش یافته، تصریح کرد: قطعا هر سیاستی که منجر به کاهش فروش زیر نرخ تمام شده کالا شود در نهایت به کاهش زیان انباشته کمک می‌کند. عرضه خودرو در بورس نیز یکی از این راه‌ها است از ابتدای عرضه خودرو در بورس کالا تا یکشنبه هفته جاری حدود ۱۸ هزار دستگاه عرضه شده و ماکماکان عرضه‌ها و فروش‌ها در طرح‌های جوانی جمعیت و خودروهای فرسوده ادامه خواهد داشت.

وی درپاسخ به این پرسش که قرعه‌کشی ایران خودرو به جز طرح جوانی جمعیت و خودروهای فرسوده همچنان وجود دارد، توضیح داد: بله؛ سورن، پژو۲۰۶ و پژو پارس انجام شده و می‌شود.

▣ اجرای پیش فروش بزرگ

مدیرعامل ایران خودرو گفت: براساس برنامه‌ریزی انجام شده در صورت اخذ مجوز از وزارت صنعت، معدن و تجارت به زودی و ظرف چند روز آینده شاهد بزرگ‌ترین پیش فروش محصولات ایران خودرو خواهیم بود.

وی افزود: این طرح، طرحی کاملا جدید است به این صورت که بخشی از نرخ خودرو به صورت پیش فروش دریافت می‌شود و موقع تحویل مبلغ باقی مانده لیزینگ می‌شود. این طرح برای مشتریان واقعی است که می‌تواند آرامش خوبی به بازار دهد.

▣ افزایش تولید مطابق برنامه

خطیبی همچنین درباره تیراژ تولید ایران خودرو، گفت: براساس برنامه‌ریزی صورت گرفته و ابلاغ ریاست جمهوری در اسفند سال گذشته قرار بر این بود که تولید امسال خودروسازان از جمله ایران خودرو ۵۰ درصد نسبت به سال قبل افزایش داشته باشد؛ امروز رقم تولید ما بیش از ۴۸۱ هزار دستگاه است که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۵۱ هزار دستگاه بیشتر تولید شده و حدود ۴۸ درصد افزایش تولید داشتیم. بنابراین در شاخص‌های تولید، صدور فاکتور یا فروش و تحویل، این نسبت رعایت شده و در وضعیت بسیار مناسبی نسبت به سال قبل قرار داریم.

▣ افزایش تعداد دفعات عرضه در بورس

درهمین حال گروه صنعتی ایران‌خودرو در اطلاعیه‌ای اعلام کرده، در راستای پاسخ به نیاز بازار، برای افزایش عرضه خودروها در بورس کالا برنامه‌ریزی شده و این گروه صنعتی قصد دارد تعداد دفعات عرضه در بورس کالا را از یک روز در هفته به دو روز در هفته افزایش داده و طی هر هفته بیش از ۱۰ هزار دستگاه در بورس کالا عرضه شود.

ایران‌خودرو در اطلاعیه خود ضمن اعلام این خبر و با تاکید بر اینکه خودروها در بورس کالا بر اساس قیمت‌های مصوب عرضه می‌شوند، اعلام کرده: «در طول هفته اخیر، عرضه ۲۰۷ در بورس کالا با کاهش نرخ مواجه بوده و مشتریان توانستند خودرو را با نرخ پایین‌تری نسبت به عرضه قبلی خریداری کنند.»

در ادامه این اطلاعیه آمده است؛ «شرایط نرخ خودرو در بازار هفته جاری نشان داد که قیمت‌ها در بازار خودرو کاملا وابسته به شاخص‌های کلان اقتصادی، به‌ویژه نرخ ارز بوده و میان عرضه خودرو در بورس کالا و نرخ بازار هیچ‌گونه ارتباط معناداری وجود ندارد.»

همچنین بر اساس این اطلاعیه، قیمت پژو ۲۰۷ در هفته گذشته و دومین عرضه در بورس کالا کاهشی بوده و این در حالی‌است که نرخ این خودرو با افزایش یا کاهش نرخ ارز در نوسان بوده است. در نهایت این گروه صنعتی تاکید کرده؛ خودروهای عرضه شده در بورس کالا در زمان زودتر از موعد تحویل مندرج در اطلاعیه عرضه به مشتریان تحویل داده می‌شوند. ضمن اینکه مشتریانی که تمایل به دریافت خودرو بلافاصله پس از صدور سند دارند، می‌توانند با هماهنگی قبلی از طریق سایت فروش اینترنتی محصولات ایران‌خودرو یا نمایندگی مجاز و مراجعه به سایت تولیدی، نسبت به تحویل خودرو اقدام کنند.

▣ دستور وزارت صمت اجرا شد

همچنین گروه صنعتی ایران‌خودرو در اطلاعیه‌ای دیگر اعلام کرده در راستای شفاف‌سازی و پاسخ‌گویی به افکار عمومی، نخستین خودروهای هایما 8S که در مرحله آزمایشی راه‌اندازی خط مونتاژ این محصول تولید شده، از طریق مزایده به فروش می‌رسد.

سخن پایانی

اظهارات گروه صنعتی ایران‌خودرو درحالی عنوان می‌شود که بررسی آمارهای منتشره وزارت صنعت، معدن و تجارت حاکی از تولید ۸۷۶ هزار دستگاه خودرو از ابتدای امسال تا پایان آذر ماه و رشد ۱۸ درصدی آن در هم‌سنجی با پارسال است. به گزارش ایرنا، در مدت مشابه سال گذشته ۷۴۳ هزار دستگاه انواع خودرو در کشور تولید شده بود. بیشترین تولید انجام شده در این مدت مربوط به دسته خودروهای سواری با ۷۶۰ هزار دستگاه بود که ۸۶.۷ درصد از مجموع تولیدات را تشکیل می‌دهد. این میزان تولید در مقایسه با ۹ ماهه سال ۱۴۰۰ رشد ۱۳ درصدی داشته است. در دسته وانت، خودروسازان داخلی با ثبت رشد ۵۱ درصدی، ۸۹ هزار دستگاه تولید داشتند. برپایه این گزارش، در آذر امسال حدود ۱۲۸ هزار دستگاه انواع خودرو در کشور تولید شد که بیشترین میزان تولید ماهانه خودرو طی پنج سال گذشته است. این آمار نسبت به ماه پیش نیز افزایش پنج درصدی نشان می‌دهد. در این ماه شاهد تولید بیشترین خودرو در پنج سال اخیر در گروه سایپا به تعداد حدود ۴۸ هزار و ۲۰۰ دستگاه بودیم که نسبت به ماه پیش افزایش سه‌درصدی داشته است. همچنین تولید بیشترین خودرو در ۴ سال اخیر در ماه جاری در گروه ایران‌خودرو به تعداد حدود ۶۲هزار دستگاه به ثبت رسید که حاکی از افزایش هشت درصدی نسبت به ماه پیش است.

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان مطرح کرد:

یازده سال افتخارآفرینی، برای اعتلای نام ایران

۱۲ دی سال ۱۳۹۰ یکی از مهم‌ترین طرح‌های صنعت فولاد کشور در استان هرمزگان به‌صورت رسمی به بهره‌برداری رسید. این طرح که با عنوان شرکت فولاد هرمزگان جنوب راه‌اندازی شد دارای ظرفیت یک‌میلیون و ۵۰۰ هزار تن بود و با توجه به استفاده از ماشین ریخته‌گری مداوم از معتبرترین برندهای روز دنیا، به پیشرفته‌ترین کارخانه فولادی در کشور تبدیل شد.

این شرکت توانست به‌سرعت به یکی از برندهای مطرح در صنعت فولاد کشور و در ادامه با توجه به صادرات محصولات خود به اقصی نقاط دنیا، به یکی از مطمئن‌ترین برندهای صنعت فولاد ایران در بازارهای بین‌المللی تبدیل شود.

آنچه در ادامه خواهید خواند مصاحبه خبرنگار روابط عمومی شرکت با عطا الله معروفخانی مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان است.

◉ در خصوص تاریخچه شکل‌گیری شرکت فولاد هرمزگان توضیحاتی بفرمایید.

طرح احداث مجتمع عظیم فولاد هرمزگان از پیش از انقلاب اسلامی آغاز شد، اما بنا به دلایلی، در آن زمان متوقف ماند. این طرح تا زمان شروع طرح‌های هشت‌گانه فولادی شروع نشد تا اینکه احداث آن در سال ۱۳۷۸ در استان هرمزگان در دستور کار گرفت و مراحل اجرایی بزرگ‌ترین پروژه وزارت صنایع و معادن وقت، شامل خاک‌برداری، بتن‌ریزی، ساخت اسکله‌های عظیم فولادی با استفاده از هزاران تن مصالح و تجهیزات موردنیاز دیگر، در سال ۱۳۸۵ به‌عنوان یکی از طرح‌های هشت‌گانه (که بعدها با بهره‌برداری از فولاد هرمزگان، به‌عنوان طرح‌های هفت‌گانه از آن یاد می‌شود) آغاز شد.

در بدو امر به‌منظور اطمینان یافتن از تأمین مواد اولیه، واحد احیا مستقیم (کارخانه آهن‌سازی) با ظرفیت سالانه یک‌میلیون و ۶۵۰ هزار تن آهن اسفنجی با دو مدول طی ۳۲ ماه احداث شد. این واحد در مهرماه ۱۳۸۷ وارد فاز راه‌اندازی سرد شد و در اسفندماه همان سال به‌صورت رسمی به تولید رسید.

در ادامه، در سال ۱۳۸۹ واحد فولادسازی این شرکت وارد فاز تست گرم شد و در مردادماه همان سال نخستین ذوب کوره قوس الکتریکی انجام گرفت و در ۲۶ فروردین‌ماه سال ۱۳۹۰ اولین تختال آزمایشی شرکت فولاد هرمزگان به تولید رسید.

◉ فولاد هرمزگان چه محصولاتی را تولید می‌کند و چه توانایی‌هایی دارد؟

شرکت فولاد هرمزگان در حال حاضر، دارای ظرفیت اسمی یک‌میلیون و ۵۰۰ هزار تن تختال (اسلب) به ضخامت ۲۰۰ و ۲۵۰ میلی‌متر، عرض ۹۰۰ تا ۲ هزار

میلی‌متر و طول ۶ تا ۱۲ متر است. علاوه بر این، در کنار واحد فولادسازی فولاد هرمزگان، تولید محصولات میانی از قبیل یک‌میلیون و ۶۵۰ هزار تن آهن اسفنجی در سال، ۹۰ هزار تن آهک در سال، ۷ هزار و ۵۰۰ نرمال مترمکعب اکسیژن بر ساعت، ۱۸ هزار نرمال مترمکعب بر ساعت نیتروژن و ۱۲۰ نرمال مترمکعب بر ساعت آرگون صورت می‌گیرد.

تختال تولیدی در شرکت فولاد هرمزگان عمدتاکربنی و برای تولید ورق فولادی به‌صورت نورد گرم و سرد است که در خطوط نورد گرم، برای کاربردهایی همچون پروفیل‌سازی، لوله‌های آب، نفت و مخازن تحت‌فشار و قطعات سنگین فولادی مورد استفاده قرار می‌گیرد. ورق‌های نورد سرد ساخته‌شده از تختال فولاد هرمزگان نیز برای ساخت ورق بدنه خودرو، بدنه لوازم‌خانگی ازجمله یخچال، بخاری و همچنین کاربردهای ویژه مانند ورق‌های قلع‌اندود و گالوانیزه به کار می‌رود.

◉ این شرکت چه سالی به فولاد مبارکه پیوست؟ پیوستن این شرکت به فولاد مبارکه چه مزایای به همراه داشته است؟

فولاد هرمزگان در مردادماه سال ۱۳۹۰ به شرکت فولاد مبارکه پیوست. در ادامه نیز با بهره‌برداری از این کارخانه فولادی، به‌نوعی مسیر صنعت فولاد در کشور با به‌کارگیری تکنولوژی پیشرفته فولادسازی تغییر یافت. از مزایای بارز پیوستن فولاد هرمزگان به فولاد مبارکه این بود که اشتغال پایدار برای کارکنان این شرکت و خانواده‌های آن‌ها ایجاد شد؛ ضمن اینکه با حمایت‌های فولاد مبارکه در سال‌های بعد، چه از طریق تأمین مواد اولیه و چه اجرای طرح‌های توسعه‌ای، فولاد هرمزگان به یکی از تولیدکنندگان سرآمد صنعت فولاد کشور تبدیل شد.

◉ اهم دستاوردهای فولاد هرمزگان در حوزه‌های مختلف مانند تولید، فروش، درآمد و سودآوری و... به‌ویژه در یکی‌دو سال گذشته چه بوده است؟

در یکی‌دو سال گذشته فولاد هرمزگان هم در زمینه تولید، هم در زمینه فروش و هم سودآوری دستاوردهای قابل‌توجهی داشته است. در سال گذشته توانستیم پنج رکورد تولید ماهیانه ثبت کنیم و این رکوردشکنی‌ها با وجود محدودیت‌های انرژی برق و گاز به دست آمد.

این رکوردشکنی‌ها در سال جاری نیز ادامه یافت؛ به‌طوری‌که امسال برای نخستین بار میزان تولید ماهیانه شرکت از ۱۵۰ هزار تن گذشت و فولاد هرمزگان عملا به بالاترین رکورد ریخته‌گری تختال در کشور دست یافت.

سال جاری نیز در اردیبهشت‌ماه رکوردشکنی کردیم و از شهریور تا آذر یعنی طی چهار ماه پیاپی، رکوردهایی در میزان تولید ثبت کردیم که بالاترین رکورد در آذرماه به میزان ۱۲۵ هزار و ۶۲۲ تن به دست آمد.

در بحث فروش نیز سال گذشته موفق به فروش ۸۲۲هزار تن محصول در بازار داخلی و ۶۱۰ هزار تن در بازار صادراتی شدیم.

در سال جاری نیز علی‌رغم وضعیت نابسامان بازارهای بین‌المللی و کاهش شدید قیمت‌ها در بازارهای داخلی و صادراتی توانستیم ۴۹۶ هزار تن محصول در بازار داخلی و ۳۴۸ هزار تن در بازارهای صادراتی به فروش برسانیم.

یکی از نقاط قوت فولاد هرمزگان در چند سال اخیر میزان سودآوری این شرکت بوده است؛ به‌طوری‌که در سال ۱۳۹۹ توانستیم ۵۱ هزار میلیارد ریال و در سال ۱۴۰۰ بیش از ۸۰ هزار میلیارد ریال سود خالص کسب کنیم. نکته قابل‌توجه در مورد سودآوری سال گذشته این است که در این سال به‌اندازه کل سال‌های قبل سودآوری داشتیم و این مهم به همت همه همکاران در بخش تولید و فروش رقم خورده است.

فولاد هرمزگان در یازده سال گذشته همواره افتخارآفرین بوده و توانسته در جشنواره‌های گوناگون تندیس‌ها و لوح تقدیرهای متعددی را از آن خود کند. کسب چندین جایزه تعالی سازمانی و لوح تقدیر جشنواره حاتم، قرار گرفتن در بین ۱۰۰ شرکت برتر ایران در چند سال اخیر و تولید محصولات دارای ارزش‌افزوده و... ازجمله این موارد بوده است.

◉ در زمینه طرح‌های توسعه‌ای چه اقداماتی انجام داده‌اید؟

از دیگر دستاوردهای فولاد هرمزگان در یکی‌دو سال اخیر، آغاز طرح‌های توسعه‌ای عظیم در این شرکت بوده است. همان‌طور که مستحضرید، توسعه سنگ بنای اقتصاد محسوب می‌شود؛ ازاین‌رو برای پیشرفت اقتصادی، خلق ثروت و ایجاد اشتغال مسیری به‌جز توسعه فعالیت‌ها وجود ندارد.

صنعت فولاد کشور یکی از پیشران‌های توسعه کشور به شمار می‌آید. هرچه صنعت فولاد به‌عنوان صنعت مادر بیشتر توسعه یابد، صنایع جنبی و پایین‌دستی نیز با اطمینان از تأمین به‌موقع مواد اولیه خود رونق بیشتری خواهند داشت و به این ترتیب، شاهد توسعه بیشتری در کشور خواهیم بود. با توجه به کم‌آبی گسترده در کشور، یکی از مناطقی که می‌تواند هدف توسعه قرار گیرد، سواحل جنوبی به‌ویژه استان هرمزگان خواهند بود.

فولاد هرمزگان در سال ۱۴۰۰ و ۱۰ سال پس از افتتاح، عملیات اجرایی چهار طرح بزرگ توسعه‌ای به ارزش تقریبی ۱۰ هزار میلیارد تومان را آغاز کرد. این شرکت با توجه به پتانسیل‌های متعدد و موقعیت ویژه خود، کلنگ‌زنی این طرح‌ها را آغاز کرده است.

علاوه بر این، پروژه‌های متعدد دیگری در دست اقدام داریم که برخی از آن‌ها درون سازمان و برخی دیگر با مشارکت دیگر شرکت‌ها اجرا می‌شوند. ازجمله مهم‌ترین پروژه‌های درون‌سازمانی می‌توان به افزایش ظرفیت تولید کوره‌های قوس الکتریکی از طریق نصب Lance Sidewall، احداث تصفیه‌خانه پساب‌های صنعتی، افزایش ظرفیت سیلوهای آهن اسفنجی، احداث واحد تولید گازهای صنعتی و احداث مدول سوم واحد آهن‌سازی اشاره کرد که خوشبختانه برخی از آن‌ها از پیشرفت قابل‌ملاحظه‌ای برخوردارند و در آستانه افتتاح قرار دارند.

پروژه‌های دیگر نیز مطابق با برنامه پیش می‌روند. در همین حال طرح نوسازی، ارتقای تصفیه‌خانه و انتقال پساب تصفیه‌شده شهر بندرعباس به صنایع غرب استان با شرکت تأمین و توسعه زیرساخت خلیج‌فارس، احداث واحد تولید آهک کلسینه در شرکت سنگ و فولاد هرمزگان و احداث مگا مدول آهن‌سازی به ظرفیت یک‌میلیون و ۷۲۰ هزار تن در شرکت ستاره سیمین هرمز به‌صورت مشارکتی در حال انجام است.

◉ در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی چه دستاوردهایی داشته‌اید؟

در استان هرمزگان شرکت فولاد هرمزگان را به‌عنوان یک بنگاه مسئولیت‌پذیر اجتماعی معرفی می‌کنند. از زمان تغییر مدیریت در ابتدای سال گذشته، توجه به مسئولیت‌های اجتماعی دوچندان شده و همین روند تا امروز ادامه داشته است، زیرا بخشی از مسئولیت‌های بنگاه‌های بزرگ اقتصادی در قبال جامعه و مردم تعریف می‌شود و ازاین‌رو، اقدامات متعددی در این زمینه صورت داده‌ایم.

فولاد هرمزگان عمل به مسئولیت‌های اجتماعی را حق مردم استان و یکی از وظایف ذاتی خود می‌داند؛ بنابراین در بسیاری از حوزه‌ها، ازجمله حوزه‌های ورزشی، فرهنگی، کمک‌های انسان‌دوستانه، پزشکی، محیط‌زیست و... وارد شده است. به‌طور مثال، حضور ده‌ها تیم حرفه‌ای و کارگری فولاد هرمزگان در همه رده‌های سنی و کسب عناوین قهرمانی متعدد استانی، کشوری و بین‌المللی توسط تیم‌های این شرکت، گواهی بر عمل به مسئولیت‌های اجتماعی شرکت به‌ویژه ایجاد نشاط اجتماعی از طریق ورزش و کشف استعدادهای درخشان استانی در این زمینه و حرکت در مسیر درست است.

یکی از مهم‌ترین مسئولیت‌های اجتماعی فولاد هرمزگان در دوران کرونا به منصه ظهور رسید و ارسال اکسیژن مایع به بیمارستان‌های شهر بندرعباس و ارسال نیتروژن مایع به دانشگاه علوم پزشکی ازجمله مهم‌ترین اقدامات این دوره بود. علاوه بر این، تهیه بسته‌ها و اقلام بهداشتی در دوران کرونا همچون تهیه ماسک، دستکش و ونتیلاتور و تهیه و اهدای ۱۰ دستگاه دیالیز به بیمارستان شهید محمدی بندرعباس جهت مداوای بیماران از دیگر اقداماتی بود که فولاد هرمزگان در این دوره انجام داد.

از دیگر اقدامات فولاد هرمزگان در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی، حمایت از نیازمندان و اقشار مستضعف بوده که در قالب کمک به اقشار نیازمند در شهرستان‌های استان و نیز برطرف کردن مشکلات مراکز خیریه انجام گرفته است.

همچنین فولاد هرمزگان در طرح اکرام ایتام و محسنین مشارکت کرده و ۱۰ هزار کودک یتیم و غیریتیم تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره) استان هرمزگان را تحت پوشش قرار داده؛ ضمن اینکه در جشن گلریزان برای آزادسازی زندانیان شهرستان‌های استان شرکت کرده است.

◉ چه استراتژی را برای آینده فولاد هرمزگان در نظر گرفته‌اید؟

تبدیل شدن به یکی از قطب‌های تولید و صادرات فولاد ایران، تولید محصولات دارای ارزش‌افزوده بالا و اجرای طرح‌های توسعه‌ای برای تکمیل زنجیره تولید ازجمله هدف‌گذاری‌های فولاد هرمزگان است. در این راستا افزایش ظرفیت فولادسازی از ۱,۵ میلیون تن به ۳.۲میلیون تن را در دستور کار قرار داده‌ایم و در ادامه قصد داریم واحد نورد گرم را نیز راه‌اندازی کنیم.

تبدیل شدن به یکی از قطب‌های اصلی تولید و صادرات فولاد در کشور با تولید محصولات دارای ارزش‌افزوده از دیگر اهداف کلان ماست. همچنین با توجه به صادرات محصول فولاد هرمزگان به بازارهای صادراتی، قصد داریم به یکی از معتبرترین برندهای صنعت فولاد ایران در بازارهای بین‌المللی تبدیل شویم.

گزارش خبری

توسعه شهرک‌های فناوری و مراکز نوآوری

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت از بهره‌برداری از ۶ شهرک فناوری توسط سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران خبر داد و گفت: ۱۳۵ واحد فناور در این شهرک‌ها مستقر شده‌اند و ۲۰۵ مشاور تخصصی نیز با آنها همکاری می‌کنند.

به گزارش ایرنا از سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، علی رسولیان در دیدار با معاون علمی-فناوری رئیس‌جمهوری اظهار کرد: ۲۹ کلینیک کسب‌وکار با ۱۴۰۰ مشاور عضو و ۳ هزار و ۶۹۹ خدمت ارائه شده در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور راه‌اندازی شده است.

وی با اشاره به بهره‌برداری از ۴۰ مرکز خدمات فناوری و کسب‌وکار در سطح شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور اضافه کرد: ۵۷۳ مشاور با اشتغالی بالغ بر هزار نفر در این مراکز مستقر هستند و در ۶ ماه نخست امسال ۶۵۶ هزار و ۲۷۴ میلیارد ریال قرارداد خدمات مشاوره با واحدهای صنعتی و تولیدی منعقد کرده‌اند.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران در بخش دیگری از سخنان خود بر حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان در سطح شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور تاکید کرد و ادامه داد: هم‌اکنون ۷ هزار شرکت دانش‌بنیان در سراسر کشور وجود دارد. همچنین هزار و ۵۰۰ شرکت مستعد دانش‌بنیان شدن در سطح شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور شناسایی شده که از این تعداد حدود ۶۰۰ شرکت دانش‌بنیان شده‌اند.

رسولیان یادآور شد: راهبری فن‌بازارهای منطقه‌ای در ۱۸ استان کشور نیز توسط سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران انجام می‌شود که از این طریق تاکنون ۱۷۷۱ نیاز فناورانه شناسایی و ۴۵۶ نیاز فناورانه رفع شده است.

وی به برنامه توسعه خوشه‌های کسب‌وکار نیز اشاره کرد و گفت: ۵۰۵ خوشه صنعتی در کشور شناسایی شده، ۳۱ پروژه توسعه خوشه‌ای در حال اجراست و ۱۲۲ پروژه توسعه خوشه‌ای نیز خاتمه یافته است.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین توضیح داد: ۱۰ مرکز نوآوری ذیل برنامه توسعه خوشه‌های کسب‌وکار ایجاد شده که این مراکز در اقصی نقاط کشور و در قالب رشته صنعت‌های تخصصی در حال فعالیت هستند.

استقرار شرکت‌های نوآور در شهرک‌ها

معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهوری نیز در این دیدار اظهار کرد: شهرک‌ها و نواحی صنعتی ظرفیت بسیار مناسبی برای استقرار شرکت‌های توانمند نوآور و فناور هستند و با حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان باید زمینه استقرار هرچه بیشتر آنها در این مناطق را فراهم آورد.

روح‌الله دهقانی فیروزآبادی افزود: خوشه‌های صنعتی می‌توانند از خلق ایده تا مدیریت صادرات را انجام دهند و برنامه توسعه خوشه‌ای باتوجه به آمایش صنعتی، اقدام مناسبی از سوی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران بوده است.

وی اضافه کرد: در زمینه‌هایی از جمله حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، مبادله فناوری، فن‌بازارهای منطقه‌ای و توسعه خوشه‌های کسب‌وکار مبتنی بر فناوری و نوآوری، آمادگی گسترش همکاری‌ها را داریم تا به توسعه فناوری و دانش‌بنیان شدن صنعت کمک کنیم.

سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و شرکت‌های استانی تابعه آن اکنون با دارا بودن ۵۰۹ شهرک و ۳۴۰ ناحیه صنعتی و ۵ منطقه ویژه اقتصادی در حال بهره‌برداری، ۸۵ شهرک و ناحیه صنعتی تخصصی، ۶ شهرک فناوری، ۴۰ مرکز خدمات فناوری و کسب‌وکار، ۲ مجتمع فناوری اطلاعات و خدمات نرم‌افزاری، ۱۰۰ هزار و ۵۸ قرارداد منعقده و بهره‌برداری از ۴۹ هزار و ۸۸۲ واحد صنعتی و ۳ هزار و ۲۷۰ واحد کارگاهی، زمینه اشتغال مستقیم ۹۹۸ هزار و ۵۹۵ نفر را در سراسر کشور فراهم کرده است.

رشد تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی

وزارت اقتصاد اعلام کرد: شاخص کارگاه‌های بزرگ صنعتی در ۶ ماه اول امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۶.۶ درصد رشد داشته و از مجموع ۳۳ رشته صنعتی ۱۰ رشته رشد دورقمی را تجربه کرده‌اند.

به گزارش وزارت اقتصاد، بررسی آمارهای بانک مرکزی نشان می‌دهد شاخص کارگاه‌های بزرگ صنعتی در ۶ ماه اول سال ۱۴۰۱ به عدد ۲/۱۱۹ رسید که در مقایسه با ۶ماه اول سال ۱۴۰۰ معادل ۶.۶ درصد افزایش یافته است.

براساس این آمارها، از ۳۳ رشته صنعتی، ۳۰ رشته رشد مثبت و فقط ۳ رشته رشد منفی داشته‌اند. بیشترین رشد مربوط به تولید سایر وسایل نقلیه با ۵۶.۸ درصد، تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم تریلر با ۲۰.۸ درصد، صنایع تولید چوب، محصولات چوبی و چوب پنبه‌ای (غیر از مبلمان) با ۱۸.۵ درصد، تولید آشامیدنی‌ها با ۱۴.۴ درصد و تولید منسوجات با ۱۴.۱ درصد و فلزات اساسی با ۱۳.۴ درصد بوده است.

براساس این گزارش، در مجموع از ۳۳ رشته صنعتی ۱۰ رشته صنعتی در ۶ماه ابتدایی اول سال ۱۴۰۱ رشد دورقمی را تجربه کرده‌اند. لازم به ذکر است که بانک مرکزی با بررسی تغییرات تولید ۲۴۰۰ واحد صنعتی که دارای ۱۰۰ نفر کارکن و بیشتر هستند، شاخص کارگاه‌های بزرگ صنعتی را محاسبه می‌کند. بررسی آمارهای بانک مرکزی نشان می‌دهد شاخص کارگاه‌های بزرگ صنعتی در سه‌ماهه اول سال ۱۴۰۱ به ۳.۳ درصد و در سه‌ماهه دوم به ۱۰.۲ درصد رسیده، اما در مجموع ۶ ماه اول امسال نسبت به ۶ماه مشابه سال گذشته ۶.۶ درصد رشد داشته است.

بی‌مهری بانک‌ها به تولید ادامه دارد

واحدهای کوچک و متوسط، قربانیان اصلی

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

کمبود نقدینگی، مشکلات تامین مواد اولیه، فرسودگی ماشین‌آلات و تکنولوژی، نوسانات نرخ ارز، افزایش بی‌رویه قاچاق کالا، حمایت نکردن دولت از تولید و معوقات بانکی را می‌توان مهم‌ترین مشکل واحدهای تولیدی دانست که نتیجه آن فعالیت با حداقل ظرفیت می‌شود. در حالی که بررسی‌ها از وضعیت تولید، حکایت از کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش در این بخش دارد، به‌گفته صنعتی‌ها بانک‌ها نیز در زمینه پرداخت تسهیلات به این بخش در ماه‌های پایانی سال کم‌کاری می‌کنند.

نوع رابطه نظام بانکی با بخش تولید نیز از دیگر گلایه‌هایی است که همواره پای ثابت اخبار اقتصادی بوده؛ به‌گونه‌ای که منتقدان معتقدند نظام بانکی تمایلی به انجام وظایف خود ندارد و بیشتر به‌دنبال بنگاهداری و روابط ناسالم است، این در حالی است که طبق قانون برنامه ششم توسعه، بانک مرکزی مکلف است سیاست‌های پرداخت تسهیلات بانکی را به‌گونه‌ای تنظیم کند که سهم بخش صنعت و معدن از تسهیلات پرداختی سالانه طی اجرای قانون برنامه حداقل ۴۰ درصد باشد. صمت در این گزارش به مشکلات بخش تولید با نظام بانکی برای تامین اعتبار پرداخته است.

عکس: صمت

شرط وزارت صمت برای اعطای تسهیلات تولید

آمار سالانه منتشرشده ازسوی وزارت صمت نشان می‌دهد سال قبل بیش از ۲۴ هزار میلیارد تومان تسهیلات رونق تولید به واحدهای تولیدی پرداخت شده و ۳۱.۵ درصد متقاضیان این تسهیلات موفق به دریافت آن شدند. با این وجود آماری از میزان پرداخت تسهیلات تولید و اشتغال در کل سال ۱۴۰۰ در دسترس نیست. براساس این آمار در ۱۱ ماه ابتدایی سال قبل ۲۴ هزار و ۳۱ میلیارد تومان تسهیلات در قالب ۵۴۱۰ فقره برای تامین مالی بنگاه‌های تولیدی کوچک، متوسط و طرح‌های نیمه‌تمام با پیشرفت بالای ۶۰ درصد، در راستای اقتصاد مقاومتی و از ۲۴ آبان تا پایان بهمن سال قبل، بیش از ۲۰۲۵ میلیارد تومان تسهیلات برنامه تولید و اشتغال (تبصره ۱۸) در قالب ۱۸۶ فقره به استان‌های مختلف پرداخت شده است.

در حالی سال گذشته صنعت و تولید موفق به دریافت تسهیلات یادشده شدند که وزارت صمت امسال برای دریافت وام تولید، دستورالعملی در راستای « تامین مالی زنجیره‌ای و پرداخت تسهیلات مبتنی بر فاکتور» تدوین کرد و ۴ شرط برای متقاضیان گذاشت. براساس دستورالعمل وزارت صمت مقرر شد منابع بانکی به طرح‌هایی تعلق گیرد که در نتیجه آن تولید و اشتغال تثبیت شده یا افزایش یابد. در عین حال، بخشی از منابع به تولیدکنندگان محصولات با فناوری بالا خواهد رسید و بخشی نیز صرف تکمیل طرح‌های صنعتی خواهد شد. وزارت صمت نیز برای صحت‌سنجی مصرف منابع بانکی مطابق با اهداف موردنظر بنگاه‌های درخواست‌کننده کمیته نظارتی را تشکیل داد. البته خلاف سال‌های قبل، سقفی برای اعطای تسهیلات در این چارچوب تعیین نشده، به همین دلیل در دستورالعمل سال ۱۴۰۱ اشاره‌ای به حدود و ثغور این شیوه از اعطای وام تولید نشده است.

وزارت صمت در آیین‌نامه ابلاغی خود تاکید کرد «تمام بنگاه‌های اقتصادی دارای مجوز از وزارت صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی یا وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی»، «صنوف تولیدی دارای مجوز براساس قانون نظام صنفی کشور» و «مراکز پژوهش‌های صنعتی و معدنی و واحدهای فنی و مهندسی» و «طرح‌های نیمه‌تمام تولیدی با پیشرفت فیزیکی بیش از ۶۰درصد» مشمول دریافت تسهیلات تولید در این مسیر هستند.

عملکرد بانک‌ها سم مهلکی برای اقتصاد

یوسف کاووسی، مدیرکل اسبق بازرسی بانک مرکزی در گفت‌وگو با صمت با اشاره به سختی تامین مالی بخش‌های تولیدی از طریق بانک‌ها در سال‌های اخیر گفت: سازگاری بانک‌ها با تولید به‌مراتب سخت‌تر و اخذ تسهیلات برای تولیدکنندگان بسیار دشوار شده است. بعد از سال‌های ۸۴ و ۸۵ که کشور وارد فاز تورمی شدیدی شد تا امروز وضعیت روز به روز بدتر شده است.

وی افزود: در دهه ۸۰ دلیل سخت شدن شرایط اخذ تسهیلات بانکی این بود که باتوجه به پایین بودن نرخ سود تسهیلات در برابر نرخ تورم، گرفتن وام به‌صرفه‌تر شد؛ به‌عبارتی تولیدکنندگان اگر می‌توانستند تسهیلاتی را اخذ و همان پول را بدون به کار گرفتنش در بخش‌های تولیدی در بانک دیگری سپرده‌گذاری کنند، سود نسبتا خوبی عایدشان می‌شد.

بانک‌ها قوانین را دور می‌زنند

این کارشناس اقتصاد با اشاره به تاثیر شرایط کلان اقتصادی بر عملکرد نظام بانکی گفت: به‌دلیل بالا بودن نرخ تورم، اعطای تسهیلات با نرخ سود پایین برای بانک‌ها به‌صرفه نیست، به همین دلیل بانک‌ها برای امتناع از انجام تکلیف پرداخت تسهیلات، شرکت‌هایی را ایجاد و برای همین شرکت‌های اقماری تحت پوشش، اقدام به ارائه تسهیلات می‌کنند. وی افزود: باتوجه به این مسئله بانک‌ها تقریبا ۹۰ درصد تسهیلات را عملا به خودشان پرداخت و دوباره همان پول را وارد چرخه بانک می‌کنند.

یوسف کاووسی افزود: در واقع اگر به آمار پرداخت تسهیلات بانک‌ها توجه کنیم متوجه می‌شویم بیش از ۹۰درصد این تسهیلات به شرکت‌هایی پرداخت شده که یا تحت مالکیت بانک‌ها هستند یا اینکه بانک در همان شرکت‌ها سهام دارند. البته در برخی موارد شرکت‌های واسطه‌ای هم هستند که در ارتباط با بانک‌ها بوده و پول را از بانک با نرخ سود مصوب گرفته و آن را مثلا با نرخ سود ۳۵ تا ۴۰درصدی یا بیشتر به مردم پرداخت می‌کنند. این لایه هنوز خیلی شناخته‌شده و عریان نیست، اما بسیاری از بانک‌ها در کشورمان به‌دلیل پایین بودن نرخ سود تسهیلات نسبت به نرخ تورم اقدام به چنین کارهایی می‌کنند تا اعطای تسهیلات را به‌صورت غیررسمی اما متناسب با نرخ تورم انجام دهند.

به‌گفته مدیرکل اسبق بازرسی بانک مرکزی، شرکت‌های واسطه‌ای زیرمجموعه بانک‌ها که به نوعی شرکت‌های اقماری بانک‌ها به شمار می‌روند با گرفتن ضمانت از متقاضیان، اقدام به پرداخت مبلغ می‌کنند و پس از مدت زمان معینی افراد را به بازپرداخت آن وامی‌دارند.

بخشی از تسهیلات اعطایی به تولید نیز از محل سود همین بنگاهداری و شرکت‌داری بانک‌ها تامین می‌شود؛ به‌عبارتی بانک‌ها با بنگاهداری کاری می‌کنند که زمینه برای پرداخت تسهیلات محدود به برخی از تولیدکنندگان یا افراد حقیقی فراهم شود که البته دارای نرخ سودهای بالایی است.

وی افزود: گاهی این سیستم به‌قدری پیچیده و ناسالم است که واقعا در خدمت تولید نیست. متاسفانه فعالیت بانک‌ها بدل به یک سم مهلک شده که اقتصادمان را به چالش کشیده است.

> اگر به آمار پرداخت تسهیلات بانک‌ها توجه کنیم متوجه می‌شویم بیش از ۹۰ درصد این تسهیلات به شرکت‌هایی پرداخت شده که تحت مالکیت بانک‌ها هستند

بانک‌ها همکاری نمی‌کنند

بررسی‌ها از وضعیت تولید، حکایت از کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش در این بخش دارد، این در حالی است که فعالان صنعتی به‌ویژه واحدهای کوچک و متوسط نیز از همکاری بانک‌ها در پرداخت تسهیلات به این بخش به‌ویژه در ماه‌های پایانی سال گلایه دارند.

علی حدادی، سخنگوی کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها در مجلس به مهر گفت: حمایت از تولید متاسفانه در عمل دیده نمی‌شود و بانک‌ها نیز بیشترین تقصیر را در عدم همکاری با بخش مولد دارند.

وی با تاکید بر اینکه بانک‌ها با تبدیل شدن به بنگاه‌های اقتصادی از انجام تکالیف خود در قبال بخش تولید شانه خالی می‌کنند، افزود: انتظار می‌رود بانک مرکزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی به موضوع عدم همکاری بانک‌ها با بخش تولید و همچنین بنگاهداری آنها ورود جدی داشته باشند. حدادی ادامه داد: تداوم بی‌توجهی به تولید، منجر به ورود آسیب‌های جدی به این بخش می‌شود که در نهایت به اقتصاد کشور و همچنین آمار اشتغال ضربه وارد خواهد کرد. بخش پیشران اقتصاد نیازمند توجه برای پویایی و حرکت در مسیر پیشرفت است؛ بنابراین باید تصمیمات جدی در زمینه عملکرد شبکه بانکی در قبال تولید صورت بگیرد. وی گفت: از آنجایی که به پایان سال نزدیک هستیم، بانک‌ها تسهیلات پرداخت نمی‌کنند و واحدهای تولیدی با مشکل سرمایه در گردش مواجهند؛ از همین رو لازم است تدبیری برای تسریع در این امر صورت بگیرد. حدادی با بیان اینکه نقدینگی اگر به سمت تولید هدایت شود، مثمر خواهد بود، افزود: برای تحقق شعارهای سال که همه درباره تولید بوده، باید به توانمندی‌های داخلی توجه کنیم. مجلس حامی بخش مولد کشور است و در این راستا در صورت لزوم از وزیر اقتصاد و همچنین رئیس کل بانک مرکزی موضوع را در صحن مجلس پیگیری خواهیم کرد.

وی تاکید کرد: یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌های بخش تولید کشور، هدایت تسهیلات بانکی به سمت تولید است؛ البته در این بخش نیازمند تسهیلات ارزان‌قیمت هستیم.

بهانه تراشی بانک‌ها در تسهیلات‌دهی به تولید

عضو کمیسیون صنایع مجلس ضمن اشاره به بهانه‌تراشی بانک‌ها در تسهیلات‌دهی به تولید، گفت: مجلس در صورت لزوم پیگیر چرایی بهانه‌تراشی در اعطای تسهیلات به بخش مولد خواهد بود.

الهویردی دهقانی در گفت‌وگو با صمت درباره ارتباط بانک‌ها با بخش تولید، اظهار کرد: متاسفانه بانک‌ها به‌مثابه ترمز توسعه و پیشرفت در کشور هستند. شبکه بانکی باید حامی تولید و با ارائه تسهیلات ارزان کمک‌رسان بخش مولد کشور باشد، اما متاسفانه تسهیلات گران بانک‌ها تبدیل به گره بزرگ‌تری برای این بخش شده؛ البته که بهانه‌تراشی در اعطای تسهیلات نیز خود معضل مهم‌تری است.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس افزود: نگاه مدیران بانکی و مالی در ارائه تسهیلات به تولید این است که این اقدام صرفه اقتصادی چندانی ندارد. همه بانک‌ها به‌جای اینکه در قالب منبع تامین مالی تولید ظاهر شوند با سرمایه‌های مردمی به‌مثابه رقیب بخش مولد و سرمایه‌گذاری حضور داشته‌اند.

وی ادامه داد: تعطیلی و توقف فعالیت واحدهای مولد و پیشران اقتصادی عمدتا نتیجه همکاری نکردن شبکه پولی و بانکی کشور بوده است. ادامه فعالیت شبکه بانکی به این شکل قطعا به‌صلاح نیست و مضرات بسیاری برای اقتصاد به همراه خواهد داشت؛ از همین رو لازم است تدبیری در این باره صورت بگیرد.

دهقانی تاکید کرد: مجلس حامی تولید است و در همین راستا در صورت لزوم با دعوت و احضار وزرا و رئیس کل بانک مرکزی پیگیر چرایی بهانه‌تراشی در اعطای تسهیلات به بخش مولد خواهد بود.

وی تصریح کرد: تامین مالی تولید باید جدی گرفته شود تا به این واسطه وضعیت اقتصادی و حتی معیشت مردم نیز بهبود یابد، زیرا توجه به بخش پیشران اقتصادی اشتغال‌آفرینی و توسعه را تضمین می‌کند.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس یادآور شد: بنگاهداری شبکه بانکی باید خاتمه یابد تا بانک‌ها به رسالت اصلی خود یعنی تسهیلات‌دهی به بخش تولید برگردند.

سخن پایانی

به‌اعتقاد کارشناسان، کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش در نهایت می‌تواند بیکاری کارگران در واحدهای کوچک و متوسط را به‌دنبال داشته باشد، این در حالی است که بانک‌ها ترجیح می‌دهند با تزریق منابع مالی به پروژه‌های اقتصادی مختلف شرکت‌های تابعه خودشان نظیر پروژه‌های ساختمانی، سود بیشتری به‌دست بیاورند، در حالی که این عملکرد بانک‌ها و استقبال آنها از سرمایه‌گذاری در پروژه‌های ساخت املاک تجاری، مسکونی، اداری و... باعث می‌شود نقدینگی به‌جای اینکه به سمت تولید و صنعت برود، به‌سمت سوداگری حرکت کند و صنعت کشور فضایی برای رشد نداشته باشد. نکته قابل‌توجه دیگر اینکه شاید بانک‌ها در زمینه پرداخت تسهیلات به واحدهای بزرگ اقداماتی انجام دهند اما در این فرآیند توجه چندانی به واحدهای تولیدی کوچک و متوسط ندارند.

ظالمانه‌تر از همه تحریم‌ها

تا دیر نشده، اکتشاف را توسعه دهید

تامین مالی ارزان رویای دور از دسترس

قطع حیات معدن

در روزهایی که کشور در انتظار اعلام وصول لایحه بودجه از سوی مجلس است و معدنی‌ها نگران افزایش مالیات‌ها و حقوق دولتی معادن هستند، می‌توان نگاهی دوباره به دغدغه‌های فعالان حوزه معدن در این باره داشت.

هرچند معدن جزو انفال است و حقوق دولتی که معدنکار پرداخت می‌کند درواقع سهم عمومی از انتفاع بهره‌برداری است، اما معدنکاران همواره به شیوه محاسبه و افزایش آن اعتراض داشته‌اند و چندی است که نسبت به افزایش میزان آن در بودجه ۱۴۰۲ ابراز نگرانی می‌کنند.

صمت در این گزارش مروری دارد به اظهار نظرهای جدید دست‌اندکاران حوزه معدن در مورد حقوق دولتی معادن و تاثیرات آن بر بخش معدن.

عکس: صمت

منبع درآمد بی‌پایان

دبیر انجمن سنگ آهن ایران گفت: دولت فکر کرده است که حقوق دولتی منبع درآمدی است که می‌تواند سال به سال افزایش پیدا کند، بر همین اساس عددی که برای حقوق دولتی در سال ۱۴۰۰ در نظر گرفته شده بود ۱۰ هزار میلیارد تومان بود که به‌طور ناگهانی به ۴۰ هزار میلیارد در سال ۱۴۰۱ رسید.

به گزارش صدا و سیما، سعید عسگرزاده با اشاره به پیش‌بینی‌های موجود برای سال ۱۴۰۲ گفت: گفته می‌شود در بودجه سال آتی رقم ۱۲۰ هزار میلیارد تومان برای حقوق دولتی در نظر گرفته شده است، چون نگاه دولت به این بخش درآمدزایی است و به این نکته توجه ندارد که این مبالغ باید صرف توسعه معدن شود و اگر این اتفاق نیفتد به مرحله‌ای خواهیم رسید که معدن دیگر توان ادامه حیات نخواهد داشت.

وی افزود: ما نه تنها بودجه را از بخش‌های مهم معدنی دریغ کردیم بلکه اتفاق دیگری که در این حوزه رقم خورده افزایش حقوق دولتی است. عسگر زاده ادامه داد: در ماده ۱۴ تبصره ۵ و ۶ حقوق دولتی چگونگی هزینه‌کرد حقوق دولتی مشخص‌شده است. در ماده ۶ قانون بودجه نیز آمده درآمدهای ناشی از حقوق دولتی باید در چه بخش‌هایی هزینه شود و هزینه‌کرد آن در جای دیگر تخلف محسوب می‌شود.

بودجه نداریم

دبیر انجمن سنگ آهن ایران در ادامه به معادن سنگ‌آهن فراسرزمینی اشاره کرد و گفت: توجه به این فرصت در معدنکاری روز ما مفید و مؤثر خواهد بود، زیرا ما را با دانش فنی و روز جهان آشنا خواهد کرد، اگر به‌دلیل تحریم‌ها از صنایع های‌تک و فناورانه دور افتاده‌ایم شاید به این شیوه بتوانیم دانش فنی روز و تجهیزات و ماشین‌آلات جدید را به داخل کشور منتقل کنیم.

عسگرزاده افزود: بزرگ‌ترین ایراد فعالیت فراسرزمینی، ریسک بالای سرمایه‌گذاری در کشورهایی مانند سوریه، عراق، افغانستان، ونزوئلا و یمن است که برای معدنکاری فراسرزمینی مورد توجه قرار گرفته‌اند و باید از ظرفیت دیگر کشورها نیز استفاده کرد.

وی ادامه داد: در بخش سنگ آهن در کشور از منابع و مواهب چندانی برخوردار نیستیم، شاید ذخایر بزرگی در اعماق زمین وجود داشته باشد و اکتشافات به این موضوع کمک خواهد کرد، اما تاکنون کسی به سراغ آن‌ها نرفته است. عسگرزاده بخش دیگری از سخنان اظهار داشت: بخش عمده‌ای از این اشکال به فرآیند تصمیم‌سازی بر می‌گردد. در بودجه ۱۴۰۱ تنها چیزی حدود ۲ درصد از درآمد حقوق دولتی به اکتشاف و زیرساخت‌ها اختصاص پیدا کرده، که رقمی بسیار ناچیز است و علت آنکه در بحث اکتشافات و زیرساخت‌ها عقب هستیم، بی‌پولی و نداشتن بودجه است. عسگرزاده گفت: در بخش فرآوری سنگ‌آهن‌های کم‌عیار نیز با چنین شرایطی مواجه هستیم، موضوع پُرعیارسازی و استفاده از سنگ‌آهن‌های هماتیتی یک مسئله اقتصادی است و اگر روزی شرایط به‌گونه‌ای شود که بتوانیم سراغ آن‌ها برویم، شاید تا ۲ برابر افزایش ظرفیت در حوزه سنگ‌آهن داشته باشیم. وی افزود: اگر به نقطه‌ای برسیم که با راهکارهایی مثل ارتقای بهره‌وری، امکان رقابت با سنگ‌آهن وارداتی باشد، در این صورت تا مدت‌ها سنگ‌آهن موجود در کشور می‌تواند پاسخگوی نیاز صنعت فولاد باشد، اما تحلیل شرایط حاضر این صنعت نشان می‌دهد که از لحاظ قیمتی هنوز فاصله زیادی با دیگر کشورها داریم.

کوچک و آسیب‌پذیر

رییس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی گفت: افزایش زیاد حقوق دولتی تاثیر مستقیم این امر بر فعالیت معادن کوچک استان داشته است.

به گزارش معدن نیوز، احمدرضا صفار طبسی افزود: کم‌کاری یا تعطیلی معادن کوچک مقیاس از تاثیرات مستقیم افزایش حقوق دولتی است و هرچند آمار دقیقی از تعطیلی این نوع معادن در دست نیست اما رکود و تعطیلی معادن مشهود است.

وی اضافه کرد: تاثیر افزایش حقوق دولتی روی معادن بزرگ کمتر است زیرا آنها می‌دانند چه طور حقوق دولتی را محاسبه کنند و از ماشین‌آلات برخوردار هستند، اما معادن کوچک باید ماشین‌آلات را اجاره کنند که اجاره بهای سنگینی هم دارد.

توزیع عادلانه انتفاع

حقوق دولتی معادن یک نوع مالیات است و بر اساس قانون، دولت باید مبلغ دریافتی از معدنکاران را صرف فعالیت‌های بهداشتی، درمانی و عمرانی موردنیاز شهرستان‌ها و شهرستان‌های منطقه درگیر خسارت کند.

درواقع داشتن حق دسترسی به ماده معدنی و حق توسعه آن از سوی حاکمیت، ۲ عامل اصلی اخذ درصد حقوق دولتی از بهره‌برداران معدنی باهدف توزیع انتفاع آن بین آحاد جامعه است.

احمدرضا صفار طبسی درباره تاثیر بالا رفتن قیمت جهانی مواد معدنی بر افزایش حقوق دولتی معادن گفت: سال گذشته قیمت جهانی اغلب مواد معدنی رشد یافت و به طبع آن، حقوق دولتی معادن نیز افزایش یافت اما میزان افزایش حقوق دولتی چندین برابر افزایش قیمت جهانی مواد معدنی بوده است.

صفار به ذکر مثال‌هایی بیشتر در زمینه افزایش هزینه‌های فعالیتهای معدنی اشاره کرد و افزود: دولت سال‌های گذشته برای صادرات کرومیت عوارض سنگینی را تعیین کرد که این اقدام، قیمت کرومیت در داخل را کاهش داد اما چند کارخانه‌ای که در کشور وجود دارند به هر قیمتی می‌خواهند کرومیت را خریداری می‌کنند و به هر روشی که دوست دارند هزینه آن را به معادن پرداخت می‌کنند که این موضوع، تعطیلی معادن را در پی دارد.

سخن پایانی

معادن هر کشوری جز ثروت‌های ملی به شمار می‌رود و در تمام دنیا، قوانین و مقررات خاصی برای اکتشاف و بهره‌برداری از معادن و پرداخت حقوق دولت در قالب‌های مختلف وضع‌شده است. در اصل چهل و پنجم قانون اساسی ایران هم از معادن به‌عنوان «انفال» و «ثروت‌های عمومی» یادشده است. بر اساس قانون معادن، افراد حقیقی و حقوقی که نسبت به اکتشاف یا بهره‌برداری از معادن اقدام می‌کنند، اولا مالک معدن یا محدوده اکتشافی نیستند و صرفا مجوزی برای اکتشاف یا بهره‌برداری در مدت‌زمان معین برای آنها صادر می‌شود. ثانیا باید برمبنای آنچه در قانون و مقررات مشخص‌شده است، مبلغی را به دولت پرداخت کنند.

اما همواره این بخش محل اختلاف و اعتراض بوده است و معدندار ایراداتی به نحوه محاسبه و وصول حقوق دولتی معادن وارد می‌دانند که به‌طور خلاصه عبارت‌اند از:

محاسبه حقوق دولتی برمبنای میزان استخراج درج‌شده در پروانه بهره‌برداری معدن (و نه بر اساس استخراج واقعی معادن) و عدم توجه به عوامل موثر بر معدن کاری، دریافت حقوق دولتی به‌صورت درصدی از مواد معدنی فراوری‌شده، هوشمند نبودن نظام محاسبه، ابلاغ و وصول حقوق دولتی معادن، دخالت سلیقه‌ای کارشناسان، کارآمد نبودن سیستم‌های نظارت بر فعالیت معادن و ضعف در تدوین استانداردهای فنی فعالیت‌های معدنی اشاره کرد. کارشناسان معتقدند این چالش‌ها ضرورت اصلاح نظام حقوق دولتی معادن را مشخص می‌کند.

این هفته برگزار می‌شود

چهارمین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد

چهارمین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران به عنوان بزرگترین گردهمایی تولیدکنندگان، تامین کنندگان و متخصصان زنجیره آهن و فولاد کشور با رویکرد بومی‌سازی، افزایش توان ساخت داخل و توسعه تکنولوژی و با مشارکت هلدینگ‌ها و شرکت‌های بزرگ فولادی و معدنی در کنار شرکت‌های دانش بنیان و سازندگان مطرح داخلی، از ۲۰ تا ۲۲ دی ماه سال جاری در هتل المپیک تهران برگزار می‌شود.

برنامه‌های چهارمین جشنواره ملی فولاد

به گزارش دبیرخانه جشنواره ملی فولاد، ۶ پنل تخصصی همانند همایشی چالش محور تولید کنندگان، سازندگان داخلی و شرکت‌های دانش‌بنیان با شرکت‌های زنجیره آهن و فولاد، اهدای جایزه ملی فولاد ایران به سازندگان برتر داخلی، تجلیل از چهره‌های تاثیرگذار زنجیره آهن و فولاد، برگزاری میز تعمیق ساخت داخل زنجیره آهن و فولاد با حضور مقامات و مسئولین صنعتی کشور با امضای قراردادها و تفاهمنامه‌هایی در حوزه بومی‌سازی و توسعه تکنولوژی در این رویداد اجرا خواهد شد. همچنین، نمایشگاه اختصاصی در فضایی به وسعت بیش از ۵ هزار مترمربع و با حضور بیش از ۱۲۰ شرکت فولادی و معدنی در کنار شرکت‌های دانش‌بنیان و سازندگان مطرح داخلی از جمله بخش‌های چهارمین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران است.

دعوت از صنعتگران‌وشرکت‌های دانش‌بنیان برای‌بازدید از نمایشگاه‌ملی فولاد

دکتر بهرام سبحانی، رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، وجه تمایز این رویداد با سایر نمایشگاه‌ها و همایش‌هایی که در صنعت فولاد برگزار می‌شود را در ارائه فرصت‌های ساخت داخل توسط شرکت‌های معدنی و فولادی و به‌هم‌رسانی این فرصت‌ها با توانمندی‌های شرکت‌های دانش‌بنیان و سازندگان داخلی عنوان کرد. به گفته وی، در سه دوره قبلی این جشنواره و نمایشگاه، بیش از ۴۰۰ تفاهمنامه و قرارداد بین فولادسازان و سازندگان داخلی برای استفاده حداکثری از توان ساخت داخل در صنعت آهن و فولاد کشور به امضا رسیده که صرفه‌جویی ارزی حاصل از آن‌ها، حدود یک میلیارد دلار برآورد می‌شود.

رئیس انجمن فولاد ضمن دعوت از همه صنعتگران، شرکت‌های دانش‌بنیان و سازندگان توانمند داخلی برای حضور و بازدید از این جشنواره و نمایشگاه، خاطرنشان کرد: اکنون که شرکت‌های فولادی با محدودیت‌هایی به واسطه تحریم و نرخ ارز مواجه‌اند و نگاه خود را به سمت تامین داخلی تغییر داده‌اند، بهتر است سازندگان داخلی با تولیدات کیفی و رقابتی از این فرصت بهترین استفاده را داشته باشند.

تولیدکنندگان تایر سبک و سنگین در مرز نابودی

در حال حاضر هر لاستیک خارجی ویژه ماشین‌آلات سنگین و معدنی تا سه برابر گرانتر از نمونه داخلی آن در بازار توزیع می‌شود.

به گزارش صمت، در حالی که تولیدکنندگان داخلی لاستیک و تایر کشور توانسته‌اند با تجهیز خطوط تولید خود، انواع لاستیک خودروهای سواری، نیمه‌سنگین و سنگین و حتی فوق‌سنگین (ماشین‌آلات معدنی) را با توانمندی داخلی و براساس استانداردهای روز دنیا تولید و به بازار مصرف عرضه کنند اما مافیای واردات با وارد کردن نمونه‌های خارجی این محصولات در تلاش است تا بازار را از دست تولیدکننده داخلی درآورد.

متأسفانه لاستیک‌های وارداتی که از نظر کیفیت و استاندارد مساوی یا در سطحی پایین‌تری از تولیدات داخلی قرار دارند به‌دلیل در اختیار گرفتن شبکه گسترده توزیع و فروش حتی تا سه برابر قیمت تایر داخلی به مصرف‌کنندگان آن که جزء ناوگان حمل‌ونقل کشور هستند، در حال جایگزینی کامل تولیدات داخل هستند.

واردات لاستیک با حجم زیاد و توزیع آن سبب شده تا روی قیمت محصولات داخل تأثیر مستقیم گذاشته و تولیدکنندگان داخلی را به‌دلیل عدم توان رقابت در آستانه ورشکستگی قرار دهد چراکه از سوی دستگاه‌های تصمیم‌گیر برای این تولیدات سقف قیمتی و یا به اصطلاح قیمتگذاری دستوری انجام شده است.

اما این تصمیمات نادرست و غیرکارشناسی که توسط ارکان بخش اقتصادی دولت گرفته می‌شود باعث آسیب این صنف شده و نه تنها به نفع تولید نبوده بلکه سبب تعطیلی خطوط تولید هم می‌شود.

بر اساس اطلاعات ما از منابع موثق، قیمتگذاری دستوری صنایع لاستیک (از سوی نهاد بالادستی وزارت صمت) و همچنین تورم افسار گسیخته، باعث شده تا تولیدکنندگان داخلی، محصولات خود را با قیمت تمام‌شده بالاتری نسبت به قیمت فروش محدودشده، تولید کنند که درنتیجه توان تولید آنها و سرمایه در گردش این صنف کاهش پیدا کرده و درمجموع مجبور به کاهش ظرفیت واقعی تولید نسبت به ظرفیت اسمی تا ۳۰ درصد شده‌اند.

کاهش تولید داخل و از بین رفتن توان رقابت تولیدکننده داخلی، تقویت واردات و دلالی را در پی داشته و بیم آن می‌رود که با ورشکستگی تولیدکنندگان لاستیک و صفر شدن همین میزان عرضه داخلی نیز، بازار را صددرصد در اختیار دلالان قرار دهد و به‌دنبال آن دارندگان خودرو سبک و سنگین با قیمت‌های نجومی لاستیک روبه‌رو شوند.این در حالیست که این تولیدکنندگان اگر با ظرفیت کامل اسمی کار کنند و اندکی توسعه را در دستور کار قرار دهند قادر به خود کفایی در تولید این کالای استراتژیک خواهند شد.

نتیجه چنین تصمیمات فاجعه‌باری آن خواهد بود که باتوجه به گران شدن نهاده‌های حمل‌ونقل که لاستیک و تایر، در اولویت نخست آن قرار دارد باعث زمین‌گیر شدن چرخه حمل و انتقال کالا شده و در ادامه همگان باید منتظر انفجار قیمت محصولات تولید داخل به‌دلیل افزایش هزینه حمل باشند.

امید است با انتشار و اطلاع‌رسانی به موقع این موضوع بخش بالادستی وزارت صمت در دولت هر چه سریع‌تر نسبت به اصلاح قیمت دستوری که طی ابلاغیه‌های اخیر خود اعمال نموده اقدام عاجل صورت داده و تولیدکنندگان داخلی این محصول را از ورشکستگی نجات دهد.

آگهی فقدان‌سند مالکیت

آقای رضا فتحی وکالتا بموجب‌سند وکالتنامه بشماره۲۰۰۶۹ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۴ دفترخانه۹۸۹ تهران طی تقاضای وارده۱۴۰۱۸۵۶۰۱۰۴۵۰۳۳۱۶۹ مورخ۱۴۰۱/۰۹/۱۹ با تسلیم دو برگ استشهادیه محلی که گواهی امضای شهود آن طی‌شماره ۱۵۸۶۴ و ۱۵۸۶۵ مورخ۱۴۰۱/۰۹/۱۹ دفتر اسناد رسمی ۱۲۰۰ تهران ثبت گردیده است مدعی است که‌سند مالکیت// ششدانگ پلاک ثبتی ۱۵۲۸۴۳ فرعی از ۲۳۹۵ اصلی مفروز مجزی‌شده از ۱۵۰۲۷۲ فرعی از اصلی مذکور واقع در بخش ۱۰ تهران که به عنوان / یک دستگاه آپارتمان مسکونی واقع در طبقه چهارم به مساحت ۱۰۷ متر مربع قطعه ۴ تفکیکی که مقدار۳۶/۵۹ مترمربع آن جزء اصلاحی آتی و مقدار ۲/۷۷ مترمربع آن بالکن واقع در طرح اصلاحی آتی میباشد و بانضمام‌ششدانگ یک باب انباری مسکونی قطعه۶ تفکیکی بمساحت ۲۹/۷ مترمربع واقع درسمت جنوبغربی زیرزمین که مقدار۲۳/۹۱ مترمربع آن جزء اصلاحی آتی میباشد وشش دانگ یک واحد پارکینگ مسکونی به مساحت ۱۱/۶۷ متر مربع قطعه‌سه تفکیکی در جنوب‌شرقی طبقه همکف که مقدار ۹/۷۳ مترمربع آن جزء اصلاحی آتی میباشد / ذیل دفتر املاک الکترونیک بشماره۱۴۰۱۲۰۳۰۱۰۴۵۰۲۹۲۵۵ به‌شماره چاپی ۳۹۰۸۳۷ سری ه‌سال ۱۴۰۰ بنام‌حلیمه امانی ثبت و صادر و تسلیم گردیده است/ بعلت جابجایی مفقود گردیده است لذا مراتب باستناد ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی میشود تا چنانچه کسی مدعی انجام معامله نسبت و یا در اختیار داشتن‌سند مالکیت نزد خود میباشد ظرف مدت ۱۰ روز از انتشار این آگهی به این منطقه مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل‌سند مالکیت اقدام نماید بدیهی است در این صورت پس از تنظیم صورت مجلس اصل‌سند مالکیت به ارائه کننده مسترد خواهد شد و صدور المثنی‌سند مالکیت منوط به ارائه دادنامه از مراجع ذیصلاح قضایی خواهد بود و پس از انقضاء مدت مذکور و عدم هر گونه اعتراض این منطقه نسبت به صدور المثنی‌سند مالکیت اقدام خواهد نمود . (شناسه آگهی : ۱۴۳۶۶۶۸) ۳

۱۵۱۹۴/م الف

سید هادی جلالی امام ـ سرپرست واحد ثبتی حوزه ثبت ملک رودکی تهران

آگهی فقدان‌سند مالکیت

آقای مهدی پدرام فرد بموجب وکالتنامه۱۴۳۹۹ – ۱۴۰۰/۱۱/۰۳ دفترخانه۱۰۰۴ تهران و۱۴۷۶۶ – ۱۴۰۱/۷/۱۲ دفترخانه۱۰۰۴ تهران به کدملی۰۰۶۳۴۶۲۷۵۳ وکیل ورثه مالک عباس حاج ابراهیم وشمسی حاجی ابراهیمی مالکین ۶ دانگ اعیانی با تسلیم ۱۴ برگ استشهادیه محلی که تحت شماره۳۴۶۹ و غیره مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۱ دفتر اسنادرسمی ۱۰۰۴ تهران و برگ تقاضای وارده بشماره ۲۵۳۹۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۳ مدعی فقدان‌سند مالکیت‌شش دانگ یک دستگاه آپارتمان قطعه۲ به مساحت ۶۸/۶۲ متر مربع به‌شماره ۴۰۹۳۹۱ فرعی۲۳۹۵ اصلی واقع بخش ده تهران قطعه دوم به انضمام پارکینگ ۱۸ به مساحت ۱۱ متر مربع که ذیل صفحه۳۱۱ دفتر۲۸۱ بنام‌سید رضی حسینی‌شبستری ثبت و سند به‌شماره چاپی ۶۷۰۷۹۵ ثبت و‌سند مالکیت صادر و تسلیم گردیده است و‌سپس برابر سند انتقال ۱۲۷۵۲۷ ـ ۱۳۹۰/۱۲/۰۸ به دفترخانه ۵۳۷ تهران به عباس حاج ابراهیم وشمسی حاج ابراهیم بالسویه منتقل گردیده که عباس حاج ابراهیم برابر دادنامه حصر وراثت ۱۴۰۱۹۱۳۹۰۰۰۳۴۱۱۵۳۵ – ۱۴۰۱/۰۳/۲۴ شعبه ۵۹ شورای حل اختلاف تهران و گواهی واریز مالیات ۳۸۷۶۶ ـ ۱۳۹۵/۰۶/۰۷ اداره مالیات ۳۴۱۸ تهران فوت نموده است که ورثه وی عبارتند از : صدیقه و منصوره وشمسی و هاجر و ابراهیم همگی حاجی ابراهیم و برابر استشهادیه ارائه‌شده فاقد رهن می باشد. سپس وی به علت اسباب کشی‌سند مالکیت خود را مفقود نموده و درخواست صدور‌سند مالکیت المثنی نموده است لذا مراتب باستناد ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون‌ثبت در یک نوبت آگهی می‌شود تا چنانچه کسی مدعی انجام معامله نسبت به ملک مرقوم غیر از اسناد فوق و یا وجود‌سند مالکیت مذکور نزد خود باشد از تاریخ نشر این آگهی ظرف مدت ۱۰ روز به‌این منطقه مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل‌سند مالکیت یا‌سند معامله تسلیم و رسید دریافت نمائید تا مورد رسیدگی قرار گیرد به اعتراض بدون ارایه اصل‌سند مالکیت ترتیب اثر داده نخواهد شد پس از انقضای مهلت مزبور و نرسیدن واخواهی نسبت به صدور‌سند مالکیت المثنی طبق مقررات اقدام خواهدشد (شناسه آگهی : ۱۴۳۶۶۷۰) ۳

۱۵۱۹۵ / م الف

بهروز جشان ـ رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک شهرآرا تهران

یادداشت

دیر یا زود اتفاق می‌افتد

کامران وکیل
کارشناس معدن و فعال حوزه صادرات

حوزه معدن باتوجه به تاب‌آوری و تحریم‌گریزی که دارد، می‌تواند نقش مهمی در افزایش تولید ناخالص داخلی داشته باشد، اما معدن را نمی‌توان تنها در یک سال مدیریت کرد؛ برای مثال یک‌شبه برنامه‌ریزی کنیم که نقش معدن در سال آینده پررنگ‌تر یا کمرنگ‌تر شود. از اساس در هیچ‌یک از بخش‌های اقتصاد راه میانبر نداریم و اگر کسی ادعا کند که می‌تواند در یک سال تحولی در این زمینه ایجاد کند، واضح است،هیچ کاری از دستش برنمی‌آید.

تغییر و تحول در حوزه‌های اقتصادی کند و به‌تدریج رخ می‌دهد. باید برنامه مدونی برای تغییرات وجود داشته باشد و حداقل ۵ یا ۶ سالی براساس یک برنامه پیش برویم تا کم‌کم به نتیجه مطلوبی دست پیدا کنیم.

زمانی آقای نعمت‌زاده در نامه‌ای از مجتبی خسروتاج، رئیس سازمان توسعه تجارت وقت، خواسته بود که ظرف مدت یک سال، صادرات کشور را ۲ برابر کند؛ البته راهکاری برای این کار مشخص نکرده بود!

سوال کلیدی این است که چطور چنین چیزی امکان دارد؟ صادراتی که طی دوره‌ای چند ده‌ساله به عدد فعلی رسیده است، چگونه می‌تواند در عرض یک سال، افزایش ۲ برابری ظرفیت داشته باشد و با چه روشی قرار است بازاریابی انجام گیرد؟

معدن و صنایع معدنی هم همین‌طور است. اگر معدنکاری معاصر و معادن بزرگی مانند مس سرچشمه کرمان، سنگ‌آهن‌ها و امثال آن را مدنظر قرار دهیم، از اوایل دهه ۵۰ تا امروز، به‌تدریج به ظرفیتی دست یافته‌اند و اگر قرار شود که این ظرفیت افزایش یابد، حداقل به دوره‌ای ۱۰ساله نیاز است.

پس به‌صرف اینکه در بودجه سال آینده چه نقشی برای معادن یا صادرات مواد معدنی در نظر گرفته می‌شود، چندان قابل‌اعتنا نیست.

تکلیف حوزه معدن مشخص نیست و نمی‌دانیم دنبال توسعه صادرات هستیم یا حمایت از تولید داخلی. حمایت از تولید داخل به‌شیوه رایج، یکی از اشتباهات بزرگ دولت است. در این روش، چکی سفیدامضا در اختیار تولیدکنندگان داخلی قرار می‌گیرد تا هر کاری که می‌خواهند، انجام دهند و این فرصت را با موانع تعرفه‌ای و ممنوعیت برای واردات برای تولیدکننده داخلی فراهم می‌کنند؛ این همان رویه آشنایی است که درباره خودرو هم به‌کار رفته است.

تولیدکننده‌ای که می‌خواهد در زمینه صادرات فعال شود، اول باید با رقیب در بازاری آزاد هماوردی کند، بنابراین این شیوه حمایتی، در واقع خیانت به تولید است و نتیجه این است که تولیدات کشور ما از خودرو و لوازم‌خانگی گرفته تا سنگ، کاشی، فولاد، میلگرد و امثال آن، هیچ‌یک قابلیت صادراتی ندارند.

پس حمایت از تولید داخلی و افزایش صادرات؛ ۲ موضوع کاملا موازی هستند. معلوم نیست که چه کسی این رسم را در کشور بنیان نهاده است که واردات محصول خارجی را ممنوع کنند و بازار را در اختیار تعدادی تولیدکننده قرار دهند که با هزینه مردم ترک‌تازی می‌کنند؛ به این شیوه تا ۱۰۰۰ سال دیگر هم تولید پا نخواهند گرفت.

حمایت از تولید وقتی درست است که ضرب‌الاجلی پشت آن باشد و به تولیدکننده گفته شود که تنها چند سال، بازار انحصاری داخلی در اختیار شما است و در این مدت باید راه خود را به بازار جهانی باز کنید. اگر نتوانست موفق شود، مصرف‌کننده نباید تاوان بی‌عرضگی او را بدهد، بنابراین به‌اعتقاد من، کاهش سیاست‌های حمایتی، پیش‌نیاز توسعه صادرات به‌طورخاص، صادرات تولیدات معدنی است.

در این حالت است که تولیدکننده مجبور می‌شود، کیفیت و استانداردهای خود را آن‌قدر افزایش دهد تا بتواند با رقیب خارجی در بازار داخل رقابت کند یا حذف شود. در حال حاضر بنگاه‌های اقتصادی ما هیچ الزامی به بهبود کیفیت ندارند، چون رقیبی در این زمینه ندارند. فشار رقابت، باعث می‌شود که به خود بیایند و استانداردهای خود را بالا ببرند و به‌این‌ترتیب، امکان فعالیت در بازار خارجی را هم پیدا خواهند کرد. به‌طورخلاصه، کاهش دخالت دولت و آزادسازی اقتصاد، می‌تواند باعث افزایش رشد اقتصادی و ارزآوری در تمام صنایع شود و گریزی از این مسیر نیست و دیر یا زود اتفاق می‌افتد.

۵ درصد روی جهان متعلق به ما است

مدیرعامل یک شرکت صنعتی در زمینه تولیدات روی با بیان اینکه ۵ درصد معادن روی جهان در ایران است، گفت: ما از جهت تامین این خاک، کمبودی در کشور نداریم. به‌گزارش ایرنا، محمود علیپورجدی گفت: چالش‌های محیط‌زیستی بخشی از مشکلات حوزه فعالیت صنایع معدنی است،اما سعی می‌شود با هماهنگی سازمان محیط‌زیست، محیط را برای کارگران سالم نگه داریم. وی به روند تهیه خاک موردنیاز برای فرآوری اشاره کرد و گفت: اکنون دیگر سهمیه خاصی برای واحدها در بهره‌گیری از خاک روی وجود ندارد و تامین خاک از طریق خرید از بورس انجام می‌شود. این مدیرعامل درباره تصمیم ترکیه برای ممنوعیت ارسال خاک روی به ایران، گفت: اگر چنین ممنوعیتی انجام شود، ما خاک معادن مختلف از جمله مهدی‌آباد یزد را داریم که در مرحله باطله‌برداری است و در روزهای آینده بهره‌برداری از آن به‌نتیجه می‌رسد. وی اظهار کرد: ترکیه هم به این زودی نمی‌تواند ممنوعیتی در صادرات خاک روی ایجاد کند، چون در این کشور، کارخانه‌های فرآوری وجود ندارد و تا بخواهد کارخانه‌ای در این حوزه ایجاد کند، چند سالی طول خواهد کشید. علیپورجدی به وضعیت تجهیزات معدنی اشاره کرد و افزود: تامین ماشین‌آلات از نیازهای صنایع معدنی است و امروز با شرایط استاندارد فاصله داریم. وی گفت: اکنون بیشتر تجهیزات ما شامل داشته‌های داخلی است که آنها را تعمیر می‌کنیم و هنوز ماشین‌آلات جدید خریداری نکرده‌ایم. وی به پیگیری حل مسائل و دغدغه‌های کارگری اشاره و اظهار کرد: اقدامات لازم برای مرتفع کردن مسائل کارگری در دستور کار مدیران است،اما مشکلات معیشتی نه‌تنها جامعه کارگری بلکه همه جامعه را درگیر کرده است.

در گزارش صمت درباره توقف توسعه در بخش معدن مطرح شد

ظالمانه‌تر از همه تحریم‌ها

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

یکی از پیشران‌های اصلی و از مهم‌ترین بخش‌های تاثیرگذار در اقتصاد کشور، حوزه معدن است و بی‌شک بهترین جایگزین برای درآمدهای نفتی به‌شمار می‌رود.

وقتی از بخش معدن صحبت به‌میان می‌آید، فرآیندی مدنظر است که مرحله اکتشاف تا پایان زنجیره تولید و به‌دست آوردن محصول نهایی را در برمی‌گیرد. وقتی فعالیت در حوزه معدن و صنایع معدنی همراه با هم و به‌صورت یک زنجیره مدنظر قرار بگیرد و کامل شود، به‌طورقطع می‌تواند به‌عنوان یکی از اساسی‌ترین حوزه‌های صنعتی در حیات اقتصادی کشور نقش‌آفرینی کند، اما بزرگ‌ترین آفت‌هایی که دستیابی به فواید این گنج خدادادی را دشوار کرده، چیست و چرا دست دولت و جمعیت ذی‌نفعان همگی کوتاه است و خرما بر نخیل؟

گزارش امروز صمت تلاشی است برای یافتن پاسخ این پرسش و در این مسیر از نظرات سالار باوند و حسام‌الدین فرهادی‌نسب، از کارشناسان و فعالان معدنی بهره برده‌ایم.

عکس: صمت

هر فعالیت شبهه‌انگیزی در هر کشور و در هر بخشی، ناامنی و ناامیدی به‌وجود می‌آورد و مردم را دلسرد و فعالان را دلگیر می‌کند و سرمایه‌گذار را فراری می‌دهد و در نهایت هم دود آن به چشم دولت و ملت می‌رود

نظارت بر شکل فعالیت کارفرما و پیمانکار

سالار باوند ـ کارشناس و فعال معدن: یکی از مشکلات رایج در مجموعه‌های معدنی این است که به‌طورمعمول مسئولیت‌های اجتماعی خود را در منطقه جدی نمی‌گیرند. وقتی به مسئولیت‌های اجتماعی بها داده نشود، مشکلاتی از قبیل معارض‌های محلی یا معضل برداشت‌های غیرقانونی، ناگزیر رخ می‌دهد.

به‌هرحال بسیاری از روستاییان و جوانان بومی مناطق معدنی، جویای کار هستند و اگر کارفرمایی که در منطقه مشغول فعالیت است، مسئولیت‌های اجتماعی خود را انجام دهد و در کنار مردم یک منطقه باشد، بعید می‌دانم با مشکلاتی مثل برداشت غیرمجاز، آسیب به اموال یا مزاحمت‌های معارضان روبه‌رو شود و اگر کسی چنین اقدامی کند، مردم منطقه با وی برخورد خواهند کرد.

متاسفانه در بسیاری از موارد، کارفرماها از این نکات چشم‌پوشی می‌کنند و وظایف و مسئولیت‌های خود را نادیده می‌گیرند.

پس طبیعی است که مردم محلی که نسل‌اندرنسل منطقه را متعلق به خود می‌دانند، وقتی ببینند افرادی که جزو بومیان منطقه نیستند، زمین آنها را می‌کاوند، استخراج می‌کنند و منابع و ذخایر زیرزمینی را می‌برند، حق خود بدانند سهمی برای خود استحصال کنند و ببرند یا جلوی کار آن فرد را بگیرند.

به نظر می‌رسد باید دستگاه‌های نظارتی بر شکل فعالیت کارفرما، پیمانکار و مجموعه‌های معدنی نظارت داشته باشند و آنها را وادار به انجام درست مسئولیت‌های اجتماعی خود کنند.

از سوی دیگر، دستگاه‌های امنیتی هم لازم است، کنترل کنند تا امنیت اقتصادی برای کارفرما به‌وجود آید.

ضمن اینکه، اگر در محدوده بکری که کارفرمایی وجود ندارد، اگر قوانین دست‌وپا گیر نباشند، افرادی که در منطقه به‌صورت غیرقانونی کار می‌کنند، می‌توانند دنبال مجوز بیایند و فعالیت خود را به شکل قانونی انجام دهند.

البته این احتمال بسیار کم است، چون برای بهره‌برداری باید حجم بالای سرمایه‌گذاری انجام بگیرد. بیشتر محلی‌ها لقمه‌خوری می‌کنند که متاسفانه این لقمه‌خوری‌ها خسارت سنگینی به مجموعه‌های معدنی کشور وارد می‌آورد، بنابراین به‌نظر من، در مناطقی که چنین آسیبی وجود دارد، باید دستگاه‌های نظارتی و صنایع و معادن آن استان به موضوع ورود کنند و برنامه‌ریزی مناسبی انجام دهند تا با تشکیل شرکت‌های تعاونی شرایط را مدیریت کنند و اگر ذخایر بکری وجود دارد و مجوزی صادر نشده، تلاش کنند به متقاضیان بومی واحد شرایط مجوز بهره‌برداری بدهند و کار را در چارچوب و قواعد خاص دربیاورند.

قاچاق سوخت ممکن نیست

هیچ معدنداری قاچاق سوخت انجام نمی‌دهد، چون مصرف ماشین‌آلات آنها به‌اندازه‌ای است که میزان سهمیه، کفاف آنها را نمی‌دهد و خودشان نیاز دارند و در بسیاری از موارد، مجبور به تهیه سوخت قاچاق هستند.

بنابراین آنکه ماشین‌آلات دارد و کار می‌کند و استخراج انجام می‌دهد، سوخت سهمیه خود را نمی‌فروشد. آنهایی که اقدام به فروش سوخت می‌کنند، افرادی هستند که ماشین‌آلات معدنی دارند، اما پروژه‌ای ندارند.

بنابراین در قالب پروژه‌های صوری، سهمیه‌ای دریافت می‌کنند و می‌توانند آن را به‌فروش برسانند.

اما همان‌طور که گفتم، هیچ معدندار و پیمانکار شناسنامه‌داری این کار را نمی‌کند.

سود معدندار در کار حمل و استخراج و این سود خیلی بیشتر از آن است که فرد بخواهد آن را با فروش گازوئیل جبران کند.

مقصر اضافه‌برداشت

اگر اضافه‌برداشت از سوی بهره‌بردار اتفاق بیفتد، مقصر مسئول فنی است، زیرا تمام معادن مملکت مسئول فنی دارند که یکی از وظایف مهم‌شان نظارت بر برداشت است.

اما یکی از معضلات و مشکلاتی که در مجموعه‌های معدنی وجود دارد، ارتباط مالی مسئول فنی با کارفرما یا معدندار است. تا زمانی که مسئول فنی حقوق و دستمزد خود را از بهره‌بردار بگیرد، شاهد چنین اتفاقاتی هستیم، بنابراین شاید برخی از آنها تحت‌فشار بهره‌بردار رضایت دهند. از برخی اضافه‌برداشت‌ها چشم‌پوشی کنند که جایی هم ثبت نمی‌شود، بنابراین همان‌طور که بارها گفته‌ایم، باید بازهم بگوییم تا زمانی که ارتباط مالی بین بهره‌بردار و مسئول فنی وجود دارد، تخلفات هم عادی است. واقعیت این است که اگر مسئول فنی بخواهد درست‌کار کند، ممکن است گاهی با مخالفت‌ها و ناملایمت‌هایی مواجه شود .

بنابراین وقتی حمایتی در کار نیست، این اتفاقات هم می‌افتد و به‌این‌ترتیب گاهی مجبور می‌شوند با بهره‌بردار راه بیایند.

ما انتظار داریم مسئولان فنی حق و حقوق خود را از سازمان نظام‌مهندسی یا از وزارت صمت دریافت کنند. راهکار هم ساده است. باید بهره‌بردار موظف شود حق مسئول فنی را به‌حساب مشخصی واریز کند و همه دستمزدها از این طریق پرداخت شود تا مسئول فنی، دیگر وامدار بهره‌بردار نباشد.

جای خالی شفافیت

هر فعالیت شبهه‌برانگیزی در کشور و در هر بخشی، ناامنی و ناامیدی به‌وجود می‌آورد و مردم را دلسرد و فعالان را دلگیر می‌کند و سرمایه‌گذار را فراری می‌دهد، که در نهایت دود آن به چشم دولت و ملت می‌رود، البته برخی در شرایط نابسامان، منافع قابل‌توجهی به‌دست می‌آورند، اما این منافع جمعی نیست و دولت متضرر می‌شود و بیشترین لطمه از این طریق به مردم وارد می‌شود و این ناامیدی که در جامعه تسری پیدا می‌کند، خطر بزرگی برای کشور ایجاد خواهد کرد.

برخی معتقدند تا زمانی که مافیای معادن حاکم است، این معضلات و مشکلات نیز وجود دارد.

سیستم و قوانین باید اینقدر شفاف باشد که هیچ کارفرمایی نتواند تخلفی انجام دهد و قوانین را دور بزند و مشکلاتی به‌وجود بیاورد. متاسفانه در بسیاری از موارد، قوانین را کسانی نوشته‌اند که شاید اشراف کامل به این حوزه نداشته‌اند یا اجرای آن به‌دست کسانی افتاده است که هیچ تجربه‌ای در این حوزه ندارند.

بنابراین گاهی اوقات این مشکلات از ناحیه قانون‌گذار و مجری ایجاد می‌شود و از این نظر آنهایی که اطلاعات دارند و منافع‌شان ایجاب می‌کند، از این خلل‌ها استفاده می‌کنند و زور کسی هم به آنها نمی‌رسد.

تنها امیدوارم روزی برسد که قوانین آن‌قدر شفاف باشد که کسی نتواند کاری خلاف آن انجام دهد.

آفتاب آمد دلیل آفتاب

حسام‌الدین فرهادی‌نسب ـ کارشناس و فعال معدن: اگر قرار باشد، دستگاه نظارتی و اجرایی کار خود را درست انجام دهد و قانون را درست پیاده کند، این‌همه مشکلات ریزودرشت، معارضان محلی، گرفتاری‌های تامین ماشین‌آلات، کارشکنی‌ها، استخراج، بهینه‌سازی، ورود تکنولوژی، نوآوری، معدنکاری نسل سوم و چهارم و... پدید نمی‌آمد. برای اثبات ناکارآمدی دستگاه اجرا و نظارت، دلیلی روشن‌تر از این وضعیت نابسامان لازم نیست و ضعف بخش اجرایی همه زیرمجموعه را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد.

بازگشت به قانون

واردات تکنولوژی یا صادرات تولیدات، به‌طورقطع متاثر از تحریم‌ها و تصمیم‌های کلان کشور است، اما متاسفانه در چند سال اخیر تصمیمات اشتباهی که در طبقه ششم وزارتخانه گرفته می‌شود، گاه از تحریم‌های ظالمانه‌ای که علیه ما وضع می‌شود، بسیار ظالمانه‌تر است و ناکارآمدی معاونانی که سرکار آمده‌اند، باعث تشدید مشکلات شده است. اینکه ما در عرض ۲ سال، ۵ معاون معدنی عوض کرده‌ایم، یعنی ۵ وزیر معدن عوض شده، معنایی جز آشفتگی ندارد. جریان ناصحیحی است که به معدندار و سرمایه‌گذار القا می‌کند که باید با روش‌های غیر از مسیر قانونی وارد این حوزه شود و اگر می‌خواهد کار خود را پیش ببرد، به قول معروف باید طرف دیگری ببند. به‌نظر من، تنها راهکاری که برای عبور این وضعیت وجود دارد، بازگشت به قانون است. متاسفانه در کشور ما ید طولایی در زمینه تفسیر به رأی قوانین وجود دارد و این باعث می‌شود که همواره به‌طورسلیقه‌ای با ماجرا برخورد کنیم، به‌طوری‌که درباره یک بخشنامه ساده حقوق دولتی، در استان اصفهان یک‌جور تصمیم‌گیری می‌شود، در کرمان، یزد و شهرهای دیگر، به شکلی دیگر، در حالی که متن یکی است و برداشت‌ها و سختگیری یا آسان‌گیری اشخاص حرف اول را می‌زند. به‌نظر من، اگر بازگشت به قانون اتفاق بیفتد و جلوی دستورالعمل‌های موازی گرفته شود، بخواهند کاری انجام دهند، پیشرفت بزرگی اتفاق خواهد افتاد و جلوی بسیاری از این نابسامانی‌ها گرفته خواهد شد و شاید بتوان شفافیت ایجاد کرد. اگر چیزی شبیه هرم مازلو برای بخش معدن تعریف کنیم، قاعده هرم، بازگشت به قانون است و در رأس آن شفافیت قرار دارد. به‌تدریج و قدم‌به‌قدم باید پیش رویم تا به شفافیت برسیم. شفافیت هم باید از طرف حکمرانی باشد و هم از طرف معدنکار بخش خصوصی. من معدندار باید تمام ورودی‌ها و خروجی‌هایم مشخص باشد و طبق طرحی که نوشته‌ام، پیش بروم و براساس آیین‌نامه‌ها و قوانینی که وجود دارد، رفتار کنم و از آن‌طرف هم، حکمرانی براساس همان قانون پشت‌سر من بایستد و اجازه ندهد، هیچ‌یک از بخش‌های بخش معدن را مورداجحاف قرار دهد یا معارضان محلی بتوانند خللی به بخش تولید وارد کنند.

توافقنامه محرمانه

در بحث اقتصادی، باور من این است که بخش خصوصی همیشه راه خود را پیدا می‌کند و فکر می‌کنم اگر خرده‌دلارهایی برای ارتزاق این کشور، وارد می‌شود، از طریق بخش خصوصی است. حال اینکه اگر آدم خوبی از این بخش خصوصی انتخاب شود که دلارها را برگرداند، منوط به این است که در هر دولتی، چه فردی انتخاب می‌شود. متاسفانه باوجود اینکه هر دولتی با شعار اینکه قبلی‌ها بلد نبودند و ما بلد کار هستیم، سرکار می‌آید، اما هر بار بدتر از قبل می‌شود. در بخش حکمرانی باید ابتدا بازگشت به قانون انجام گیرد و بعد به‌صورت هرمی و نردبانی پیش برویم تا به شفافیت برای دوطرف دست پیدا کنیم و جایی سرانجام مشخص شود که تصمیماتی که در اتاق‌های معاونان گرفته می‌شود، براساس کدام تحلیل کارشناسی است. برای روشن شدن موضوع، به تفاهمنامه‌ای اشاره می‌کنم که برخلاف قانون در سال ۹۴ ، معاون وقت امور معادن و صنایع معدنی وزارت صمت با سازمان محیط‌زیست و منابع طبیعی نوشت، اما باتوجه به اینکه کسی تا یک سال پیش دسترسی به این تفاهمنامه نداشت، چیزی در حدود ۶ سال ، براساس توافقنامه‌ای محرمانه محکوم می‌شدیم و براساس اقدامی فراقانونی جلوی کار ما گرفته می‌شد، در صورتی که ما از مفاد تفاهمنامه بی‌خبر بودیم. حال که تفاهمنامه سرانجام در دسترس قرار گرفته، روشن شده که از اتفاق، چند بند آن، به‌نفع معدنی‌ها است که هرگز اجرا نشده، زیرا هر معاونتی که بر سرکار آمده، برای اینکه دست به میزش نخورد، سعی کرده از ورود به مباحث سوال‌انگیز یا چالشی پرهیز کند و متولیان محیط‌زیست و منابع طبیعی، چون جای پای محکم‌تری داشتند، روی مواضع خود ایستاده و موفق شده‌اند، این چند وقت معدنکاران را آزار دهند و این ماجرا هنوز هم ادامه دارد. یکی از خواسته‌های ما این است که این موضوع در شورای گفت‌وگو مطرح و از طریق ریاست‌جمهوری، تکلیف نهایی آن روشن شود تا سرانجام یا این تفاهمنامه ملغی شود یا کل مفادش به اجرا برسد.

خلاصه اینکه، باز هم موضوع بازگشت به قانون و شفافیت باید سرلوحه کار قرار بگیرد و برای دست یافتن به آن، تمام تلاش خود را به‌کار ببندیم که هیچ راهی جز این، درست نیست.

> در بخش حکمرانی باید ابتدا بازگشت به قانون انجام گیرد و بعد به‌صورت هرمی و نردبانی پیش برویم تا به شفافیت برای دوطرف دست پیدا کنیم و جایی سرانجام مشخص شود که تصمیماتی که در اتاق‌های معاونان گرفته می‌شود، براساس کدام تحلیل کارشناسی است

سخن پایانی

به‌طورکلی ظرفیت‌های موجود در بخش معدن به‌اندازه‌ای بالا است که درآمدهای حاصل از آن می‌تواند در اقتصاد کشور نقش مهمی داشته باشد و سود آن به جیب همه ذی‌نفعان، از مردم که صاحبان اصلی منابع زیرزمینی کشور هستند تا دولت و معدنکار برود.

البته فراموش نشود که لازمه اصلی این اتفاق، برطرف کردن مشکلات ریزودرشت حوزه معدن و یکی از مهم‌ترین آنها؛ رفع عدم‌شفافیت و پیچیدگی قانون و چالش‌های ناشی از آن است.

توازن میان صادرات و مصرف منابع با کشاورزی هوشمند

رویگردانی بانک‌ها از تولید

خودنمایی مشکلات مالی در توسعه زیرساخت‌ها

روی خط آمار

جزئیات تجارت کالایی بدون نفت خام

بررسی جزییات تجارت خارجی نشان می‌دهد که افزایش صادرات گاز طبیعی در روزهای گذشته موجب شد تا روند کاهشی مقدار صادرات، معکوس و افت وزنی صادرات به افزایش تبدیل شود.

به گزارش مهر، از ابتدای فروردین تا ۱۰ دی امسال، میزان صادرات کالایی بدون نفت خام، حدود ۹۷.۸ میلیون تن و به ارزش ۴۳.۱ میلیارد دلار بوده است.

بر اساس گزارشی که اتاق بازرگانی تهران تهیه کرده، نکته قابل توجه در آمار اخیر گمرک که برخلاف رویه‌های قبل تا دهه اول دی ارائه شده، در این است که از این میزان، حدود ۱۷.۵ میلیون تن به ارزش ۶.۷ میلیارد دلار مربوط به صادرات (بدون نفت خام) طی ۱۰ روزه نخست دی ۱۴۰۱ است و بیش از ۸۵ درصد از ارزش آن را گاز طبیعی مایع شده تشکیل می‌دهد.

در واقع افزایش صادرات گاز طبیعی موجب شد تا روند کاهشی مقدار صادرات، معکوس، و افت وزنی صادرات به افزایش تبدیل شود.

همچنین بررسی‌ها نشان می‌دهد که در آذر شاهد کاهش ۱۴.۲ درصدی وزن و افزایش ۳.۲ درصدی صادرات نسبت به ماه قبل همین سال (آبان) بوده‌ایم.

در بخش واردات نیز در آذر نسبت به ماه قبل همین سال (آبان) کاهش ۱۱ درصدی وزن و افزایش ۱۵.۵ درصدی ارزش واردات را شاهد بوده‌ایم.

همچنین از ابتدای فروردین تا ۱۰ دی سال ۱۴۰۱، رقم واردات کالایی نیز بالغبر ۲۸.۲ میلیون تن و به ارزش ۴۴.۳ میلیارد دلار برآورد شده است.

از این میزان، ۱.۰۵ میلیون تن به ارزش ۱.۵ میلیارد دلار مربوط به ۱۰ روز نخست دی ۱۴۰۱ بوده که بیشترین ارزش آن مربوط به واردات ذرت دامی با سهم ۱۱.۵ درصد از کل ارزش واردات است.

بازارهای هدف صادراتی و وارداتی

کشورهای عمده مقصد صادرات از ابتدای فروردین تا ۱۰ دی سال ۱۴۰۱ نیز به این ترتیب است که بیشترین میزان صادرات به مقصد کشورهای چین با رقمی بالغبر ۱۱.۸ میلیون دلار و سهم ۲۷.۵۱ درصد از کل ارزش صادرات، عراق با ۸.۶ میلیون دلار و سهم ۲۰.۰۳ درصد، ترکیه با ۶.۴ میلیون دلار و سهم ۱۴.۹ درصد، امارات متحده عربی با ۴.۶ میلیارد دلار و سهم ۱۰.۶۸ درصد و کشور هند با ۱.۵ میلیارد دلار و سهم ۳.۴۲ درصد از کل ارزش صادرات صورت گرفته است.

همچنین از ابتدای فروردین تا ۱۰ دی سال ۱۴۰۱، کشور امارات متحده عربی با اختصاص رقمی بالغبر ۱۳.۶ میلیارد دلار و سهمی در حدود ۳۰.۷۹ درصد از کل ارزش واردات در جایگاه نخست کشورهای طرف معامله قرار گرفته است.

در ادامه کشورهای چین با ۱۱.۵ میلیون دلار و سهم ۲۵.۹۹ درصد، ترکیه با ۴.۶ میلیارد دلار و سهم ۱۰.۴۵ درصد، هند با ۲.۴ میلیارد دلار و سهم ۵.۰۷ درصد و آلمان با ۱.۴ میلیارد دلار و سهم ۳.۱۵ درصد از کل ارزش واردات جزو کشورهای عمده طرف معامله واردات بوده‌اند.

بررسی موانع احتمالی پیش‌روی تجارت با ارز نیمایی

مشکلات رفع تعهد ارزی تکرار می‌شود؟

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

نحوه رفع تعهدات ارزی صادرات یا همان بازگرداندن ارز به چرخه اقتصادی کشور، از طریق روش‌های مختلفی، قابل انجام است. رفع تعهدات ارزی، از طریق سامانه نیما، یکی از این روش‌هایی بوده که با فروش ارز حاصل از صادرات، در قالب حواله در این سامانه و در مهلت ۶ ماه از زمان صدور پروانه گمرکی، امکان‌پذیر است. این درحالی‌است که موضوع رفع تعهد ارزی در صدر مشکلات چند سال گذشته تجارت قرار گرفت و حتی در ۲ سال گذشته دولت با اعمال محدودیت‌هایی صادرکنندگان را مجبور به بازگرداندن ارزهای صادراتی کرد.

در این شرایط برخی معتقدند سیاست ارزی جدید دولت و برنامه‌ریزی برای تثبیت ۲ ساله بر نرخ ارز نیمایی، مشکلات جدیدی برای صادرکنندگان ایجاد خواهد کرد. حتی برخی پافشاری می‌کنند که ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی همان ارز ترجیحی ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی است و همان بلایی را بر سر اقتصاد می‌آورد که ارز ترجیحی آورد. صمت در این گزارش به بررسی مشکلات احتمالی پیش‌روی صادرکنندگان و مشکلات دولت با تأخیر در رفع تعهد ارزی پرداخته است.

عکس: صمت

تثبیت نرخ نیما، مانع عرضه ارز صادراتی

قرار بود سامانه نیما مقری باشد تا واردکننده و صادرکننده برای مبادلات ارزی، با یکدیگر توافق کنند که سیاست‌های تثبیت نرخ ارز در این سامانه، تعریف اصلی از راه‌اندازی آن را به کلی زیر سؤال برد. رئیس‌کل جدید بانک‌مرکزی نیز اعلام کرده نرخ ارز نیما را تا یک‌سال بر روی دلار ۲۸۵۰۰ تثبیت می‌کند. موضوعی که به گفته کارشناسان هم صادرات و هم واردات را با مشکل مواجه خواهد کرد. به عقیده واردکنندگان، تثبیت نرخ نیما سبب خواهد شد تا صادرکنندگان ارز خود را در نیما عرضه نکنند. عرضه نشدن ارز در نیما نیز نتیجه‌ای جز قفل‌شدن واردات نخواهد داشت. آن‌ها می‌خواهند نرخ ارز، نرخی باشد که بازار آن را تعیین کرده‌است؛ نه نرخی که بانک‌مرکزی با دستورات مشخص می‌کند.

صادرکنندگان نیز اعتقاد دارند که عرضه ارز به نرخ نیما، تنها برای صادرکنندگان بزرگ پتروشیمی، فولاد و... صرفه دارد و منطقی نیست که صادرکننده خرد، کالاهای خود را با نرخ جهانی خریداری کند اما عرضه با نیما انجام شود و این موضوع، صادرات را محدود خواهد کرد. صادرکنندگان و واردکنندگان می‌گویند: دولت باید به‌جای دستور به بازار، به‌نحوی سیاست‌گذاری کند که ثبات اقتصادی ایجاد شود.

ثبات اقتصادی خود می‌تواند کاهش نرخ ارز را به‌دنبال داشته باشد و فعالان اقتصادی در صورتی‌که چشم‌انداز روشنی نسبت به آینده اقتصاد داشته باشند، خود ارز را به چرخه بازخواهندگرداند و نیازی به سیاست‌گذاری در این زمینه نیست.

مشکل بازار ارز کجاست؟

مسعود دانشمند- عضو اتاق بازرگانی تهران: در گام نخست برای رفع مشکلات باید وارد سیستم بانکی جهانی شویم و FATF و سوئیفت را بپذیریم. این‌ها را آقای فرزین هم می‌داند، اما واقعیت این است که از حوزه اختیارات ایشان خارج است. به همین دلایل است که میگوییم بانک مرکزی هیچ کاری نمی‌تواند انجام دهد. اگر هم بخواهد مانند گذشته به سمت و سوی سیاست‌های دستوری برود دیگر تفاوتی ندارد که مرحوم نوربخش رئیس بانک مرکزی باشد یا آقای صالح‌آبادی و فرزین.

در مدتی که از آغاز فعالیت دولت سیزدهم می‌گذرد، تیم اقتصادی آن نشان داده است که نه تنها از انسجام کافی برای حل مشکلات موجود برخوردار نیست بلکه عملاً هیچ برنامه و استراتژی برای رفع معضلات اقتصادی ندارد. آنچه امروز در اقتصاد ایران شاهد هستیم آثار همین بی‌برنامگی در عرصه تولید و واردات و صادرات است.

افزایش بی‌سابقه نرخ دلار، نرخ منفی سرمایه‌گذاری در صنایع و تولید، نرخ منفی رشد اقتصادی، افزایش نرخ بیکاری، تورم بی‌سابقه و... از جمله نشانه‌هایی است که مشخص می‌کند دولت در برنامه‌های اقتصادی خود موفق نبوده است و تیم اقتصادی آن از توانایی و صلاحیت لازم برخوردار نیست.

درباره نرخ ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی رئیس کل بانک مرکزی نیز، ابتدا باید آقای فرزین بفرمایند اصلاً به مقداری که تمام نیازهای کشور برآورده شود، ارز داریم که این ایده هم منجر به دو نرخی شدن بازار نشود؟ زیرا اگر دولت به‌اندازه‌ای ارز داشته باشد که بتواند تمام نیازهای موجود در کشور مانند نیازهای مسافر، دانشجو، خانواده‌های بیمار و دارو و... را برآورده کند، قطعاً نرخ ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان در بازار ارز تثبیت خواهد شد. اما اگر این امکان را نداشته باشد، بازار به سمت چند نرخی شدن پیش خواهد رفت. یعنی همان اتفاقی که در دولت آقای روحانی بعد از طرح دلار ۴هزار و ۲۰۰ تومانی پیش آمد. یعنی همین اندک منابعشان را وارد بازار می‌کنند و فقط به صورت موقتی نرخ را کاهش می‌دهند و بعد از مدتی دوباره همین اتفاقات فعلی در بازار تکرار می‌شود. زیرا بازار تابع قانون ساده عرضه و تقاضا است و این تقاضا است که بر بازار ارز حکومت و تعیین تکلیف می‌کند. برای تمام واردات کشور (رسمی و غیر رسمی) حدود ۶۰ میلیارد ارز نیاز است. برای دانشجو و مسافر و بیمار هم نهایتا ۵ میلیارد دلار نیاز است. این تمام نیاز ایران طی یک سال است. در برابر این باید ببینیم چه میزان درآمد داریم. ما حدود ۳۵ میلیارد از صادرات غیرنفتی به‌دست می‌آوریم و الباقی باید از محل صادرات نفتی و گاز و امثال این‌ها به‌دست بیاوریم. یعنی مشکل بزرگی نیست و مشکل اساسی آنجایی است که ارز حاصل از این صادرات راحت و سریع وارد سیستم بانکی (نیمایی) نمی‌شود.

زیرا ما اصلاً در سیستم بانکی بین‌المللی قرار نداریم که وقتی کالایی صادر می‌کنیم، بلافاصله پول آن را دریافت کنیم؛ بنابراین با توجه به اینکه سیکل درآمد و صادراتمان باز است و در یک چارچوب مشخص انجام نمی‌شود، اقتصاد دچار خلاء و مشکل می‌شود.

مشکلات صادرکنندگان بیشتر می‌شود

مسعود ابریشمی، فعال اقتصادی: چالش بزرگ ما این است که وقتی نرخ نیما پایین می‌آید یا ثابت می‌شود، صادرکننده‌ها ارز خود را در نیما عرضه نخواهند کرد و این موضوع برای واردکنندگان نیز دردسرآفرین خواهد بود. با اینکه پیش‌تر نرخ ثابت هم نداشتیم و نیما براساس میانگین معاملات بود، اما بازهم گاهی بانک می‌گفت «ارز ندارد» و... از نظر ما نرخ ارز باید یک نرخ واقعی باشد و این موضوع به نفع همه خواهد بود.

نرخ واقعی، قیمتی است که براساس عرضه و تقاضا مشخص شود، نه قیمتی که دولت با دستورات آن را تعیین کند. من خود به‌عنوان واردکننده معتقدم که نباید نرخ ارز را ثابت نگه داشت که واردات ارزان انجام شود.

نرخ دستوری، واردات را نیز قفل خواهد کرد، چراکه برای صادرکننده، عرضه ارز، صرفه ندارد. همان‌طور که ارز ترجیحی به سرانجام نرسید، این ارز نیز مشکلات زیادی ایجاد خواهد کرد. زمانی که واردکنندگان برای دریافت ارز، ثبت‌سفارش می‌کنند، بانک صادرکننده را در صف تخصیص ارز قرار می‌دهد.

این روند در حال حاضر بسیار طولانی شده‌است. طولانی‌بودن روند حتی به یک ماه هم رسیده و ممکن است زمانی که ارز به صادرکننده تخصیص داده می‌شود، دیگر ریال کافی برای گرفتن ارز نداشته باشیم. قبلاً این مهلت تمدید می‌شد و روند تمدید طولانی نبود، اما اکنون حتی برای تمدید هم زمان زیادی لازم است.

نتیجه همه این موضوعات آن است که تخصیص ارز ما با مشکل مواجه‌شده و فرآیند واردات طولانی شده‌است.

علاوه بر تمام این موضوعات، حتی گاهی ثبت‌سفارش انجام می‌شود، پول را هم پرداخت می‌کنیم؛ اما صرافی بانک عامل به ما ارز نمی‌دهد، زیرا صادرکننده ارزی ارائه نکرده است و صرافی بانک ارز ندارد. در نهایت اینکه با نرخ دستوری نیما مخالف هستیم و معتقدیم این نرخ، تخصیص ارز به واردکننده را سخت‌تر از قبل خواهد کرد.

> برای رفع مشکلات در گام نخست باید وارد سیستم بانکی جهانی شویم و FATF و سوئیفت را بپذیریم

تجربه‌های نافرجام گذشته را تکرار نکنیم

عباس آرگون، فعال بازرگانی: تکرار اشتباه گذشته، بازار را بیش از شرایط فعلی درگیر دست‌انداز و چالش خواهد کرد. این فعال بازرگانی تصریح کرد: رئیس کل جدید بانک مرکزی از ابتدای دوره مدیریت خود، اعلام کرد که نرخ ارز نیمایی را بر رقم ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان، به مدت یک‌سال تثبیت خواهد کرد، در حالی که ماهیت ارز نیمایی، به شناور بودن آن و تثبیت آن، به‌معنای ایجاد ارز ترجیحی جدید با نرخ ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان است.

از سویی دیگر، فرزین اعلام کرده واردات کالاهای اساسی، ماشین‌آلات و مواد اولیه با این ارز انجام خواهد گرفت که خود مسئله‌ای قابل توجه است.

ابتدا باید بانک مرکزی به این سؤال پاسخ دهد که منبع ارز واردشده با نرخ ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان، از کجا تأمین خواهد شد. اگر قصد دارد، منبع ارزی واردشده به بازار نیما را توسط ارزهای بازگشتی از محل تعهدات ارزی صادرات تأمین کند، توجه داشته باشد به‌دلیل وجود تفاوت فاحش میان نرخ ارز در بازار آزاد و قیمت‌ها در بازار نیمایی، صادرکنندگان علاقه‌ای به این شیوه از بازگرداندن ارزهای خود ندارند، چرا که صادرکنندگان کالاها را در بازار با نرخ‌های آزاد و قیمت‌های بسیار بالا تهیه کرده و رفع تعهدات ارزی با نرخ ثابت ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان برای آنها صرفه اقتصادی ندارد. دولت باید در نظر داشته باشد اقتصاد و تجارت دستورپذیر نبوده و بازار راه خود را طی خواهد کرد. از سویی دیگر، اجرای سیاست‌های این چنینی نه‌تنها به ثبات بازار کمک نمی‌کند، بلکه به مشکلات موجود نیز می‌افزاید. اجرای سیاست ثبات نرخ ارز نیما، به‌معنای وضع ارز ترجیحی با قیمتی جدید است. به‌عبارتی، رئیس کل جدید بانک مرکزی روند گذشته را تکرار خواهد کرد که نتیجه‌ای جز نتیجه پیشین نخواهد داشت.

اگر نگاهی به گذشته بیندازیم، خواهیم دید وجود ارز ترجیحی مشکلات زیادی برای اقتصاد به‌همراه داشت و به این دلیل ارز جهانگیری حذف شد. مشکلات ارزی که در کشور وجود دارد، با دستور و بخشنامه قابل رفع نیست و باید ریشه‌ای آن را درمان کرد. مهم‌ترین راهکاری که بانک مرکزی باید برای عبور از وضعیت فعلی در نظر گیرد، کاهش نرخ ارز و تقویت ارزش واحد پول ملی است. سیاست جدید بانک مرکزی بر ثبات نرخ ارز نیما است. این کار شاید از جنبه‌هایی، مناسب ارزیابی شود، اما به‌طور کلی باید در گذر زمان دید که بانک مرکزی چطور نرخ ارز نیما را ثابت نگه خواهد داشت. تجارب گذشته در اعمال سیاست دستوری و نرخ ثابت برای ارز نشان می‌دهد این نوع سیاست‌ها، بازار ارز و همچنین فعالیت‌های تجاری را به سامان نخواهد رساند.

سخن پایانی

ارز نیمایی در اصل ارز صادرات است. آیا می‌توان روی صادرات به میزانی که این نرخ را تضمین کند، برای یک سال آینده حساب باز کرد و آیا صادرکنندگان تمایل دارند که ارز خود را با این نرخ عرضه کنند؟ به‌هرحال، صادرکنندگان اغلب هزینه‌های خود از جمله بخشی از مواد اولیه خود را با نرخ آزاد تهیه کرده‌اند و عرضه ارز حاصل از صادرات با این نرخ برای صادرکنندگان مقرون‌به‌صرفه نخواهد بود. این قیمت‌های دستوری فعالان اقتصادی را با مشکل مواجه می‌کند. اقتصاد ایران چنان غیرقابل پیش‌بینی شده‌است که حتی برای دو ماه آینده نیز نمی‌توان برنامه‌ریزی کرد و در این شرایط، یک مقام دولتی چگونه می‌گوید که تصمیم خود را تا یک سال ادامه خواهد داد؟ بیان این سیاست‌ها مانند یک مسکن است که احتمالا برای مدت کوتاهی روی نرخ‌ها اثرگذار خواهد بود و در درجه اول باید دید صادرات با این نرخ انجام می‌گیرد؟

صادرکنندگان معتقدند سیاست‌های بانک‌مرکزی، صادرات را سرکوب می‌کند تا واردات ارزان انجام شود. آن‌ها معتقدند هرچند نیما میانگین موزون معاملات است، اما وقتی ارز یارانه‌ای ارزان در نیما عرضه می‌شود، کسی از ارز صادرکنندگانی که به نرخ واقعی محصولات خود را تولید کرده‌اند، استقبال نخواهد کرد.

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی
نوبت اول ۸۷۴م الف

برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۰۱۰۰۱۲۵۶ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۴ و رای اصلاحی ۱۴۰۱۷۰۲ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۲ کلاسه ۱۴۰۱۱۱۴۴۰۹۰۰۱۰۰۰۲۹۲ موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک منطقه یک قزوین تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی شرکت شهرکهای صنعتی استان قزوین به شماره ملی ۱۰۸۱۴۲۳۳۷۹ ششدانگ یک قطعه زمین با کاربری صنعتی به مساحت ۱۰۰۵۰۸۸/۲۷ مترمربع پلاک ۶۴ اصلی بخش ۱۲ قزوین که در ازای سهم مشاعی متقاضی در سهم مالک متن قرار گرفته گردیده است.

لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند.

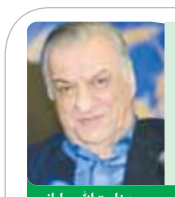
بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۰/۱۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۱/۰۲

شعبان عسگری، مدیر واحد ثبتی حوزه ثبت ملک منطقه یک قزوین

یادداشت

فرصت‌سوزی صادراتی با نقایص ترانزیتی

عنایت‌الله بیابانی
قائم‌مقام خانه کشاورز ایران

ایران نه‌تنها در میان کشـورهای همسایه، بلکه در بین بسـیاری از کشـورهای جهـان، از مزیت رقابتـی جدی برای تولید محصولات کشـاورزی برخوردار و سـال‌ها اسـت که این نـوع تولیدات ایـران در بازارهـای مختلف، طرفـدار و خواهان دارد. تا سـال‌های گذشته، اقلام محدودی مانند پسـته، جزو مهم‌ترین و معروف‌ترین محصولات کشـاورزی صادراتی ایران محسوب می‌شدند، اما در حـال حاضر، توانایی ایران در تولید محصولات کشاورزی بسیار فراتر رفته و هم‌اکنون کشورهای مختلفی حتی از فاصله‌های دور خواهان تولیدات ایران هسـتند. اگر به اخبار و آمارهای موجود در رابطه با میزان صادرات محصولات کشاورزی ایران نیـز نگاه کنیم، خواهیم دید، قراردادهای جدی و گسـترده‌ای با سایر کشورها برای ارسال تولیدات کشاورزی ایران منعقد شده است. به‌عنوان مثال، چندی پیش، صادرات محصولات کشاورزی ایران به کشور چین خبرساز شده بود. غیر از کشورهای منطقه و آسیا، کشورهای اروپایی نیز به‌طور جدی خواهان تولیدات ایران هستند. محصولاتی مانند انـار و پرتقال ایران در کشـورهای اروپایی مانند اتریش و سـوئیس طرفـدار دارد و در حال حاضر بخشی از تولیدات کشاورزی داخلی به این مناطق فرسـتاده می‌شـوند. دلیل اصلی ایـن موضوع را می‌تـوان بالا بودن کیفیـت تولیدات محصولات کشـاورزی تولید ایران دانست. امروزه محصولات کشـاورزی تولید داخل بنا به دلایلی مانند اعمال آموزش‌های لازم و تخصصی به کشاورزان، وجود فنـاوری و تکنولوژی‌هـای به‌روزتر بـرای انجام فعالیت‌های کشاورزی و سایر موارد این‌چنینی، از کیفیت بالایی برخوردار است. تا پیش از این، نبود تکنولوژی‌های به‌روز جهانی جزو ضعف‌های تولید در ایران محسـوب می‌شـد، اما امروزه این خلأها برطرف و آموزش‌های صحیحی به کشـاورزان در این زمینه ارائه داده شـده است، بنابراین شرایط کلـی تولید محصولات کشـاورزی را می‌توان در مرحله باثبات و باکیفیتی دانست.

از سـویی دیگـر، نگاه کلـی به آمارها نشـان می‌دهـد کـه باوجـود شـرایط مناسـب تولید، ارزآوری محصولات کشـاورزی آن‌طور که باید و شـاید بالا نیسـت و این یک چالـش جدی برای صـادرات غیرنفتـی ایران محسـوب می‌شـود؛ مسـئله‌ای که سبب شده امروز شـاهد صادرات گسـترده محصولات کشـاورزی ایرانی نباشیم، وجـود خلأها و نقایصی در روند انتقال و مدیریت تجارت این نوع کالاها است. تولیدکننده به‌عنوان آغازکننـده یـک فعالیت اقتصـادی، وظایفی را برعهده دارد، اما نمی‌توان تولیدکننده را مسـئول تمامـی مشـکلات و چالش‌ها دانسـت. بر دوش سـایر بازیگران فعالیت‌هـای تجاری نیز تکالیفی وجود دارد و افراد در کنار یکدیگر می‌توانند چرخ تجارت را به‌حرکت درآورند. در این راستا می‌توان به مسـئولیتی که دولت برعهده دارد، اشاره کرد؛ دولـت باید بسـترها و زیرسـاخت‌های انتقال را به‌گونـه‌ای فراهم کند که محصولات کشـاورزی هنگام انتقال، کمترین آسـیب را متحمل شوند. متاسفانه آسیب دیدن محصولات در زمان انتقال، مهم‌ترین نقص در صادرات غیرنفتی ایران به‌ویژه محصولات کشـاورزی، به‌شـمار می‌رود، بنابراین دولـت بایـد با ایجـاد امکانات مناسـب، تدوین راهکارهـا و اصلاح قوانین صادراتی، شـرایطی را برای تسـهیل صادرات فراهم کند. به‌عنوان مثال، اگر در مسـیر ترانزیت ترافیک وجـود دارد، باید دولت بسـتری را فراهم کند که انتقال با سـرعت بیشـتری انجام شـود یا در این روند، محصولات آسـیب جدی نبینند. در حـال حاضر ضعف‌های ترانزیتی و لجسـتیکی، مهم‌ترین چالش صادرات محصولات کشاورزی ایران است و رفع این مشکل برعهده تولیدکنندگان نیست.

باوجـود تمام چالش‌هایی که در مسـیر تولید و حتـی تجـارت این محصـولات وجـود دارد، ایران می‌تواند تبدیل به یکی از کشـورهای مهم صادرکننـده محصـولات کشـاورزی در عرصه بین‌المللی شـود. اگر وظایف مسـئولان در رابطه با تسـهیل صـادرات و همچنیـن اهمیت حفظ کیفیت تولیدات به‌خوبی روشـن شـود، در ادامه عملکردهای تجاری می‌توانند بازدهی مناسب‌تری داشته باشند. در سال‌های اخیر، کشاورزان تلاش بسـیار زیادی برای تولیـد محصولات باکیفیت و رقابت‌پذیر کشاورزی با تولیدات سایر کشورهای جهان کرده‌اند و به پیشـرفت‌های مناسـبی هم دسـت یافته‌ایـم، امـا همچنان موانـع قانونی و خلأهای مربوط به امکاناتی مانند ترانزیت صحیح و اصولی، سـد راه توسـعه صـادرات محصولات کشاورزی ایران هستند.

راه‌اندازی خط کشتیرانی کانتینری بین بندر بوشهر و امارات

محمـد شکیبی‌نسـب اظهـار کرد: طرح توسـعه بندر بوشـهر به‌سـبب محدودیـت اراضـی در این بندر در مجتمع بندری نگین در حال اجرا اسـت که با حمایت سـازمان بنادر و دریانوردی، تاسیسـات زیربنایی این مجتمع بیش از ۹۱ درصد پیشرفت فیزیکی دارد. مدیرکل بنادر و دریانوردی استان بوشـهر، جاده و پل دسترسـی به جزیره و بندر نگین را از جمله تاسیسـات زیربنایی دانسـت و تصریح کرد: با برنامه‌ریزی تا سـال آینده این تاسیسـات به اتمام می‌رسـد. به‌گزارش ایسنا، این مقام مسئول فراهم کردن بستر برای جذب سـرمایه‌گذاری بخش خصوصی در بندر نگین را مورداشـاره قرار داد و تصریح کرد: در حال حاضر ۴ شرکت نفتی متقاضی سرمایه‌گذاری در مجتمع بندری نگین بوشـهر هسـتند که مقدمات اولیه آن فراهم شده است. به‌گفته وی، در ۸ مـاه نخسـت امسـال، میزان تخلیه و بارگیـری کالا روند مطلوبی داشـته و در بندر بوشـهر تخلیـه و بارگیری کالاهـای کانتینری ۵۶ درصد نسـبت به سـال قبل افزایش یافته است. شکیبی‌نسب یکی از مطالبات مهم بازرگانان و صادرکنندگان محصولات را ایجاد خط کشـتیرانی از بندر بوشهر دانست و بیان کرد: باتوجه به اینکه میگو تولیدی استان بوشهر از دیگر بنادر کشـور صادر می‌شـد، برای تحقق مطالبات بازرگانان، زمینه صادرات آبزیان از بندر بوشـهر فراهم شده است. مدیرکل بنادر و دریانوردی استان بوشهر از راه‌اندازی نخستین خط کشتیرانی کانتینری از بندر بوشهر به بندر جبل‌علی امارات‌متحده عربی نیز خبر داد و گفت: با راه‌اندازی این خط دریایی، زمینه صـادرات و واردات محصـولات افزایش و هزینه حمل محموله‌های صادراتی برای فعالان اقتصادی کاهش می‌یابد.

گفت‌وگو

در گفت‌وگوی صمت با فعال تجاری مطرح شد

توازن میان صادرات و مصرف منابع با کشاورزی هوشمند

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

دغدغه بهره‌برداری مناسب از الگوی کشت صحیح و اصولی از منابع آبی و خاکی کشور، طی دهه‌های اخیر با تشدید خشکسالی و بحران کم‌آبی کشور، بزرگ‌تر شد. باوجود اهمیت بسیار بالای این مسئله، در سال‌های گذشته، همواره شاهد کشت محصولات کشاورزی آب‌بر بودیم که نسـبت به هزینه‌های مالی و معنوی آن، دستاوردهای ارزی چندانی برای کشور نداشته‌اند. در چند مدت اخیر نیز، زنگ هشـدار آب در کشـور به‌صدا درآمده و همین امر، ضرورت توجه به مصارف آب را چند برابر می‌کند.

با اعتراضات گسترده افراد نسبت به نامناسب بودن شیوه کشت محصولات کشاورزی، دولت تصمیم گرفته تا با اتخاذ سیاسـت‌های جدی، الگوی کشـت کشـاورزان را تغییر دهد و آنها را در مسیر تولید محصولات اساسی جهت‌دهی کند. وزارت کشاورزی قصد دارد با اعمال تعرفه سنگین روی صادرات محصولات جالیزی، مزیت کشت این محصولات و خروج آنها را از کشور از بیـن ببرد، اما بایـد دید آیا این رویکردها برای حفاظت از منابع آبی کشـور و در عین حال اسـتفاده از ظرفیت‌های صادراتی محصولات کشـاورزی، کارآمد خواهند بود یا خیر؟ چرا که یکی از اهرم‌های مهم تجارت ایران به‌دلیل وجود مزیت رقابتی، صادرات محصولات کشاورزی اسـت و اگر دولت رویکرد و عملکرد مناسـبی داشـته باشـد، از ارزهای صادراتی این بخش بهره مناسـبی خواهد برد. شناسـایی بازارهای هدف، بررسـی نیازهای داخلی و خارجی و در نهایت تدوین و اجرای برنامه صحیح می‌تواند مزایای مهمی را از جنبه‌های اقتصاد و همچنین محیط‌زیسـتی برای کشور به‌همراه داشته باشد. صمت در این گزارش، با امیر شهریاری، فعال تجاری و کشاورزی در رابطه با اهمیت تدوین برنامه صحیح الگوی کشت و همچنین بهره بردن از فرصت‌های صادرات محصولات کشاورزی به گفت‌وگو پرداخته است.

عکس: صمت

نگاه مدیران به کشاورزی سنتی و قدیمی است و به‌دلیل تحریم‌های بین‌المللی علیـه ایران، در واردات فناوری به‌روز و پیشـرفته ناتوان هستیم. این عوامل دست به‌دست هم داده تا همچنان بخش زیادی از ابزارهای فعالیت‌های کشاورزی، قدیمی باقی بمانند

دست کوتاه ایران از بازار صادرات محصولات کشاورزی

طبـق آمارهای گمرک ایـران، در ۸ ماه نخسـت امسـال، صادرات بخش کشاورزی حدود ۴ میلیون و ۸۶۱ هزار تن به ارزش ۲ میلیارد و ۹۹۳ میلیون دلار رسید. به‌گزارش تسـنیم، بنا بر گفته‌های رئیس کل گمرک ایران، در بخش صادرات غیرنفتی آبان امسال، محصول پسـته مقام چهارم کالاهای صادراتی ایران را کسب کرده است. براسـاس اظهارات این مسئول، باتوجه بـه اینکه میانگیـن ارزش کالاهای صادراتی ایران به‌طور میانگین هر کیلو حدود ۳۰ سنت است، پسـته هر کیلو ۶ دلار و بالاتر صادر شده و این نشان می‌دهد کـه در اقلام عمـده صادراتـی، محصولات کشـاورزی و در رأس آن پسته، سـهم خوبی دارند. اهمیت صادرات محصولات کشاورزی تنها برای آبان نیسـت و آمار موجود نشـان می‌دهد ۲۵ درصد کل صـادرات محصولات کشـاورزی طی ۷ مـاه ابتدایی امسال را محصولات جالیزی از جمله هندوانه، خربزه، ملون، طالبی، خیار و کدوحلوایی تشکیل داده است. باوجود این آمار، ظرفیت بازارهای کشورهای همسایه و نیاز آنها به محصولات کشـاورزی، بسـیار بیشتر از این مقدار اسـت و ایران سـهم ناچیزی در بازار این کشورها دارد.

مسـئولان وزارت جهاد کشـاورزی اعتقاد دارند، کشـت و صـادرات محصـولات جالیـزی و آب‌بر در کشور توجیهی ندارد. محمد قربانی، معاون وزیر جهاد کشـاورزی در این‌باره معتقد است: ارزآوری صادرات محصولات آب‌بر نسـبت به هزینه‌های تولید آنها در داخل کشور، رقم قابل‌قبولی نیست و لازم است برای صادرات آنها، محدودیت‌هایی در نظر گرفته شود.

باوجود این تفکر، به‌دلیـل کاهش ارزش پول ملی و افزایش مشکلات مالی کشاورزان و ساکنان مناطق محروم، شاهد فروش محصولات جالیزی و کشاورزی از طریق مبادی غیررسـمی هسـتیم. مبادله شـدن دلاری محصـولات جالیزی و آب‌بـر در لب مرزهای مختلف کشـور، نشـان می‌دهد در سـطوح مختلف مدیریتی و سـاماندهی‌های اقتصادی، دولت عملکرد مناسـبی را از خود نشـان نداده اسـت. این ایراد، در کنار پایین بودن آمار صادرات محصولات کشـاورزی به کشـورهای همسـایه که فرصت‌هـای بالقوه برای صادرات ایران محسـوب می‌شـوند، گویای شـرایط نامساعد حاکم است.

امیر شهریاری

اگر از شیوه‌های نوین کشاورزی به نحو اصولی و صحیح استفاده می‌کردیم، با یک‌پنجم اراضی موجود کشاورزی در ایران و یک‌دهم مصرف فعلی آب در این بخش، می‌توانستیم حداقل ۲ برابر بیشتر محصول تولید کنیم

◉ به‌عنوان سـوال نخست، شـیوه بهره‌برداری از منابـع خاکـی و آبی کشـور به‌منظور کشـت محصولات کشاورزی را چطور ارزیابی می‌کنید؟

برای پاسخ به این سوال، ابتدا باید به تشریح شرایط اقلیمی کشور بپردازیم. ایران کشوری ۴ فصل است که در بخش‌های مختلف آن، ظرفیت‌های گسترده کشت محصولات متعدد وجـود دارد. وجود تنوع آب‌وهوایی و مزایـای اقلیمی، ایران را از سـایر کشـورها به‌ویژه کشـورهای منطقه متمایز می‌کند، اما تـا به امروز از این فرصت‌های خدادادی استفاده صحیح نشده است. رویکردهای مدیران و همچنین برخی افراد نسـبت به کشـت و کار، نامناسـب بوده و همین امر سبب شده تا ضمن هدر دادن منابع آبی و خاکی، دسـتاوردهای چندانی را طی سـال‌های اخیر به‌دست نیاورده‌ایم. از بین رفتن بسیاری از مراتع کشت، تغییر کاربری بخش زیادی از زمین‌های شـالیکاری به ویلاهای مسکونی، هدررفـت منابع آبی، تامین نشـدن صحیـح نیازهای بازار داخلی، از دسـت دادن بازارهای خارجی و سـایر موارد این‌چنینی، همگی به‌دلیل نبود برنامه مناسـب کشـاورزی و فروش آنها به‌وجود آمده اسـت، بنابراین نمی‌تـوان عملکرد مدیران دربـاره بهره‌گیری از منابع آبی و خاکی برای توسـعه و ارتقای کشاورزی را مثبت ارزیابی کرد.

به‌عبارت دیگر، تا به امروز تنها دستاورد جدی بخش کشـاورزی برای کشـور، از دسـت دادن منابع آبی و خاکـی بوده و دلیل اصلی آن هم، ضعف‌های مدیریتی در این امر است.

◉ به نظر شما مهم‌ترین ایراد در بخش کشاورزی کشور چیست و چطور می‌توان آن را رفع کرد؟

ایران ضمن دارا بودن اقلیمی متنوع، از وسعت زیادی نیز برخوردار است. گستردگی و وسعت خاکی، همواره از مزیت‌های مهمی محسوب می‌شود که متاسفانه در کشـور ما به آن توجهی نشـده اسـت. مهم‌ترین ایراد فعلـی در بخـش کشـاورزی، هدررفت منابـع آبی و بهره‌برداری نامناسب و غیراصولی از منابع خاکی است. با این میزان از وسعت خاک و منابع آبی موجود، ایران می‌توانست تولیداتی به‌مراتب بیشتر و متنوع‌تر داشته باشد. با این وجود، به‌دلیل ضعف‌های مدیریتی و نبود نگاهی اصولی و صحیح به امر کشاورزی، بخش زیادی از کشور زیرکشت محصولاتی نامناسب یا کم‌بازده قرار گرفته اسـت. نبود تجهیزات مناسـب برای کشاورزی به‌روز جهانی، توجه نداشتن به مزایای تولید گلخانه‌ای و تدوین نشـدن برنامه مناسب برای صادرات از جمله مهم‌ترین ایرادات بخش کشاورزی است. برای برطرف کردن هر یک از این مشـکلات نیز، ابتدا باید نگاه‌های غلط موجود شناسـایی و سپس از پایه، این کج‌روی‌ها اصلاح شوند.

◉ در میان صحبت‌های خود به تولید گلخانه‌ای اشـاره کردید. در شـرایطی کـه ایـران توانایی کشـت‌های سـنتی و معمول را دارد، چرا باید از کشاورزی مدرن و گلخانه‌ای استفاده کند؟

ایران تا پیش از این از ذخایر آبی و خاکی مناسـبی برای کشـاورزی برخوردار بود، اما به‌دلیل استفاده‌های غلـط از ایـن ذخایـر طی دهه‌ها، شـاهد پسـرفت و آسیب‌های محیط‌زیسـتی فراوانی بوده‌ایم. غیر از این مسئله نیز، روش نوین کشاورزی جهانی حکم می‌کند تا با استفاده از روش‌های پیشرفته موجود، از کمترین منابع، بیشـتری بهره‌برداری را داشـته باشـیم. اگر از شـیوه‌های نوین کشـاورزی به نحـو اصولی و صحیح اسـتفاده می‌کردیم، بـا یک‌پنجم اراضی کشـاورزی موجـود در ایران و یک‌دهم مصـرف فعلی آب در این بخش، می‌توانسـتیم حداقل ۲ برابر محصول بیشتری تولید کنیم.

شـیوه کشت گلخانه‌ای نیز در راستای بهبود مصرف و مدیریت منابع آبی و خاکی است و یکی از روش‌های کشاورزی هوشمند به‌شمار می‌رود. کشاورزی هوشمند بخش‌هـای مختلفی دارد که همـه آنها با هدف بهبود مصارف و افزایش کمی و کیفی تولید ایجاد شـده‌اند. اسـتفاده از این روش‌ها، نیازمند اصلاح نگرش مدیران و مسـئولان بخش کشاورزی است؛ باید ابتدا اهمیت و کارآیی شـیوه‌های نوین جهانی برای مدیران به‌خوبی روشـن و پس از آن، بسترهای لازم برای اجرایی شدن فراهم شود.

واردات تجهیـزات و ماشـین‌آلات ویژه کشـاورزی هوشـمند، یکـی از الزامـات اصلی عملیاتـی کردن طرح‌های مربوط به این بخش اسـت. متاسـفانه، هم نگاه مدیران نسبت به کشاورزی، سنتی و قدیمی است و هم به‌دلیـل تحریم‌های بین‌المللی علیـه ایران، در واردات فناوری به‌روز و پیشرفته ناتوان هستیم. تمامی این عوامل دست به‌دسـت هم داده تا همچنان بخش زیـادی از فعالیت‌های کشـاورزی و رویکردها به آن، قدیمی باقی بماند. با استمرار این رویکرد، نه‌تنها منابع آبـی و خاکی را از دسـت می‌دهیم، بلکـه در تجارت جهانـی نیز محصولات ایران حرفی برای گفتن ندارند، در نتیجه نه‌تنها ارزآوری مناسب از صادرات محصولات کشاورزی نخواهیم داشت، بلکه منابع کشور به‌راحتی از بین می‌روند.

◉ به نظر شـما، بومی‌سـازی تجهیـزات، تا چه میـزان می‌تواند خـلأ هوشمندسـازی در بخش کشاورزی را برطرف کند؟

توسـعه فعالیت‌هـای گلخانـه‌ای بـا اسـتفاده از تکنولوژی‌های به‌روز جهانی، یـا به‌بیان دیگر، حرکت به‌سمت هوشمندسازی کشاورزی، خلأ بزرگ ایران در بحث تولید و صادرات بخش کشـاورزی اسـت. تامین ایـن نیاز، بهبـود روابط جهانی و حضور گسـترده در بازارهای بین‌المللی را می‌طلبـد، چرا که فناوری‌های مناسـب و در اصطلاح امتحان پـس‌داده‌ای در جهان وجـود دارد کـه بسـیاری از کشـورها از آن بهره‌مند هستند. تا زمانی که این نوع تکنولوژی‌های کارآمد در جهان وجود دارد، می‌توان با بهبود روابط، از آنها بهره گرفت. هیچ دلیلی وجـود ندارد که بخواهیم همه‌چیز را از ابتدا بسازیم و خود را در مخمصه تولید بیندازیم.

از سـویی دیگر، این روند زمانبر است و در شرایطی که کشـورهای رقیـب به‌راحتی جای خالـی ایران در بازارها را پر می‌کنند، تسـریع در اصـلاح رویکردها و برنامه‌ها، اولویت بیشتری دارد. حمایت از تولید داخلی و خودکفایی در مسـائل مختلف صنعتـی، از اهمیت زیادی برخوردار است و هیچ‌کس مخالف آن نیست، اما تا زمان رسیدن به خودکفایی و پاسخگو بودن تولیدات داخلی، نمی‌توان کشاورزی و سایر بخش‌های اقتصادی را معطل این موضوع نگه داشت.

◉ از ابتدای امسال تاکنون، شاهد کاهش میزان صادرات محصولات کشـاورزی بودیـم، حتی در اواخر سـال گذشـته نیز با چالش‌های برگشـت خوردن محصولات صـادرات مواجه بودیم. چقدر از این اتفاقات را متاثر از نبود هوشمندسـازی در بخش کشاورزی می‌دانید؟

همان‌طـور کـه پیش‌تـر نیـز به آن اشـاره شـد، هوشمندسازی کشـاورزی از نظر کیفی و کمی تولید محصـولات این بخـش را بهبود می‌دهـد، اما کاهش صادرات یا برگشت خوردن محصولات ایران در برخی مقاطع زمانی، به‌طور مستقیم بر این بحث استوار نبوده و دلایل دیگری دارد. در ابتدا نبود رویکرد و برنامه‌های درست برای کشـت صحیح، مناسب با بازارهای هدف از نکات اصلی اسـت. در این موضوع، هوشمندسـازی کشـاورزی کاربرد دارد و به تولید بیشـتر محصولات کشـاورزی با مقیاس بالاتر و صرف منابع آبی و خاکی کمتر می‌انجامد. پـس از برنامه‌ریزی برای تولید، باید زیرسـاخت‌های صادراتی اعم از ترانزیت و حمل‌ونقل، فراهم شـوند. متاسفانه به‌دلیل وجود ضعف‌های جدی در ایـن بخش، محصولات کشـاورزی ایران با کیفیت مناسب و در زمان معقول به کشور مقصد نمی‌رسند.

بازگشـت خوردن محصـولات کشـاورزی، به‌دلیل رعایت نشـدن استانداردهای کشـور مقصد در مراحل تولید اسـت کـه این ایراد نیـز از نقص‌های رویکردی در مدیریت کلان کشور سرچشمه می‌گیرد. مهم‌ترین نکته‌ای که بایـد به‌عنوان کشـور تولیدکننده بدانیم، آن اسـت که کشـور مقصد و واردکننـده محصولات ما، تابع چه اسـتاندارد و قوانینی اسـت و در تولید آن چارچوب‌هـا را رعایت کنیم. تنها با انجام تولید مطابق با اسـتانداردهای کشـور واردکننده، می‌توان صادرات خـود را توسـعه داد و بـرای این کار، نیـاز به تدوین آیین‌نامه و شـیوه‌نامه‌های قانونی مربوط به استاندارد محصولات داریم.

سخن پایانی

صادرات محصولات کشاورزی یکی از فرصت‌های مهم برای تجارت غیرنفتی ایران محسوب می‌شود، به‌دلیل نیاز بالای کشورهای همسایه و منطقه به محصولات کشاورزی تولید ایران، می‌توان شرایط پیش‌آمده را شانس طلایی افزایش ارزآوری برشـمرد، اما اگر در کنار این شرایط، بحران آب را قرار دهیم، می‌بینیم که نمی‌توانیم مانند سـابق بی‌توجه به ذخایر آبی کشـور باشـیم. در حال حاضر دولتمردان همچنان به صادرات محصولات کشـاورزی به کشورهای همسـایه که نیاز جدی به این تولیدات دارند، در قالب فرصت ارزآوری غیرنفتی نگاه می‌کنند، اما بهره نگرفتن از شیوه‌های مناسب کشت، منابع آبی و خاکی را بیشتر در معرض تهدید قرار می‌دهد که نمی‌توان نسبت به آن بی‌تفاوت بود.

تورم پنج‌ساله لوازم خانگی

گرچه نرخ تورم آذر سال ۱۴۰۱ طبق اعلام مرکز آمار ایران ۴۵ درصد بوده، اما بررسی‌ها نشان می‌دهد در میان بخش‌های مختلف کالا و خدمات مصرفی خانوارهای کشور، بخش لوازم خانگی یکی از بالاترین تورم‌ها را به نام خود ثبت کرده است.

به گزارش مهر، نرخ تورم آذر سال ۱۴۰۱ لوازم خانگی ۳۳.۶ درصد ثبت شده است؛ یعنی افراد برای خرید محصولات این گروه‌های کالایی باید حدود ۳۵ درصد بالاتر از نرخ واقعی آن را بپردازند.

همین وضعیت تورم در بخش لوازم خانگی موجب شده بازار طی ۳ سال گذشته درگیر رکود باشد؛ به‌گونه‌ای که فعالان بازار می‌گویند حدود ۳ سال است که بازار لوازم خانگی به‌دلیل بالا بودن قیمت‌ها و کاهش قدرت خرید راکد است و مردم تعمیر لوازم خانگی یا خرید محصولات دست دوم را به خرید محصول نو ترجیح می‌دهند.

متولیان بخش لوازم خانگی معتقدند نرخ مواد اولیه و نرخ ارز که دو مولفه اصلی تشکیل نرخ نهایی لوازم خانگی است، طی سال‌های اخیر همواره صعودی بوده و همین امر به رشد نرخ تورم در این بخش دامن زده، اما باید توجه شود که در این سال‌ها واردات لوازم خانگی ممنوع بوده و اگر قاچاق را در نظر نگیریم بازار به‌صورت انحصاری در اختیار تولیدکننده داخلی بوده است و از سویی دیگر گفته می‌شود عمق ساخت داخل در بخش لوازم خانگی بین ۴۰ تا ۷۰ درصد شده است. این حجم از عمق ساخت داخل به‌منزله کاهش اثرگذاری دلار بر تولیدات داخل است، اما این موضوع در نرخ محصولات نهایی محسوس نیست.

بنگاه‌های اقتصادی نیاز شدیدی به تسهیلات بانکی دارند

رویگردانی بانک‌ها از تولید

در شرایط فعلی اقتصادی و کاهش قدرت خرید چرخ تولید به‌سختی می‌چرخد. گرانی مواد اولیه نیز درد کهنه تولیدکنندگان است. علاوه بر این هزینه‌های انرژی و نیروی کار همیشه یکی از مشکلات تولیدکنندگان بوده است. با اوضاع بد بازار و شرایط فروش، کمبود نقدینگی این روزها اصلی‌ترین چالش واحدهای تولیدی است که بسیاری از آنها را به سرانجام تلخ تعطیلی رسانده است. در حقیقت نوسانات پی‌درپی در حوزه اقتصاد و تحریم باعث شده واحدهای تولیدی به‌سختی روزگار خود را بگذرانند و در نهایت سعی می‌کنند با کاهش کیفیت تولید یا تعدیل نیروی کار، خود را سر پا نگه دارند. در این شرایط ارائه تسهیلات بانکی می‌تواند کمک خوبی برای تولیدکنندگان باشد، با این حال به‌عقیده برخی تولیدکنندگان حمایت از تولید متاسفانه در عمل دیده نمی‌شود و بانک‌ها نیز بیشترین نقش را در این مسئله دارند. صمت در این گزارش به بررسی نقش تسهیلات در توسعه تولید پرداخته است.

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

با اوضاع بد بازار و شرایط فروش، کمبود نقدینگی این روزها اصلی‌ترین چالش واحدهای تولیدی است

بی‌مهری بانک‌ها به تولید

اکنون که در حال جراحی اقتصادی هستیم، با افزایش شدید قیمت‌ها مواجهیم و به‌دنبال آن واحدهای تولیدی بعد از عادلانه شدن یارانه‌ها با مشکل کمبود شدید نقدینگی مواجه و بسیاری از آنها به همین دلیل مجبور به تعطیلی شدند. به‌منظور تحقق محورهای شعار سال که همه در ارتباط با تولید بوده، باید به توانمندی‌های داخلی در حوزه تولید توجه کنیم، اما درست در همین زمان که این اهداف و شعار اعلام می‌شود، بسیاری از تولیدکنندگان از بی‌مهری بانک‌ها می‌نالند. همچنین اواخر سال گذشته رهبر معظم انقلاب در جلسه‌ای که با تولیدکنندگان داشتند بر ضرورت هدایت اعتبارات بانکی به سمت تولید تاکید کردند؛ موضوعی که طی سال‌های گذشته بارها ازسوی مسئولان مختلف از وزیر تا نمایندگان مجلس نیز مورد تاکید قرار گرفته اما هیچ گاه به نقطه مطلوب نرسیده است.

البته بانک‌ها نسبت به پرداخت تسهیلات به واحدهای بزرگ اقداماتی انجام می‌دهند، اما در این زمینه توجه چندانی به واحدهای تولیدی کوچک و متوسط ندارند، این در حالی است که تداوم بی‌توجهی به تولید، منجر به ورود آسیب‌های جدی به این بخش می‌شود و در نهایت به اقتصاد کشور و همچنین آمار اشتغال ضربه خواهد زد.

بی‌مهری بانک‌ها به واحدهای تولیدی پیامدهای منفی زیادی دارد که یکی از آنها کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش در بخش تولید است.

روند پرداخت تسهیلات بانکی به تولید مناسب است

قاسم نوده‌فراهانی، رئیس اتاق اصناف ایران در تشریح نقش مهم تولیدکنندگان به صمت گفت: در گذشته واردات بی‌رویه، تولید داخل را به ورشکستگی کشانده بود. هرچند با اعمال تحریم، اوضاع اقتصادی بد شده و شرایط برای تولیدکنندگان به‌سختی می‌گذرد، اما با تحریم‌ها بسیاری از اصناف به تولید روی آوردند و اکنون کالاهای بسیار باکیفیتی را تولید می‌کنند که حتی قابلیت صادرات دارند.

وی با اشاره به اشتغالزایی واحدهای تولیدی، اظهار کرد: اگر برای ایجاد اشتغال هزینه نکنیم، مجبوریم برای رفع بزه‌کاری‌های اجتماعی اقداماتی هزینه‌بر انجام دهیم. کسبه در شرایط ثبات اقتصادی می‌توانند کالا و محصول خود را به‌سهولت به فروش برسانند و با اطمینان خاطر اقدام به خرید کالا یا مواد اولیه کنند، این در حالی است که نبود تخصیص بهینه منابع، نبود هماهنگی دستگاه‌های اجرایی، افزایش نرخ ارز، افزایش هزینه‌های تولید، افزایش تاثیرگذاری نرخ خدمات دولت و روزآمد نشدن بسیاری از قوانین می‌تواند از عوامل اصلی برهم‌زننده امنیت اقتصادی باشد. ثبات ارزش پول ملی، کنترل نرخ ارز، افزایش بهره‌وری، حضور مدیران توانمند اقتصادی، نظارت عالی دولت بر اقتصاد، و افزایش تولید ناخالص داخلی از عوامل مهم ثبات اقتصادی است.

▣ فاصله بین صنف و صنعت از بین رفت

رئیس اتاق اصناف ایران ضمن تقدیر از اقدامات سازنده فاطمی‌امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت بیان کرد: با ورود ایشان خوشبختانه تلاش‌های چندساله ما بالاخره به نتیجه رسید. مدت‌ها بود که اصناف از فاصله بین صنف و صنعت گله‌مند بودند و دائم سعی می‌کردند ثابت کنند تولیدکننده کوچک نیز تولیدکننده است.

برای نمونه تا زمانی که قطعات لازم برای تولید خودرو ساخته نشود، تولید خودرویی در کار نیست، اما با ورود وزیر فعلی صنعت، معدن و تجارت فاصله بین صنف و صنعت از بین رفت.

▣ نقش مهم تسهیلات برای تولیدکننده

نوده‌فراهانی با اشاره به تسهیلات بانکی که به تولیدکنندگان اختصاص داده می‌شود، افزود: باتوجه به افزایش هزینه‌های تولید، پرداخت تسهیلات بانکی کمک بسیار زیادی به تولیدکننده می‌کند. البته میزان تسهیلات بانکی برای واحدهای تولیدی به میزان تولید، نیروی کار و... بستگی دارد. به‌نظر می‌رسد در حال حاضر روند تخصیص تسهیلات بانکی به تولید مناسب باشد و تاکنون هیچ یک از واحدهای تولیدی مشکلات خود را برای دریافت تسهیلات به ما منعکس نکردند، زیرا اگر مشکلی وجود داشته باشد، اتاق اصناف به‌منظور رفع آن حتما پیگیری خواهد کرد.

بانک‌ها در ارائه تسهیلات کم‌کاری نمی‌کنند، بلکه کمبود منابع دارند

شبکه بانکی نمی‌تواند نیاز تولیدکننده را تامین کند

عباس هاشمی، دبیرکل انجمن صنایع لوازم خانگی با اشاره به مشکلاتی که در مسیر تولیدکنندگان لوازم خانگی قرار دارد، به صمت گفت: یکی از مشکلات نبود اطمینان واحدهای صنعتی به استمرار تامین مواد اولیه است.

تغییرات لحظه‌ای نرخ ارز و همچنین نوسانات عرضه کالاهایی همچون فولاد، مس، آلومینیوم، محصولات پتروشیمی و... در بورس از نظر کمی و قیمتی، موجب می‌شود واحدهای تولیدی نتوانند قراردادهای بلندمدت صادراتی منعقد کنند. همچنین تورم از اصلی‌ترین مشکلات تولیدکنندگان است. تورم منجر به افزایش هزینه‌های تولید می‌شود و علاوه بر آن، تفاوت نرخ ارز نیمایی و آزاد آسیب‌های جدی را به صادرات وارد می‌کند.

تحریم‌ها همچنان تداوم دارد که این روند مشکلاتی مانند افزایش هزینه صادرات، محدودیت نقل‌وانتقالات ارزی، نبود اتصال به شبکه ارزش جهانی تولید و تجارت را به‌دنبال دارد.

وی با اشاره به افزایش سرسام‌آور هزینه‌های تولید و نقش تسهیلات بانکی در تولید اظهار کرد: چرخ تولید به‌سختی می‌چرخد و نیاز به نقدینگی بیشتری از قبل وجود دارد که در این زمینه ارائه تسهیلات بانکی نقش بسیار کمک‌کننده‌ای دارد و جز با این اقدام ادامه تولید سخت می‌شود.

▣ مقصر بانک نیست

دبیرکل انجمن صنایع لوازم خانگی با اشاره به شکایت برخی تولیدکنندگان از روند دریافت تسهیلات بانکی بیان کرد: باتوجه به محدودیت منابع بانکی، شبکه بانکی کشور نمی‌تواند میزان نیاز تولیدکننده را تامین کند. در حقیقت باتوجه به افزایش هزینه تولید به‌دلیل تورم و مشکلات اقتصادی، بانک‌ها می‌توانند بخش کوچکی از نیاز واحدهای تولیدی را پوشش دهند.

▣ راهکار چیست؟

هاشمی در بیان راهکاری برای تسهیل دریافت تسهیلات بانکی، اظهار کرد: بانک‌ها در ارائه تسهیلات کم‌کاری نمی‌کنند، بلکه کمبود منابع دارند.

راهکار اصلی این است که کمی جدی‌تر اوراق گام را پیگیری کنند. ماهیت اوراق گام بر تولید در بنگاه‌های اقتصادی است.

اوراق گام یکی از ابزارهای تامین مالی بنگاه‌ها و شرکت‌های اقتصادی است. این اوراق قابلیت نقل‌وانتقال در بازارهای پول و سرمایه را دارند. در واقع بنگاه‌هایی که نیاز به نقدینگی و اعتبار برای تولید داشته باشند، می‌توانند این اوراق را منتشر و نقدینگی موردنیازشان را از طریق آن جذب کنند.

این اوراق پس از انتشار قابلیت خرید و فروش در بازار سرمایه را دارند.

دارنده اوراق گام می‌تواند اوراق را تا زمان سررسید آن که از پیش معین شده، نزد خود نگه دارد و پول فروش به بنگاه اقتصادی متعهد را دریافت کند. همچنین قبل از آن نیز می‌تواند این اوراق را در بورس کالا به فروش برساند.

شرکتی که قصد دریافت اوراق گام را دارد ابتدا باید درخواست خود را به بانک ارائه دهد. بانک نسبت به اعتبارسنجی این درخواست اقدام و میزان سقف انتشار اوراق گام را مشخص خواهد کرد. اوراق گام ابزاری جدید برای تامین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط است.

این اوراق گام فشار مالی را از روی بانک‌ها برمی‌دارد. در گذشته بنگاه‌ها برای تامین مالی مجبور به دریافت وام از بانک‌ها بودند که این مسئله خود فشاری مضاعف بر دوش بانک‌ها بود و حالا با ورود اوراق گام، فشار به بانک‌ها کاهش خواهد یافت. در حقیقت مهم‌ترین مزیت اوراق گام متوقف نشدن حرکت چرخ تولید است.

شرکت متعهد با دریافت مواد اولیه‌ای که از طریق اوراق گام خریده، می‌تواند به تولید خود ادامه دهد و پول این مواد اولیه را با سود در سررسید یک ساله به دارندگان پرداخت کند.

وی با اشاره به تغییرات نرخ ارز اظهار کرد: تمام صنایع با تغییرات مداوم نرخ ارز دچار مشکل می‌شوند و ضرورت دارد در این زمینه اقدامات سازنده‌ای انجام شود.

▣ کوچک شدن فضای تولید

دبیرکل انجمن صنایع لوازم خانگی به موضوع قیمت‌گذاری دستوری هم اشاره کرد و گفت: باوجود افزایش هزینه‌های تولید و نرخ ارز، ستاد تنظیم بازار و سازمان حمایت به سرکوب قیمتی می‌پردازند که منجر به کوچک شدن فضای تولید می‌شود.

سخن پایانی

در شرایطی که بازار با کاهش شدید تقاضا روبه‌رو است، چرخ تولید کارخانه‌ها به‌سختی می‌چرخد. باتوجه به نوسانات لحظه‌ای نرخ ارز و افزایش هزینه‌ها، تولید کاری سخت و در برخی موارد غیرممکن است.

شرایط اقتصادی موجب افزایش نیاز واحدهای تولیدی به نقدینگی شده و اگر این واحدها نتوانند نقدینگی خود را افزایش دهند، شاهد تعدیل تعداد قابل‌توجهی از نیروهای انسانی خواهیم بود و چاره کار تنها به‌دست بانک‌ها است. نظام بانکی باید برای عبور از این بحران عکس‌العمل‌های مناسبی نشان دهد، اما در روزهایی که به‌شدت یاری‌رسانی آنها ضرورت دارد از ارائه تسهیلات امتناع می‌کنند.

البته به‌عقیده برخی از تولیدکنندگان بانک مقصر نیست و در حقیقت منبعی ندارد که با آن چرخ تولید را بچرخاند. باتوجه به نظرات یادشده تسهیلات بانکی در بیشتر موارد ارائه می‌شود، اما تولیدکنندگان برای دریافت تسهیلات باید از هفت‌خوان رستم رد شوند که همین مسئله سبب می‌شود عطای این تسهیلات را به لقایش ببخشند.

یادداشت

توزیع همگن معضلات به‌جای توسعه همگن

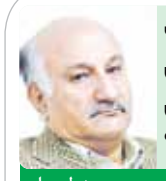
حسین گنجی
تحلیلگر اقتصاد شهری تهران

تهران با ظرفیت‌های فراوانی که بسیاری از کلانشهرهای جهان، آرزوی داشتن آن را دارند، از موقعیت جغرافیایی و تنوع زیستی گرفته تا برخورداری از سرمایه‌های نمادین بسیار، سال‌هاست که به‌شکل نامناسب و نامطلوبی مدیریت می‌شود. سالیان بسیار است که تهران، تعریف خود را از شهری برای سکونت عقب‌تر گذاشته و به محلی برای تحقق رویاها و گذر تبدیل شده است. شاید همین امر نیز این شهر را از تفکر سیستمی و ماندگار و جایی برای آسودن و زیستن، به شهری تبدیل کرده که باید در آن امتیاز گرفت، توسعه یافت، رشد کرد و بی‌توجه به مشکلات عدیده‌اش که هر یک از ما در آن سهمی داریم، عبور کرد. شاید عنوان کتاب «دانشگاه؛ از نردبان تا سایبان» از عباس کاظمی، بهترین تعبیر و عنوان برای تهران حداقل ۵ دهه اخیر باشد. تهرانی که در این سال‌ها، متاسفانه چه برای شهروندانش و چه برای مدیران و سیاست‌گذارانش، بیشتر حکم نردبان را داشته تا سایبان؛ شهری که در آن منافع شخصی بسیار پررنگ‌تر از منافع عمومی است و در میان شهروندان و مدیرانش متاسفانه و به‌صورت توامان، حس تعلق خاطر به‌شدت پایین است. این را نه داده‌های پژوهشی، بلکه نگاه میدانی و رفتاری که با او رفته و می‌رود، نمایان کرده است. نگاه نردبانی که برای یک شهروند در سطح خودش، مهاجرت و کسب سود بیشتر و بسیاری دیگر و برای سیاستمدار و مدیر، دست‌یافتن به پست و مقام بالاتر معنا می‌شود. اگر سرگذشت این شهر را مرور کنیم، همین که تاکنون زمین‌گیر نشده و هنوز آدم‌ها و ماشین‌ها به این جمع‌بندی نرسیده‌اند که دیگر این شهر جایی برای زندگی نیست، جای شکرش باقی است. راه دوری نرویم؛ از زمان اجرای پروژه نواب که مهم‌ترین پروژه اصلاح یکپارچه منطقه‌ای به‌عنوان ساخت یک ورودی تراز برای شهر بود تا پروژه صدر که پرهزینه‌ترین نمونه آن برای اصلاح ترافیکی رخ داد، از اجرای برج میلاد با کمترین نگاه کاربردی تا افزودن یک منطقه تازه به‌نام منطقه ۲۲ با کمترین توجه زیرساختی، گویی همه سازکارها موقتی، تبلیغاتی و با حاصل جمع بیشتر به نفع نردبان بوده تا سایبان. پروژه‌ها در این شهر زمانی به سرانجام می‌رسند که نفعی برای مدیران داشته باشند و زمانی متوقف می‌شوند که نیت‌های پشت آن تغییر کرده باشد؛ همان‌طور که معادلات در این شهر به‌نوعی چیده شده که سازنده به نفع خود می‌بینند که از متراژ بالکن و پارکینگ کم کند تا سود بیشتر ببرد؛ نه اینکه رفاه بالاتر را به‌معنای آیتمی سودده حساب کند. در این شهر، هیچ پروژه بادوام و طولانی‌مدتی که بتوانیم بگوییم حاصل سیاست‌گذاری کلی و برنامه جامعی بوده، سرانجام واقعی پیدا نکرده است. ترافیک و حمل‌ونقل شهری تهران نیز تابعی از این رویکرد و شیوه مدیریت و مواجهه‌شدن با شهر است. تهران، خود یک کودک کار است که هیچ کس تاکنون فکر اساسی برای حل مشکلاتش نکرده و همه، حاصل‌جمع درآمد آخر شب او برای‌شان مهم بوده است.

طبیعی است شهری که دچار چنین نگاه سوءاستفاده‌گرایانه‌ای باشد و در عین حال، سیاست و برنامه کلی هم برای رفع معضلات خود نداشته باشد و از سوی دیگر، با شرایط اقتصادی ویژه، از تحریم تا بن‌بست درآمدهای پایدار شهری روبه‌رو باشد، خیلی زود با پدیده ترافیک و معضل پارکینگی‌شدن شهر مواجه شود. همین رویکرد است که به ساخت انبوهی از مال‌ها و مگامال‌ها با حداقل فضای پارکینگی و عمومی مجوز می‌دهد و به خیال خودش دارد از پولدارها به نفع فقرا پول می‌گیرد و به‌دلیل نداشتن نگاه بلندمدت، هر دو را در این شهر زمین‌گیر می‌کند. نگاه سوءاستفاده‌گرایانه باعث شده شهر با رشد بی‌رویه طولی و عرضی طی چند دهه مواجه باشد و در آن پارکینگ، چه عمومی و چه خصوصی، از کمترین درجه اهمیت و ضرورت برخوردار باشد و جانمایی درستی نداشته باشد، زیرا پول مهم‌تر از زندگی و رفاه شهروندان بوده است. کافی است به خرده‌محلات بالا و پایین شهر تهران سر بزنید. امروز تنها اشتراک جنوب و شمال شهر تهران، نداشتن جای پارک است. حال در جنوب، جای پارک پراید نیست و در شمال جای پارک فلان ماشین لوکس. ما به توزیع همگن معضلات در تهران به‌جای توسعه همگن رسیده‌ایم. طبیعی است که این رویکردها و شیوه مدیریت و مواجهه، ما را به این نقطه می‌رساند که پس از یک دوره دوساله که شهر درگیر کرونا و رفت‌وآمد کمتر بوده، امروز در بدترین شرایط حمل‌ونقلی سال‌های خود قرار دارد. طی سال‌های اخیر، چه به دلیل تحریم و چه به هر دلیل دیگری، نتوانسته‌ایم وسایل حمل‌ونقل عمومی خود را ساماندهی کنیم؛ به‌نحوی که امروز با کمبود شدید واگن و خطوط مترو، اتوبوس، تاکسی و بهره‌گیری از وسایل جدید شهری روبه‌رو هستیم.

یادداشت

پروژه نهضت ملی مشکل مسکن را حل می‌کند؟

محمد طبیبیان
کارشناس اقتصادی

اگـر کمبود واحد مسـکونی واقعیت دارد، پس صحبت از تعداد زیاد خانه‌های خالی به چه معنی اسـت؟ وقتی خانه‌هـای موجود با کمبـود برق و آب مواجهنـد و مرتب قطعی و کمبـود آنهـا مطرح اسـت، خانـه جدید بدون امکانات چه کمکی برای رفع مشـکل می‌کند؟

سـاخت انبوه خانه در اطراف شـهرها در زمـان یکی از دولت‌های قبلی از طریق ایجاد نقدینگی حجیم جز ایجاد تورم چه نتیجه‌ای ایجاد کرد؟

چند درصد آن خانه‌ها خالی اسـت؟ چند درصد به‌وسـیله کسـانی تملک شده که در گذشـته واحد مسکونی داشته‌اند و اکنون در این واحدها ساکن نیستند؟

چنـد درصـد واحدهـا نیمه‌تمام اسـت؟ چند درصد اصولا قابل‌زیسـت نیسـت؟ چرا گزارش‌هـای وزارت مسـکن زمـان دولـت روحانی درباره سازکار ساخت‌وساز و واگذاری به پیمانکاران منتشر نمی‌شود؟

در واقـع منتفع‌شـوندگان ایـن طرح‌های حجیـم، بی‌خانمان‌ها نیسـتند، پیمانکاران هسـتند و به‌نظر می‌رسد آنها هم هستند که این ایده‌ها را در پشت‌پرده مطرح می‌کنند و به‌پیش می‌برند.

در شرایطی که مصالح ساختمانی به‌شدت کمیاب و ظرفیـت تولیدکاهـش پیدا کرده اسـت، سـاخت یک‌میلیـون واحد توسـط دولـت و پیمانـکاران بزرگ یا شـرکت‌های خارجـی در اطـراف شـهرهای بـزرگ بـه معنی جمـع‌آوری و در واقـع زه‌کش کردن منابع و مصالح ساخت‌وسـاز از داخل جامعه است.

سـاختن یک‌میلیـون واحـد جدیـد در اطـراف شـهرهای بـزرگ به این شـیوه به معنی سـاخته نشـدن بیـش از یک‌میلیون واحد توسـط سـازندگان کوچک در اطراف کشـور اسـت،در حالی کـه آن یکـی را در تبلیغـات و آمارها می‌آورید، این یکی را اصلا نمی‌بینید.

قبل از انجام اقدامات پرهزینه و ضایعه‌ساز، بهتر اسـت ابتدا مشـکل، شناسـایی شـود. اینجانـب بارهـا عرض کرده‌ام، مشـکلی که به‌عنـوان کمبود مسـکن مطرح اسـت، در واقـع مجموعـه‌ای از مشـکلات اسـت که هرکـدام راه‌حل متفـاوت دارنـد و عبارتند از:

الف. مشـکل مهاجرت دائمی به چند شهر بزرگ

ب. مشـکل بیکاری و اقتصاد ازپاافتاده‌ای که شغل با درآمد مکفی و تعداد کافی ایجاد نمی‌کند.

شـما با هیچ نوع ساخت‌وسازی نمی‌توانید خیـل انبـوه جوانانـی را که سـال‌ها بیکار بوده‌انـد، خانـه‌دار کنیـد؛ همچنیـن خیل عظیـم خانوارهایـی که منبع درآمـد پایدار ندارند.

یک حسـاب ساده نشـان می‌دهد که این گروه‌هـا نـه پول‌پیـش دارند و نـه ظرفیت پرداخـت اقسـاط را، مگر اینکـه واحدهای مسکونی مجانی عرضه شود که آن هم محال است.

ج. مشـکل بازار دارایی؛ مادامی‌که امنیت دارایی‌هـا وجود ندارد، تنهـا دارایی قابل‌اتکا ملـک اسـت، بیشـتر خانه‌هـای جدید هم ماننـد سـکه و دلار تبدیـل بـه بخشـی از دارایـی غیرنقـدی می‌شـوند و در حقیقت مثل این اسـت که در صندوق دارایی خانوار یا فرد قرار می‌گیرند و برای اسـکان خانوارها اسـتفاده می‌شـوند، بلکه برای جلوگیری از ضایع شـدن ارزش پول به‌دلیل تورم، تملک می‌شود.

د. نبـود یک بـازار واقعی اعتبـار و وام،در حقیقت بازارهای رانتی وام برای کسب رانت هسـتند نه تملک ملک و اسـتفاده به‌عنوان ملک مسکونی.

جالـب اینجـا اسـت که در مطرح شـدن وعده‌ها، سـرانجام فقط قـول توزیع مقداری جدیـد رانـت مطـرح اسـت، هیچ مشـکل واقعی حل نمی‌شـود و مورد موشکافی قرار نمی‌گیـرد و برای مشـکلات واقعی راه‌حلی جست‌وجو نمی‌شود.

آغاز عملیات اجرایی ۱۰۰ هزار واحد طرح نهضت ملی مسکن

معاون فنی ـ مهندسـی شرکت عمران شهرهای جدید از آغاز عملیات اجرایی صدهزار واحد نهضت ملی مسکن در هفته‌های آتی خبر داد.

حبیب‌اله چاغروندی در گفت‌وگو با پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی درباره عملکرد آن شـرکت در اجرای طرح نهضت ملی مسـکن و میزان واحدهای آغازشده به ارائه توضیحاتی پرداخت. وی گفت: به استناد آمار، سهم شرکت عمران در راستای نهضت ملی مسکن ۷۰۰ هزار واحد است که ۲۰۰ هزار واحد آن طی ۲ مرحله در امسـال آغاز شـد و برنامه این اسـت که ۱۰۰ هزار واحد دیگر نیز تا قبل از اتمام سـال و در هفته‌های آتی آغاز شـود. چاغروندی بـا تاکید بر اینکه اجـرای طرح نهضت ملی مسکن در شـهرهای جدید متقاضی‌محور است، افزود: در مجموع تعداد ثبت‌نام‌شـدگان طرح نهضت ملی مسـکن در شـهرهای جدید که واجد شـرایط اولیه هسـتند، ۳۳۰ هزار نفر اسـت که تاکنون برای ۲۰۰ هزار متقاضی واجد شـرایط، عملیات اجرایی طرح نهضت ملی مسـکن در ۲ مرحله شـروع شـده که نخستین آن در تابسـتان و دومین مرحله طرح نهضت ملی مسکن در پاییز آغاز شده است.

این معاون فنی ـ مهندسـی توضیح داد: میانگین پیشـرفت فیزیکی واحدهای آغازشـده طرح نهضت ملی مسـکن در شهرهای جدید حدود ۱۵ درصد است.

اجرای موفق و به‌موقع طرح نهضت ملی مسـکن وابسـته به مشارکت مردم و واریز وجوه اولیه توسط متقاضیان است، از این تعداد، ۳۳۰ هزار واحد، علاوه بر اینکه واجد شـرایط هستند. برای ۲۰۰ هزار واحد زمین تامین و کار اجرایی واحدهای مسـکونی آغاز شـده و حدود ۹۵ هزار نفر واریز وجه کرده‌اند که امیدواریم در اجرای طرح نهضت ملی مسـکن در شهرهای جدید، مشارکت مردم تقویت شود.

موانع اجرای پروژه‌های عمرانی و راه‌حل‌های آن بررسی شد

خودنمایی مشکلات مالی در توسعه زیرساخت‌ها

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

رقم تملک دارایی سـرمایه‌ای (بودجـه عمرانی) در بودجه ۱۴۰۲ حـدود ۳۲۸ هزار میلیارد تومان لحاظ شـده اسـت. بودجه عمرانی در لایحه دولت افزایش قابل‌توجهی داشته و به رقم ۳۲۷ هزار و ۹۲۰ میلیارد تومان رسیده؛ این رقم نسبت به لایحه بودجه ۱۴۰۱ رشد بیش از ۳۰ درصدی را تجربه کرده است.

از طرف دیگر، برای شـرکت‌های ایرانی طرف قرارداد با شـرکت‌های خارجی پیمانکار دولت مشـوق‌های مناسـبی لحاظ شده اسـت. لازم به ذکر است، دولت سـیزدهم برای حل مشکل تطابق زمانی جریان درآمد و هزینه دولت به‌جای استقراض یا استفاده از تنخواه بانک مرکزی، مدیریت نقدینگی خزانه از طریق تجمیع حساب‌های نقدی دستگاه‌ها و ایجاد سازکار اعتباری بودجه و پرداخت به ذی‌نفع نهایی را دنبال می‌کند.

همچنین بـرای حل‌وفصل ناکارآمـدی، فرآیند واگذاری اسـناد خزانه (اسـتفاده در تملک دارایی‌های سـرمایه‌ای) و تحمیل عدم‌شـفافیت به‌صورت وضعیت پروژه‌هـای عمرانی اجازه سـرمایه‌گذاری کوتاه‌مـدت خزانه با اسـتفاده از ابزارهایـی مانند ریپو (قـرارداد بازخرید) را لحاظ کرده، در نهایت باید به این نکته نیز تاکید کرد که برای عدم‌شـفافیت هزینه‌کرد بودجه در دسـتگاه‌ها و رسـوب منابع مالی در حساب آنها اسـتفاده از ظرفیت شبکه بانکی و اعتبار اسـناد داخلی برای طرح‌های عمرانی لحاظ شده است. صمت در این گزارش مشکلات اجرایی طرح‌های عمرانی را بررسی کرد.

عکس: صمت

در سـال‌های اخیـر بسـیاری از مشـکلات و چالش‌هـای مختلـف شناسایی‌شد و سعی بر این است که تمام موانع در بودجه سال ۱۴۰۲ لحاظ شود تا دیگر شاهد کسری بودجه در بخش‌های عمرانی نباشیم

تخصیص بودجه عمرانی به زمستان کشیده شد

نسبت بودجه عمرانی به مصارف عمومی، آب رفت

تخصیـص اعتبـارات بودجـه سـالانه بـه یکی از دغدغه‌هـای اصلی نمایندگان تبدیل شـده اسـت، به‌طـوری کـه بسـیاری از نماینـدگان از تخصیص دیرهنگام و ناکافی این اعتبارات لب به گلایه گشوده و تذکراتی را به سازمان برنامه‌وبودجه داده‌اند.

برخـی نمایندگان معتقدند از ابتدای سـال تنها ۶ الی ۷ درصـد اعتبارات به حـوزه انتخابیه خود داده شـده اسـت که این روند نمی‌تواند مشـکلات عمده اسـتانی را برطرف کند. با این‌حال، تخصیص بودجه بخـش عمرانی هـم موردانتقاد نمایندگان اسـت و برخـی از آنهـا تاکید دارنـد که بودجـه بخش‌های عمرانی نباید به فصول سـرد سـال کشـیده شـود، چرا که هرگونه ساخت‌وسـاز در فصول سـرد سال با کندی پیـش خواهد رفت و به‌نوعی سـخت خواهد شد. فرسوده شدن تجهیزات و زیرساخت‌ها در کشور از سـال‌های گذشته سـرعت گرفته و نسبت بودجه عمرانـی بـه مصارف عمومـی دولت، روزبـه‌روز آب می‌رود. تمام تمرکز دولت در سال‌های اخیر معطوف بـر تامین مصارف جاری از جمله حقوق و دسـتمزد کارکنان اسـت و تامیـن حداقلی منابـع مالی برای پروژه‌های عمرانی و زیرسـاختی کشـور، بخش‌های توسـعه‌ای و عمرانـی کشـور را در رکـود کامل فرو برده، از این‌رو، زنگ خطر سـبقت میزان اسـتهلاک سـرمایه از نرخ تشکیل سـرمایه ثابت به‌صدا درآمده است.

یکـی از مـواردی که امـروزه تعبیر بـه گنجی در دسـتان دولت می‌شود، اموال مازاد و راکد در اختیار دولت اسـت. به گواه کارشناسـان اقتصـادی، دولت می‌توانـد با کمک مولدسـازی دارایی‌های منجمد و بلااسـتفاده، روند نزولی نسبت بودجه عمرانی به‌کل بودجـه دولـت را بـه یک‌روند صعودی بـدل کند و توسـعه زیرساخت‌های کشور را با اثر حداقلی تورمی در مقطـع کنونـی رقم بزند. صمـت در این گزارش تخصیـص بودجه بخش عمرانی را بـرای حل موانع موجود بررسی کرده است.

> تامین مالی پروژه‌های عمرانی در وضعیت فعلی اقتصاد و نظام بودجه‌ریزی کشور با مشکلات بسیاری روبه‌رو شده و بودجه عمرانی در حال حاضر برای به پایان رساندن پروژه‌های نیمه‌تمام کافی نیست

چالش‌های بزرگ بر سر راه پروژه‌های عمرانی

سـیدمحمد آقامیری، رئیس کمیته عمران شـورای اسـلامی شـهر تهران در رابطـه با مشـکلات احداث پروژه‌هـای مالی بـه صمت گفت: یکـی از مهم‌ترین مشـکلاتی که بـر سـر راه پروژه‌های عمرانـی وجود دارد، موضوع تامین مالی و نبود بودجه مناسـب اسـت که در بیشـتر بخش‌های عمرانی خودنمایی می‌کند و چالش‌هـای زیـادی را برای زمان‌بنـدی و برنامه‌ریزی پروژهای مختلف به‌وجود می‌آورد.

وی در ادامه گفت: در کنار مشکلات مالی، معارضات پروژه‌های عمرانی و تاسیسـاتی، از دیگر موانع موجود برای پیشـبرد طرح‌هـای عمرانی بوده که مشکل‌سـاز شـده اسـت. برای مثال در پروژه تقاطع بزرگراه شهید تندگویان ـ آزادگان، چند سالی هست که به حال خود رها شـده و امسـال با برنامه‌ریزی‌هایی شهرداری قرار بود تا ۲۲ بهمن امسـال افتتاح شود، اما به‌دلیل وجود یک لوله شریان اصلی آب که امکان جابه‌جایی نداشت، پروژه به‌تعویق افتاد.

آقامیری اذعان کرد: از طرفی، سازمان آب و فاضلاب هیـچ همکاری ثمربخشـی بـرای حل ایـن موضوع با شـهرداری نکرد تا روند اجرایی کار سرعت بگیرد، چرا که از نظر این نهادها این موضوع برای شهرداری اولویت دارد و بـرای سـازمان آب موضـوع بااهمیتی نیسـت، همچنیـن در بحث دوربرگردان برخـی از تقاطع‌ها، باز هـم با موضـوع معارضات روبه‌رو هسـتیم و گاهی کار به‌جایی می‌رسـد که به‌ناچار برخی از ایـن پروژه‌ها از لیست بودجه شهرداری‌ها خط می‌خورند.

در نتیجـه عدم‌همکاری‌هـا، حـل تمـام موضوعات این‌چنینـی بـه دوش شـهرداری افتـاده اسـت. این اقدامـات علاوه بر تحمیل هزینه‌هـای هنگفت و مازاد برای کشـور، زمان‌بنـدی افتتاح پروژه‌هـای را بر هم می‌زنـد و احداث پروژه‌هـای آتی را بـا اماواگر روبه‌رو می‌کند.

رئیس کمیته عمران شـورای اسلامی شهر تهران در رابطـه با معارضـات زمین‌های ملکی بـه صمت گفت: عـلاوه بر عدم‌همکاری‌هایی کـه در بخش‌های مختلف رخ می‌دهـد، برخی از سـازمان‌ها و نهادهای دولتی با درخواسـت‌ها و توقعات بیجا در رابطـه با اراضی خود، مانع پیشرفت پروژهای زیرساختی می‌شوند و هرچقدر شـهرداری با این درخواست‌ها مماشات می‌کند، باز هم چالش جدید ایجاد می‌شود.

بـرای مثـال، شـهرداری تهـران برای آزادسـازی زمین‌هایـی که در منطقـه ۱۳ و محله پیـروزی واقع شـده، باوجـود پرداختی‌های متعدد با مشـکل روبه‌رو است؛ اقدامـی کـه اگـر رخ دهـد، بسـیاری از مشـکلات ایـن مناطـق را حـل و دسترسـی چندیـن خیابـان بن‌بسـت را در این منطقه تسـهیل می‌کند.

وی افزایـش ۳۰ درصدی بودجـه عمرانی در لایحه دولـت را مثبـت خطـاب کـرد و به صمـت گفت: در سـال‌های اخیـر بسـیاری از مشـکلات و چالش‌های مختلف شناسـایی شـد و سـعی بر این است که تمام موانع در بودجه سـال ۱۴۰۲ لحاظ شود تا دیگر شاهد کسری بودجه در بخش‌های عمرانی نباشیم و در مسیر رشد و توسعه گام‌های موثرتری برداریم.

بودجه عمرانی، دیگر کفاف طرح‌های توسعه‌ای را نمی‌دهد

مهدی هاشـم‌زاده، کارشـناس اقتصاد حمل‌ونقل در رابطـه با این موضـوع به صمت گفت: در کشـورمان به‌دلیل کمبود منابع مالی با مشـکل انباشت پروژه‌های عمرانی و توسـعه‌ای که ضامن توسـعه کشور هستند، مواجـه شـده‌ایم. اگـر مسـاله تامیـن مالـی برطرف نشـود، وارد یـک چالـش می‌شـویم و از آن جهـت که توسـعه کشـور لازمه توسـعه زیرسـاخت‌ها است، اقتصـاد امـکان بازترمیم و بازآفرینی خود را از دسـت می‌دهد.

وی در ادامه توضیح داد: در رابطه با مشـکلات تامین مالـی پروژه‌های عمرانی از طریـق بودجه‌های عمرانی سنواتی و افزایش هزینه‌های جاری دولت باید گفت که حتی اگر فروش نفت هم اصلاح شود، باز هم نمی‌توانیم با مدل‌های سابق اقدام به تامین مالی پروژه‌های عمرانی از محل فروش نفت کنیم.

▣ پروژه‌های عمرانی، معطل بودجه دولتی

هاشـم‌زاده خاطرنشـان کرد: تامین مالی پروژه‌های عمرانـی در وضعیت فعلی اقتصـاد و نظام بودجه‌ریزی کشور با مشکلات بسـیاری روبه‌رو شده است و بودجه عمرانـی در حـال حاضر کفاف پایـان دادن پروژه‌های نیمه‌تمام را نـدارد و حتی باوجود افزایش ۳۰ درصدی ایـن بودجه عمرانـی در لایحه بودجـه ۱۴۰۲، به‌نظر نمی‌رسـد تامین مالـی کامل پروژه‌هـای نیمه‌تمام به وقوع بپیوندد، چرا کـه هر پروژه به‌صورت قطره‌چکانی از طریـق بودجه دولتی تامین مالی شـده اسـت. این مدل تامین مالی سـبب شده اسـت پروژه‌های عمرانی و زیرساختی کشور، سال‌ها معطل بودجه دولتی بمانند.

وی افـزود: از سـوی دیگـر از آنجـا کـه پرداخـت حقـوق و هزینه‌هـای جاری همواره در اولویت اسـت، در شـرایطی که بـه هر دلیل اعـم از کاهش نرخ نفت یـا تحریم‌های اقتصادی تامین بودجه دولت با مشـکل روبه‌رو می‌شـود، سـهم اعتبارات پروژه‌هـای عمرانی به‌صورت خودکار کاهش پیدا می‌کند. در این شـرایط توسـعه عمرانی کشور و به‌تبع آن پیشـرفت و آبادانی و ایجاد اشـتغال مربوطه با مشکل جدی مواجه خواهد شد.

این کارشـناس اقتصادی بااشاره به مشکلات موجود در زمینـه تامیـن مالی بانکـی و خارجـی پروژه‌های زیرسـاختی کشـور افزود: نکته مهم، مشکلات موجود در نظام تامین مالی کشـور است که راهکارهای عادی تامین مالی را در کشـور ما به بن‌بسـت رسانده است. اسـتفاده از منابـع مالـی و خطوط اعتبـاری خارجی، به‌دنبال سـرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در کشور ما است و بیشـتر بخش‌های غیرکارآمد و حداقل خارج از اولویت کشور از این طریق تامین مالی می‌شود.

هاشـم‌زاده در پایـان گفت: نظام تامین مالی بانکی کشـور نیز به‌سـمت اعطای اعتبارات بـه بخش‌هایـی از اقتصـاد با سـوددهی بالا و در زمان کم، رفته‌انـد. بودجـه دولتـی و مالیات کفـاف هزینه‌های پروژه‌هـای عمرانـی را نمی‌دهـد، نظام تامیـن مالی خارجی، به بخش‌هایی که خود تمایل داشته و گاه نیاز اصلی کشور نیست، پرداخت نمی‌شود.

از طـرف دیگر، در بخش اعتبارات بانکی نیز انحراف بسـیار بالایی وجود دارد و برای اصلاح این روند فعلی حتـی از همیـن حالا نیـز تلاش‌هایی انجـام بگیرد تا چندین سـال طول خواهد کشـید که به نقطه مطلوب برسـد و در حـال حاضر نمی‌تـوان انتظـار معجزه در بخش‌های عمرانی را داشت.

سخن پایانی

یکـی از بزرگ‌ترین مشـکلات پروژه‌هـای عمرانی نوسـانات قیمتـی اسـت و ثبـات قیمتی در کشـور وجـود ندارد و شـهرداری به‌عنـوان کارفرمـا از این بخش متضرر می‌شـود. نوسـان قیمتی باعث می‌شود کارفرما و پیمانکاران پروژه‌های عمرانی متضرر شوند، به‌طوری‌که افزایـش یک‌باره نرخ به دوطرف آسـیب می‌زند، اما افزایش نقطه‌به‌نقطه گریبانگیر شـهرداری خواهد شد.

نقش سـازمان‌ها و موسسـات دولتـی و بنگاه‌های اقتصادی دولت در سیاست‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی دولت بسـیار مهم و حیاتی است و پیامدهای مثبت و منفی آن تا سالیان متمادی باقی خواهد ماند.

می‌طلبد که برنامه‌ریزی فعالیت‌های مختلف دولت با بررسـی دقیق و پـس از مطالعات کافی و تحقیقات وسیع انجام گیرد، اما تعداد بی‌شمار پروژه‌های عمرانی دولت که عملیات احداث آن از سال‌های قبل شروع و به‌صورت نیمه‌تمام رها شده، همچنین برخی پروژه‌ها و عملیات احـداث آنها خاتمه یافته اسـت، به‌صورت بلااسـتفاده رها شـده و بیانگر این مسئله است که یا نیازی به احداث و اجرای ایـن قبیل پروژه‌ها نیست و بدون تحقیـق و بررسـی کارشناسانه در برنامه‌ریزی فعالیت‌های دولت لحاظ شـده یا اینکه استراتژی لازم برای تامین منابع مالی و پوشـش هزینه‌های آن اتخاذ نشـده است که هردو مورد ناشـی از نبود برنامه‌ریزی صحیح و بررسی کارشناسانه است که در نتیجه سبب راکـد ماندن مبالـغ هنگفتی از سـرمایه‌های عمومی می‌شـود که می‌توانسـتند در موارد دیگر، راهگشای بسیاری از مشکلات اقتصادی جامعه باشند.

عکس: صمت

در تحلیل صمت از شرایط معدن تاکید شد:

تا دیر نشده، اکتشاف را توسعه دهید

کتایون ملکی: ایران با در اختیار داشتن ذخایر بسیاری از مواد معدنی، توانسته در میان ۱۵ کشور معدنی دنیا قرار بگیرد، اما امروز صنایع پایین‌دستی به‌ویژه فولادی‌ها نسبت به تامین مواد اولیه خود با چالش و نگرانی مواجهند، در حالی که سال‌های اخیر، تمامی وزرای صنعت، معدن و تجارت بر عقب‌ماندگی در اکتشافات تاکید کرده‌اند، با این حال، امروز به‌نوعی هشدارها به مرحله جدی رسیده و حتی سناریو واردات مواد معدنی هم جدی‌تر از گذشته مطرح می‌شود.

توسعه صنایع معدنی و همچنین صادرات غیرنفتی، نیازمند افزایش استخراج و بهره‌برداری از ذخایر معدنی و شناسایی ذخایر جدید است؛ موضوعی که عمده مسئولیت آن در گام نخست، برعهده دولت است. اما آن‌طور که شرایط فعلی نشان می‌دهد، اکتشافات آن‌گونه که باید، در سال‌های گذشته توسعه پیدا نکرده و امروز این موضوع گریبانگیر صنایع پایین‌دستی شده است. به‌گزارش صمت امروز صنعتی همچون فولاد برای تامین مواد اولیه خود با چالش‌های بسیاری مواجه است که می‌تواند تولید و تحقق برنامه‌های پیش‌رو را تحت‌تاثیر قرار دهد. شاید همین موضوع باعث شد تا فولادی‌ها خود به‌سراغ معدنکاری بروند و نیاز خود را در این زمینه تامین کنند. البته باید به این نکته نیز اشاره کرد که صدور مجوزهای فولادسازی در شرایط فعلی می‌تواند عمق این چالش را افزایش دهد. در واقع، به‌موازات توسعه اکتشافات باید وزارت صنعت، معدن و تجارت در بحث صدور مجوزها نگاهی کارشناسی و بلندمدت داشته باشد.

از سویی دیگر، باید اطلاعات اکتشافی به‌صورت کامل در اختیار معدنکاران قرار بگیرد. در این‌باره، مهرداد اکبریان، رئیس انجمن سنگ‌آهن ایران، اظهار کرد: با تمرکز بر بخش سنگ‌آهن و لحاظ وجود ذخایر هماتیت و سنگ‌آهن کم‌عیار، ذخایر اکتشاف‌نشده و در نظر گرفته نشده و همچنین ذخایر موجود فعلی، حدود ۵ میلیارد تن، ذخیره سنگ‌آهن تخمین زده می‌شود، هرچند هنوز اسکن کامل از ذخایر کشور انجام نشده و همچنین معادن کوچک و متوسط زیادی در کشور وجود دارند که هیچ دستگاهی هنوز به ذخیره‌سنجی آنها نپرداخته است.

وی افزود: عمق مطالعات ما به‌طور متوسط، ۶۰ تا ۷۰ متر است و به‌طورقطع با نفوذ به اعماق چند صد متری به ذخایر خوبی دست خواهیم یافت؛ به‌علاوه اینکه، ذخایر کلان سنگ‌آهن‌های عیار پایین در کشور موجود است و زمانی که استفاده از آنها توجیه اقتصادی داشته باشد، استخراج خواهند شد. این موضوع نشان می‌دهد، در حوزه اکتشافات کار بسیار است و هنوز به آن نقطه‌ای که باید به‌عنوان یک کشور معدنی در آن قرار بگیریم، نرسیده‌ایم.

شرایط مساعد جهانی

امروز حوزه‌های مختلفی از جمله فولاد و مس در بازار جهانی از شرایط خوبی برخوردار هستند که ما برای بهره‌برداری از این شرایط، در گام نخست، باید میزان برداشت مواد معدنی را افزایش دهیم، اما این در حالی است که رضا فاطمی‌امین، وزیر صمت همچون دیگر وزرای این وزارتخانه، بر عقب‌ماندگی در حوزه اکتشاف تاکید کرده است؛ عقب‌ماندگی که در سال‌های گذشته تنها در خبرها و سخنرانی‌ها بر آن تاکید شد، اما حالا دولت سیزدهم با کمک بازوهای اجرایی خود همچون سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی و سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) تلاش می‌کند، آن را جبران کند، اما در یک نمونه و برای دستیابی به یک میلیون تن کاتد مس در ۵ سال آینده به گفته وزیر صمت، باید ۱۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری انجام بگیرد. بدون شک در حوزه‌های دیگر همچون سنگ‌آهن، زغال‌سنگ، طلا و... نیز برای جبران این عقب‌ماندگی، نیازمند سرمایه‌گذاری جدی هستیم تا صنایع معدنی در پایین‌دست بتوانند به حیات خود ادامه دهند.

نیاز به تکنولوژی و تجهیزات

از سویی دیگر، توسعه اکتشافات، نیازمند در اختیار داشتن تکنولوژی و تجهیزات روز دنیا است که تشدید تحریم‌ها کمی کار را سخت کرده است، اما در این بین، شرکت‌های دانش‌بنیان تلاش می‌کنند تا نیاز موجود در بازار داخل را تامین کنند، با این حال نمی‌توان از تاثیر همکاری‌های بین‌المللی بر سرعت این توسعه چشم‌پوشی کرد. به‌عنوان مثال، همکاری با بلاروس در بحث تامین ماشین‌آلات می‌تواند بخشی از نیاز به ماشین‌آلات معدنی را تامین کند، در کنار آن نیز، این همکاری می‌تواند توان رقابتی شرکت‌های داخلی را هم افزایش و آنها را به‌سمت توسعه سبد محصولات تولیدی سوق دهد. در کنار موارد یادشده، ورود بخش خصوصی می‌تواند حجم بار مانده بر دوش دولت را کاهش دهد. در سال‌های اخیر، بخش خصوصی دارای اهلیت، بارها نشان داده است که در صورت ایجاد بستر مناسب از سوی دولت، می‌تواند توسعه در بخش معدن را محقق کند.

بهره‌برداری از معدن مهدی‌آباد، آن هم پس از سال‌ها، یکی از مثال‌های بارز از توانمندی بخش خصوصی در بخش معدن است، اما امروز مجموعه بزرگ بخش خصوصی نیز با ورود به حوزه اکتشافی، تلاش می‌کنند تا بهره‌برداری از ذخایر معدنی را افزایش دهند. حضور شرکت‌های معدنی و ایجاد کنسرسیوم برای بهره‌برداری از ذخایر معدن مس جانجا از دیگر نمونه‌های موفقی است که نشان می‌دهد بخش خصوصی آمادگی ورود به حوزه اکتشاف را دارد و تنها دولت باید این بستر را فراهم کند و با ثبات در قوانین، به‌سراغ جذب حداکثری بخش خصوصی برود.

افزایش تعاملات بین‌المللی

در واقع دولت برای توسعه بخش معدن، باید سطح تعاملات خود را افزایش دهد. در حوزه اکتشافات، باید اطلاعات در اختیار بخش خصوصی قرار گیرد و آنها نیز به‌سراغ بهره‌برداری از آن بروند تا چالش تامین مواد اولیه رفع شود. اما موضوع دیگری که در سال‌های اخیر بارها بیان شده و می‌تواند در بحث تامین مواد اولیه به کمک صنایع پایین‌دست بیاید تا دولت بتواند گره کور اکتشافات را باز کند، ورود به معادن فراسرزمینی است که از سوی برخی مجموعه‌های معدنی کلید خورده است. سرمایه‌گذاری در معادن کشورهای دیگر، می‌تواند راهکاری برای تامین مواد اولیه باشد، حتی می‌توان با احداث واحدهای فرآوری یا صنایع معدنی تولید در کشور دیگر را ایجاد و دسترسی به بازارهای صادراتی را آسان کرد. به‌عنوان مثال، افغانستان یکی از مقاصدی است که می‌تواند در بحث معادن فراسرزمینی در تامین سنگ‌آهن موثر باشد. نزدیکی به این منابع می‌تواند هزینه‌های حمل‌ونقل را هم کاهش دهد، اما تغییر شرایط سیاسی در این کشور کمی شرایط را متفاوت کرده است. البته چندی پیش، معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت در سفری به افغانستان برای همکاری‌های معدنی اعلام آمادگی کرد. از سویی دیگر، توسعه واحدهای فرآوری در منطقه سنگان می‌تواند سنگ‌آهن وارداتی از افغانستان را به کنسانتره و گندله تبدیل کند و در اختیار واحدهای تولیدکننده فولاد قرار دهد، اما بدون شک توسعه فعالیت‌ها در بخش معادن فراسرزمینی، نیازمند تقویت روابط دیپلماتیک بیشتری است و در این بین، وظایف رایزن‌های اقتصادی بیشتر خواهد شد.

ایراد معادن فراسرزمینی

البته در این‌باره، سعید عسگرزاده، دبیر انجمن سنگ‌آهن ایران نیز اظهار کرده است: بزرگ‌ترین ایراد در بحث معادن فراسرزمینی، پرریسک بودن کشورهایی مانند عراق و افغانستان است. وی ادامه داد: برای معدنکاری فراسرزمینی، فارغ از این کشورها که پیش از این موردتوجه قرار گرفته‌اند، باید بتوان از ظرفیت دیگر کشورها نیز استفاده کرد. به‌گفته دبیر انجمن سنگ‌آهن ایران، ما تجربه کمی در بحث آمایش معدنی سرزمین داریم؛ بنابراین اگر کشورهای مختلف در بخش آمایش معدنی سرزمین وارد شوند، مهم‌ترین اتفاقی که می‌افتد، این است که به ما در کسب تجربه کمک می‌کنند. وی افزود: البته در حال حاضر هم، کارهای بسیار خوبی انجام شده است، اما با آنچه در کشورهای پیشرفته انجام می‌شود، فاصله دارد. در اکتشاف، چندین لایه گوناگون زمین‌شناسی وجود دارد که هر یک از آنها می‌تواند اطلاعات مختلفی در اختیار ما قرار دهد و از انطباق آنها با یکدیگر، آنچه آنومالی یا نقاط امیدبخش نام دارد، استخراج و مشخص شود. هر قدر این کار جدی‌تر و دقیق‌تر انجام شود، اطلاعات بیشتری خواهیم داشت. اگر از یک‌سو معدنکاری فراسرزمینی را، به‌ویژه در کشورهای همسایه جدی بگیریم و از سوی دیگر، با ترغیب سرمایه‌گذاران کشورهای دیگر، آمایش سرزمین را به‌سرانجام مطلوب برسانیم، با داده‌های حاصل، می‌توانیم شانس موفقیت تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی بعدی را بسیار بالا ببریم. آنچه باید در آمایش سرزمین اتفاق بیفتد، یافتن اطلاعات دقیق و مزیت‌های نسبی موجود در همه نقاط کشور پهناورمان است که این کار تاکنون انجام نشده و به‌نظر می‌رسد، اگر با روش‌های جدید شرکت‌های پیشرو این فرآیند را تکمیل کنیم، به ایجاد ارتباطی عمیق و تنگاتنگ بین ایران و سایر کشورها می‌انجامد.

سخن پایانی

در واقع ورود به معادن فراسرزمینی هم، چندان کار آسانی نیست و باید بیش از هر زمان دیگری بر بهره‌برداری از ذخایر در اختیار متمرکز شد. تمرکز بر توسعه اکتشافات و بهره‌برداری از ذخایر موجود و رفتن به‌سمت فرآوری ذخایر کم‌عیار، امروز یک ضرورت برای بخش معدن است، در غیر این صورت، زنگ خطر برای حیات صنایع معدنی به‌صدا در می‌آید. این صنایع امروز با بحران‌های بسیاری مواجهند که بی‌توجهی به رفع آنها، می‌تواند در آینده، چالشی جدی برای سرمایه‌گذاری‌های انجام‌گرفته به‌حساب بیاید.

آگهی فقدان سند مالکیت

خانم نرگس فاتحی پیکانی برابر تقاضای وارده شماره ۳۱۵۰۷ـ۱۴۰۱ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۲ با تسلیم استشهادیه مصدق ذیل شماره ۴۸۶۹۱ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۴ دفترخانه اسناد رسمی شماره یک تهران با اعلام این که سند مالکیت دو دانگ مشاع از ششدانگ یک دستگاه آپارتمان قطعه ۷ تفکیکی واقع در سمت غربی طبقه سوم به مساحت ۷۶/۱۵ متر مربع که از آن مقدار ۱/۶۸ متر مربع بعنوان بالکن و ۳/۴۴ مترمربع پیشرفتگی میباشد تحت شماره ۱۰۳۱۷۵ فرعی از ۴۴۷۶ اصلی مفروزی از پلاک ۵۹۳۴۵ فرعی از اصلی مذکور واقع در بخش ۷ تهران بانضمام انباری قطعه ۵ تفکیکی تحت شماره چاپی ۲۶۲۵۲۰ به نام نرگس فاتحی پیکانی ثبت صادر و تسلیم گردیده است طی درخواست وارده فوق تقاضای صدور المثنی سند مالکیت پلاک مذکور را نموده است و در اجرای ماده ۱۲۰ آئین نامه اصلاحی قانون ثبت (مصوب ۸۰/۱۱/۸) مراتب در یک نوبت آگهی میشود تا چنانچه شخص یا اشخاص مدعی انجام معامله نسبت به ملک مرقوم یا وجود سند مالکیت نزد خود میباشد ظرف مدت ۱۰ روز پس از انتشار این آگهی اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت یا سند معامله به این منطقه واقع در خیابان دماوند ـ جنب پادگان شهید خضرائی تسلیم و رسید اخذ نمایند بدیهی است در صورت انقضا مهلت مقرر و عدم وصول اعتراض یا در صورت اعتراض اصل سند مالکیت یا سند معامله ارائه نشود طبق مقررات المثنی سند مالکیت صادر و تسلیم خواهد شد. (شناسه آگهی : ۱۴۳۶۶۷۱) ۳

۱۵۱۹۶/ م الف

علیرضا محسنی ـ کفیل واحد ثبتی حوزه ثبت ملک پیروزی تهران

آگهی فقدان سند مالکیت

خانم صغری قربانی سیاوشانی با ارائه دوبرگ استشهادیه شماره ۵۱۱۰۵ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۵ مورد تائید دفتر ۲۶۴ تهران و درخواست وارده به شماره ۲۶۰۲۹ـ۰۱ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۵ مدعی است که یک جلد سند مالکیت مربوط به شش دانگ یک دستگاه آپارتمان به مساحت ۳۵/۰۵ مترمربع به شماره ۹۱ فرعی از ۳۸۶۰ اصلی واقع در بخش هفت تهران بشماره چاپی ۷۷۶۳۲۵ بنام صغری قربانی سیاوشانی صادر و تسلیم گردیده که در اثر سهل انگاری مفقود گردیده ، درخواست صدور المثنی سند مالکیت نموده است لذا مراتب باستناد تبصره یک اصلاحی مورخه ۷۲/۹/۲ ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی میشود تا چنانچه کسی مدعی انجام معامله نسبت به ملک مرقوم غیر از اسناد فوق و یا وجود سند مالکیت مذکور نزد خود می باشد از تاریخ نشر این آگهی ظرف مدت ۱۰ روز به این منطقه مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت یا سند معامله تسلیم و رسید دریافت نمائید تا مورد رسیدگی قرار گیرد در غیر اینصورت پس از انقضای مهلت مزبور و عدم وصول اعتراض نسبت به صدور المثنی سند مالکیت طبق مقررات اقدام خواهد شد . (شناسه آگهی : ۱۴۳۶۶۷۳) ۲

۱۵۱۹۷ / م الف

علیرضا محسنی ـ کفیل واحد ثبتی حوزه ثبت ملک پیروزی تهران

آگهی فقدان سند مالکیت

آقای محمدعلی توکلی نیا با اعلام گم شدن سند مالکیت ملک مورد آگهی با تسلیم استشهادیه گواهی امضاء شده ذیل شماره ۱۶۱۷۷ مورخه ۱۴۰۱/۷/۴ دفترخانه اسناد رسمی ۱۵۳ تهران طی درخواست وارده ۱۶۵۳۴ مورخه ۱۴۰۱/۷/۱۰ تقاضای صدور المثنی سند مالکیت خود را نموده اند که مراتب در اجرای ماده ۱۲۰ آیین نامه قانون ثبت به شرح زیر آگهی می گردد: ۱ـ نام و نام خانوادگی اقای محمد علی توکلی نیا ـ۲ـ شماره پلاک : ۸۹ فرعی از ۲۵۶۰ اصلی واقع در بخش ۶ تهران ۳ـ علت گم شدن : جابجائی ۴ـ خلاصه وضعیت مالکیت : مشخصات ملک یک قطعه آپارتمان نوع ملک طلق به پلاک ثبتی ۸۹ فرعی از ۲۵۶۰ اصلی ، مفروز و مجزا شده از ۵۲ فرعی از اصلی مذکور ، قطعه ۲ در طبقه ۰۰ و واقع در بخش ۰۶ ناحیه ۰۰ حوزه ثبت ملک مولوی تهران استان تهران به مساحت ۷۳/۶۷ متر مربع متن ملک که مقدار ۴/۲۰ مترمربع آن بالکن و مقدار ۱۱/۸۵ متر مربع از آن هنگام تخریب و نوسازی در آینده جز گذر خواهد شد ، توضیحات ملک به حدود شمالا اول دیوار و پنجره است به فضای کوچه بوضع موجود دوم که شرقی است و سوم هر دو قسمت اخیر الذکر دیوار و درب است به راه پله مشاعی شرقا دیوار به دیوار پلاک قطعه ۴۸ جنوبا اول دیواریست به فضای حیاط مشاعی دوم که شرقی است لبه نرده بالکن و سوم لبه نرده بالکن و چهارم که غربی است لبه نرده بالکن و پنجم دیوار و پنجره است به فضای حیاط مشاعی غربا دیوار به دیوار قطعه ۵۰ تفکیکی مشخصات منضمات ملک مشخصات مالکیت : مالکیت محمد علی / توکلی نیا فرزند محمد حسین شماره شناسنامه ۱۰۱۷ تاریخ تولد ۱۳۵۲/۰۱/۰۱ صادره از تهران دارای شماره ملی ۰۰۵۶۵۲۱۱۵۴ با جزسهم ۶ از کل سهم ۶ بعنوان مالک شش دانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۱۹۷۴۷ تاریخ ۱۳۹۷/۰۴/۰۴ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۱۱۵۳ شهر تهران استان تهران موضوع سند مالکیت اصلی بشماره چاپی ۳۵۱۰۳۶ سری ج سال ۹۶ با شماره دفتر الکترونیکی ۱۳۹۷۲۰۳۰۱۰۴۲۰۱۳۳۶۸ ثبت گردیده است و نامبرده تقاضای المثنی نموده است لذا با توجه به اعلام فقدان سند مالکیت ملک فوق الذکر و درخواست صدور المثنی آن مراتب اعلام تا هر کس نسبت به ملک مورد آگهی معامله کرده که در قسمت چهارم این آگهی ذکر نشده یا مدعی وجود آن نزد خود میباشد باید تا ده روز پس از انتشار آگهی به ثبت محل مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارایه اصل سند / اسناد مالکیت یا سند معامله تسلیم نماید و اگر ظرف مهلت مقرر اعتراض نرسد و یا در صورت اعتراض اصل سند / اسناد مالکیت یا سند معامله ارایه نشود اداره ثبت المثنی سند / اسناد مالکیت را طبق مقررات صادر و به متقاضی تسلیم خواهد کرد محدودیت ندارد (شناسه آگهی : ۱۴۳۶۶۸۰) ۵

۱۵۱۹۸/م الف

الیاس صهبا ـ رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک مولوی تهران

آگهی فقدان سند مالکیت

آقای محمد حسین احمدی طبق وکالتنامه شماره ۶۸۳۳۸ـ ۱۴۰۱/۹/۱ دفتر ۱۵۲ تهران و تفویض وکالت ۶۸۳۴۵ مورخ ۱۴۰۱/۹/۱ دفتر ۱۵۲ تهران از طرف خالد اسماعیلی طی وارده ۳۰۵۱۹۱ ـ ۱۴۰۱ مورخ ۱۴۰۱/۹/۱۵ با تسلیم دو برگ استشهادیه محلی که گواهی امضای شهود آن طی شماره ۵۰۶۷۹ ـ ۵۰۶۸۰ مورخ ۱۴۰۱/۹/۱۶ دفتر اسناد رسمی ۱۵۲ تهران ثبت گردیده است مدعی است که سند مالکیت یک قطعه آپارتمان نوع ملک طلق با کاربری مسکونی به پلاک ثبتی ۱۵۷ فرعی از ۳۵۷۶ اصلی ، مفروز و مجزا شده از ۷۶ فرعی از اصلی مذکور ، قطعه ۵ در طبقه سوم و واقع در بخش ۰۷ ناحیه ۰۰ حوزه ثبت ملک پیروزی تهران استان تهران به مساحت ۵۷/۱۵ متر مربع آپارتمان که مقدار ۴/۰۵ متر مربع آن بالکن است . مشخصات منضمات ملک منضماتی از نوع اتاق منضم به مساحت ۴/۶ به حدود اربعه شمالا دیوار براه پله ،شرقا درب و دیوار براه پله جنوبا دیوار به محل تأسیسات پشت بام غربا دیوار به کوچه ۱۵۷۶/۱۳۷ کف با سقف تحتانی مشترک و سقف بام اشتراکی است مشخصات مالکیت مالکیت خالد / اسماعیلی فرزند محمد شماره شناسنامه ۸۵ تاریخ تولد ۱۳۴۸/۰۶/۰۵ صادره از اوز دارای شماره ملی ۶۴۹۹۸۵۴۹۳۱ با جزسهم ۶ از کل سهم ۶ بعنوان مالک شش دانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۱۳۴۰۹۵ تاریخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۵ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۱۴ شهر تهران استان تهران موضوع سند مالکیت اصلی بشماره چاپی ۷۱۲۹۵۹ سری ب سال ۹۳ که در صفحه ۴۰۹ دفتر املاک جلد ۱۵۷۲ ذیل شماره ۲۵۹۵۵۶ ثبت گردیده است. سپس بعلت جابجایی مفقود گردیده است لذا مراتب باستناد ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی می شود تا چنانچه کسی مدعی انجام معامله نسبت و یا در اختیار داشتن سند مالکیت نزد خود میباشد ظرف مدت ۱۰ روز از انتشار این آگهی به این منطقه مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت اقدام نماید بدیهی است در این صورت پس از تنظیم صورت مجلس اصل سند مالکیت به ارائه کننده مسترد خواهد شد و صدور المثنی سند مالکیت منوط به ارائه دادنامه از مراجع ذیصلاح قضایی خواهد بود و پس از انقضاء مدت مذکور و عدم هر گونه اعتراض این منطقه نسبت به صدور المثنی سند مالکیت اقدام خواهد نمود (شناسه آگهی : ۱۴۳۶۶۶۳) ۴

۱۵۱۹۳/م الف

علیرضا محسنی ـ کفیل واحد ثبتی حوزه ثبت ملک پیروزی تهران

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

نوبت دوم
م الف ۵۸۲

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان بوشهر

برابر رای شماره ذیل هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی شبانکاره تصرفات مالکانه و بلامعارض متقاضیان ذیل محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مرجع قضایی تقدیم نمایند.

بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد:

۱- رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۴۰۰۸۰۰۰۵۹۰ تصرفات مالکانه و بلامعارض متقاضی آقای مجتبی آقایی فرزند علی به‌شماره شناسنامه ۱۵۴ صادره از دشتستان به شماره ملی ۶۱۰۹۹۵۵۴۸۵ نسبت به سه‌دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۸۱۶۳۶/۳۶ مترمربع پلاک ۱۰۸۷ فرعی از ۷۳۶۷ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۷۳۶۷/۱۷۲ اصلی واقع در بخش سه شبانکاره قریه خلیفه خریداری از مالک رسمی محرز گردیده است.

۲- رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۴۰۰۸۰۰۰۵۸۹ تصرفات مالکانه و بلامعارض متقاضی آقای بتول آقایی فرزند عوض به شماره شناسنامه ۱۲۶۲ صادره از دشتستان به شماره ملی ۶۱۰۹۶۸۵۰۲۱ نسبت به سه‌دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۸۱۶۳۶/۳۶ مترمربع پلاک ۱۰۸۷ فرعی از ۷۳۶۷ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۷۳۶۷/۱۷۲ اصلی واقع در بخش سه شبانکاره قریه خلیفه خریداری از مالک رسمی محرز گردیده است.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۰/۰۳ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

داریوش جلال منش، سرپرست اداره ثبت اسناد و املاک واحد شبانکاره

یادداشت

قوانین متضاد و ضربه به پیکره تولید

حسن حسینقلی
فعال بخش معدن و صنایع معدنی

تناقض‌گویی میان مدیران و حتی بخشنامه‌های صادرشده ازسوی نهادهای مختلف، چالشی جدی برای فعالان صنعتی و اقتصادی کشور است. این تناقضات امکان برنامه‌ریزی برای آینده را از فعالان صنعتی سلب می‌کند و عملا روند فعالیت آنها را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. فعالیت در حوزه معدن و صنایع معدنی عموما طولانی‌مدت است؛ از همین رو تولید در حوزه معدن و صنایع وابسته به آن، نیازمند ثبات حداکثری قوانین و مقررات است. تغییرات قوانین و بخشنامه‌ها، امکان برنامه‌ریزی را از تولیدکنندگان سلب و عملا آسیب‌های غیرقابل‌جبرانی را به صنایع تحمیل می‌کند.

چالش‌های ناشی از تغییر نظر سیاست‌گذاران در شرایطی عملکرد صنایع را تحت تاثیر منفی قرار می‌دهد که در سال‌های گذشته تولید و توسعه ظرفیت‌های تولیدی به‌عنوان هدفی اساسی در کشور موردتوجه قرار گرفته است. با این وجود گویا رشد تولید تنها به شعار محدود می‌شود و سیاست‌های اتخاذشده از سوی نهادهای تصمیم‌گیر با این سیاست همخوانی ندارد.

رونق تولید و رفع موانع حاکم بر آن، در چند سال گذشته همواره ازسوی مسئولان موردتوجه بوده، اما در عمل سیاست‌هایی خلاف این مسیر اتخاذ می‌شود. از یک سو تناقض‌گویی مسئولان خود مانعی در مسیر تولید است و از سوی دیگر، شاهد اخذ سیاست‌هایی خلاف جهت تولید هستیم که روند فعالیت صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. به‌عنوان‌مثال، ورود ماشین‌آلات معدنی به کشور در طول سال‌های گذشته توسط یکی از معاونان وزیر صنعت، معدن و تجارت، ممنوع شد. این مصوبه با تغییر دولت و جابه‌جایی سایر معاونان وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز لغو نشد و بدین ترتیب کسب مجوز ورود چندصد دستگاه معدنی، بسیار زمان‌بر شده است. تصمیم‌گیری و اصلاح مقررات اشتباه در کشور بسیار زمان‌بر است، این در حالی است که مقررات و مصوبات ضد تولید به‌سرعت مصوب می‌شوند و عملکرد صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهند.

البته چندی پیش مقرر شد هرگونه آیین‌نامه و بخشنامه‌ای پس از تعیین زمان مشخص اجرایی شوند. انتظار می‌رود این بخشنامه در صورت اجرا، تاثیر مثبتی بر روند فعالیت صنایع داشته باشد و مانع تغییر مداوم قوانین و مقررات حاکم بر بخش تولید شود.

همچنین از سال گذشته تاکنون شاهد تصمیم دولت برای ورود محصولات فلزی و معدنی در بورس کالا و خریدوفروش محصولات یادشده از این بستر بودیم، این در حالی است که بورس کالای ایران بخلاف انتظاری که از آن می‌رود، استقلال عمل ندارد و همچنان شاهد تحمیل فشار و حتی قیمت‌گذاری دستوری در فرآیند فروش محصولات از بورس کالا هستیم.

الزام به فروش محصولات در بورس کالا از اساس اشتباه و خلاف اهداف اولیه برای تاسیس چنین نهادی است. سیاست‌گذاران از سال گذشته عرضه محصولات معدنی و فلزی در بورس کالا را پیش‌شرط صادرات این محصولات اعلام کرده‌اند. این‌گونه سختگیری‌ها درنهایت به ضرر صنایع و حتی خلاف اهداف کلی نظام مبنی بر ارتقای تولید است. سیاست‌های اشتباه و حتی متناقض منجر به بروز فساد اقتصادی سیستماتیک می‌شود. این اقدامات و اصرار به قیمت‌گذاری دستوری در بورس به‌منزله توزیع رانت میان عده‌ای خاص است و آسیب‌های غیرقابل جبرانی را به تولیدکنندگان تحمیل می‌کند و درنهایت اعتبار برندهای داخلی را زیر سوال می‌برد.

این سیاست در شرایطی برای برخی محصولات اجرایی می‌شود که میزان تولید آن محصولات چند برابر بیشتر از نیاز داخلی آن است و همین موضوع آسیب‌های جدی به تولید و تولیدکننده وارد می‌کند. متاسفانه سیاست‌گذاری‌های غلط و تناقض در بخشنامه‌ها، ضربه‌های جدی به تولید می‌زند و در موارد متعددی، امکان رانت و فساد را در حوزه‌های گوناگون فراهم می‌کند؛ بنابراین تجدیدنظر در این شرایط، یعنی اصلاح روند سیاست‌گذاری و ثبات رویه و هماهنگی بیشتر میان مسئولان ضروری به‌نظر می‌رسد.

رشد ۱۶ درصدی مصرف ظاهری فولاد در کشور

مصرف ظاهری فولاد کشور از ابتدای سال جاری تا پایان آبان نسبت به زمان مشابه سال ۱۴۰۰ رشد ۱۶ درصدی داشته است. به گزارش ایرنا از ابتدای امسال تا پایان آبان بیش از ۷۴ میلیون تن انواع اقلام فولادی در کشور تولید شده که از این میزان ۹ میلیون و ۳۹۹ هزار تن صادر و باقی صرف مصارف داخلی شده است. بر این اساس مصرف ظاهری فولاد کشور در این مدت نسبت به ۸ ماه ابتدایی سال ۱۴۰۰ که معادل ۵۵ هزار و ۴۰۳ تن ثبت‌شده رشد ۱۶ درصدی داشته است. در ۸ ماه ابتدایی امسال، ۸ میلیون و ۶۵۸ هزار تن مقاطع طویل فولادی تولیدشده که ۶ میلیون و ۸۴۰ هزار تن در داخل مصرف‌شده که در مقایسه با مصرف ظاهری آن در مدت مشابه سال گذشته به‌میزان ۵ میلیون و ۶۵۵ هزار تن، ۲۱ درصد بیشتر است. در مجموع ۶ میلیون و ۱۰۵ هزار تن از ۶ میلیون و ۸۶ هزار تن مقاطع تخت فولادی تولیدی در کشور در ۸ ماه ۱۴۰۱، صرف مصارف داخلی شده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۱۱ درصد بیشتر شده است. از ابتدای امسال تا پایان آبان، تولید محصولات فولادی ۱۴ میلیون و ۷۴۴ هزار تن ثبت‌شده که ۱۳ میلیون و ۱۵۹ هزار تن آن به مصرف داخلی اختصاص یافته و بدین ترتیب نسبت به مصرف ظاهری آن در ۸ ماه ابتدایی سال ۱۴۰۰ که ۱۱ میلیون و ۲۵۹ هزار تن بوده، ۱۷ درصد افزایش مصرف را رقم‌زده است.

از ۲۱ میلیون و ۱۳۶ هزار تن شمش فولاد تولیدشده در ۸ ماه ۱۴۰۱ با رشد ۲۱ درصدی نسبت به مصرف آن در مدت مشابه سال گذشته به ۱۶ میلیون و ۵۷۰ هزار تن برای مصرف داخلی رسیده است.

در گفت‌وگو با فعالان صنایع معدنی مطرح شد

تامین مالی ارزان، رویای دور از دسترس

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

تولید مقدمه‌ای بر توسعه صنعتی و اقتصادی کشورهاست؛ بر همین اساس نیز کشورهای مختلف با تکیه‌بر ظرفیت‌های داخلی خود، تولید در عرصه‌های مختلف را جدی می‌گیرند و بدین ترتیب فرصتی برای توسعه اقتصادی، اشتغالزایی، ارزآوری و ... فراهم می‌شود. باتوجه به ضرورت تداوم تولید در عرصه‌های مختلف از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود مسیر تداوم تولید را در صنایع مختلف با راهکارهای متعدد هموار کنند؛ بنابراین باید امکانی برای تامین مالی صنایع فراهم شود. ارائه تسهیلات بانکی یکی از راهکارهای اساسی برای تامین نیاز مالی صنایع به نقدینگی محسوب می‌شود، بااین‌وجود بسیاری از صنعتگران با مشکلات اساسی در فرآیند دریافت تسهیلات بانکی مواجهند. بروکراسی پیچیده در فرآیند اخذ تسهیلات مانعی جدی در مسیر پرداخت وام به صنعتگران است. علاوه بر این بخش عمده‌ای از انتقادات فعالان صنعتی در فرآیند دریافت تسهیلات به سود قابل‌توجه تسهیلات بانکی بازمی‌گردد. این تولیدکنندگان معتقدند در شرایطی که سود تسهیلات تولید بالاتر از ۲۰ درصد و سودآوری صنایع کمتر از این مقدار است، عملا استفاده از این تسهیلات توجیه اقتصادی ندارد. در چنین شرایطی تولیدکنندگان می‌توانند با تکیه بر معاملات اعتباری یا ال‌سی داخلی یا بهره‌مندی از ابزارهای نوین تامین مالی همچون اوراق گام و...، تامین مالی را ممکن کنند.

عکس: صمت

خطر توقف تولید جدی است

مجید سعیدیان، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: در نبود ثبات سیاسی و اقتصادی و همچنین باتوجه به رکود قابل‌توجهی که در اقتصاد کشور شاهد آن هستیم، تامین مالی به چالشی جدی برای صنعتگران بدل شده است. در این موقعیت عملا تامین نقدینگی برای احداث یک واحد صنعتی، اجرای طرح‌های توسعه، نوسازی یا بازسازی تجهیزات و حتی تامین مواد اولیه تولید به‌شدت دشوار شده است.

وی افزود: همزمان هزینه‌های تولید نیز به‌صورت روزافزون بیشتر می‌شود. با این حال تامین نقدینگی از بانک‌ها یا دریافت تسهیلات از آنها به معضلی فراگیر برای صنعتگران بدل شده، زیرا باتوجه به تورم روزافزون حاکم بر اقتصاد، نرخ بهره بانکی بسیار بالا برآورد می‌شود. این در حالی است که صنعتگران و فولادسازان کشور با چالش‌های دیگری نیز در روند فعالیت خود روبه‌رو هستند که سودآوری تولید آنها را بسیار محدود می‌کند. در چنین موقعیتی عملا تداوم تولید برای این صنعتگران بسیار دشوار و در مواردی حتی غیرممکن است.

سعیدیان گفت: تداوم تولید در صنایع به‌منزله رونق اقتصادی برای کشور است؛ بنابراین از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود با تسهیل شرایط تولید و همچنین تسهیل روش‌های تامین نقدینگی صنایع، چالش‌های موجود در مسیر تداوم تولید را مرتفع کنند، چراکه این دست اقدامات در نهایت به نفع اقتصاد کشور و مردم خواهد بود.

وی افزود: تولید در حوزه‌های مختلف بخش معدن و صنایع وابسته به آن به‌منزله بهره‌مندی از ظرفیت‌های کشور برای کسب ارزش و ثروت‌آفرینی است. سرمایه‌گذاری برای بهره‌مندی از این ظرفیت‌ها منتهی به رشد تولید ناخالص داخلی و همزمان اشتغالزایی می‌شود. علاوه بر این باتوجه به آنکه اغلب ذخایر معدنی کشور در مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته واقع شده‌اند، عملا بهره‌برداری از این ظرفیت‌ها به‌منزله توسعه صنعتی و اجتماعی نیز خواهد بود. در نتیجه تامین الزامات اولیه برای تولید به نفع کل اقتصاد کشور خواهد بود.

این فعال صنعت فولاد افزود: بانک‌ها یکی از بنیان‌های اصلی تامین مالی بخش تولید محسوب می‌شوند. با این وجود با مشکلات اقتصادی که در کشور به چشم می‌خورد، این نهادهای مالی نیز عموما توان پرداخت تسهیلات و تامین نقدینگی موردنیاز صنایع را ندارند. علاوه بر این چنانچه یک صنعتگر بتواند تسهیلات موردنظر خود را از بانک‌ها دریافت کند، در نهایت باید سود قابل‌توجه بیش از ۲۰ درصدی را به‌ازای دریافت این تسهیلات پرداخت کند، این در حالی است که سود بسیاری از فعالیت‌های تولیدی در ایران به ۲۰ درصد نمی‌رسد؛ بنابراین تامین نقدینگی هم در نهایت به متضرر شدن صنایع منتهی می‌شود. تحمیل خسارت‌های اینچنینی به تولیدکنندگان آن‌هم با محدودیت‌هایی که در روند فعالیت این صنعتگران به چشم می‌خورد، به‌شدت اشتباه است. تحمیل فشار مضاعف به صنعت به‌منزله تیر خلاص به تولید است.

سعیدیان گفت: مشکلات صنایع به نرخ بهره بانکی محدود نمی‌شود، بلکه صنعتگران با چالش‌های دیگری نیز در روند فعالیت خود روبه‌رو هستند. تحریم و نبود تعاملات اثرگذار و سازنده میان ایران با سایر کشورها، دشوار شدن هرروزه صادرات و واردات کشور، نبود ارتباطات بانکی میان ایران و سایر کشورها، قوانین و مقررات متضاد، غیرثابت و غیرکارشناسی، نبود ثبات در شرایط اقتصادی کشور و همچنین تامین نشدن انرژی موردنیاز تولیدکنندگان، بزرگ‌ترین چالش‌هایی هستند که عملا روند فعالیت این واحدهای تولیدی را تحت تاثیر منفی قرار می‌دهند و از میزان سود آنها می‌کاهند.

وی گفت: برای رفع مشکلات یادشده می‌توان با گسترش معاملات اعتباری یا ال‌سی داخلی میان تولیدکنندگان در حلقه‌های بالادستی و پایین‌دستی زنجیره فولاد، بخشی از مشکلات صنعتگران برای تامین نقدینگی را مرتفع کرد. البته چنین تعاملی میان تولیدکنندگان در شرایطی حاصل می‌شود که ارتباطات در این زنجیره مثبت و سازنده باشد. علاوه بر این منفعت کلی زنجیره بر کسب سود لحظه‌ای برخی صنایع اولویت داشته باشد.

وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز می‌تواند با توسعه ابزارهای نوین سرمایه‌گذاری مسیر تامین مالی را تسهیل کند. انتشار اوراق گام یکی از همین روش‌های نوین است. در حال حاضر از این اوراق می‌توان برای خرید مصالح ساختمانی، انبوه‌سازی، تجهیزات و ماشین‌آلات، خودروسازی، قطعات، شیمیایی، پتروشیمی، فلزات اساسی، لوازم‌خانگی و... استفاده کرد. امید می‌رود با گسترش روش‌های یادشده بخشی از مشکلات این حوزه مرتفع شود.

> در شرایطی که از دولت انتظار می‌رود به پایه پولی توجه ویژه‌ای داشته باشد تا با موج تورمی روبه‌رو نشود، استفاده از ابزارهای نوین مالی که تامین نهایی آن به‌شکل مستقیم از طریق سیستم بانکی نباشد، اهمیت ویژه‌ای دارد

تامین مالی غیرمستقیم

عادل ابراهیم‌زاده، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: صنایع برای تامین نقدینگی موردنیاز خود با چالش‌های متعددی روبه‌رو هستند.

این چالش‌ها برای صنایع کوچک و متوسط به‌مراتب جدی‌تر هستند، زیرا این صنایع عموما از تاب‌آوری پایین‌تری برخوردارند.

وی افزود: بسیاری از صنایع کوچک و متوسط برای تداوم فعالیت تولیدی خود و تامین هزینه مواد اولیه، هزینه انرژی، پرداخت دستمزد و... اقدام به دریافت وام بانکی می‌کنند تا به‌این‌ترتیب از پس هزینه‌های روزمره بر آمده و پس از تولید و فروش محصول در بازار، این وام را تصفیه کنند.

بااین‌وجود دریافت تسهیلات بانکی به‌شدت دشوار است. باتوجه به مشکلات مالی بانک‌ها و کمبود اعتبار در این نهادهای مالی، بروکراسی حاکم برای دریافت تسهیلات به‌مراتب پیچیده‌تر شده است.

ابراهیم‌زاده گفت: علاوه بر این باتوجه به سود قابل‌توجه تسهیلات بانکی، تامین مالی از این روش در نهایت می‌تواند منتهی به متضرر شدن صنایع شود.

وی افزود: در چنین شرایطی سیاست‌گذار برای کاهش چالش تامین مالی صنایع تکمیلی نسبت به تعریف اوراق گام اقدام کرده است. در واقع اوراق گام آخرین ابزار تامین مالی در شرایط کنونی است. در این روش به‌نوعی تامین مالی صنایع تکمیلی برای دریافت مواد اولیه ازسوی صنایع مادر انجام می‌شود. ابراهیم‌زاده گفت: در شرایطی که از دولت انتظار می‌رود به پایه پولی توجه ویژه‌ای داشته باشد تا با موج تورمی روبه‌رو نشویم، استفاده از ابزارهای نوین مالی که تامین نهایی آن به‌شکل مستقیم برعهده سیستم بانکی نباشد، اهمیت ویژه‌ای دارد؛ بنابراین اوراق گام شرایطی را مهیا می‌کند که صنایع بزرگ بالادستی، به تامین مالی صنایع پایین‌دستی بپردازند.

پاشنه آشیل صنایع

هوشنگ گودرزی، فعال صنعت آلومینیوم در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: تامین سرمایه یکی از ضرورت‌های اصلی صنایع برای تداوم تولید است. با این وجود در سال‌های اخیر باتوجه به روند رو به رشد تورم در اقتصاد کشور و همچنین سایر چالش‌های اقتصادی که در کشور شاهد آن هستیم، این مهم به چالشی جدی و فراگیر برای صنایع بدل شده است.

وی افزود: تامین سرمایه با اهداف مختلفی از جمله اجرای طرح‌های توسعه، خرید تجهیزات جدید، تامین مواد اولیه، تامین سرمایه در گردش و... انجام می‌شود. در شرایطی که شاهد روند رو به رشد تورم و به‌دنبال آن نرخ مواد اولیه تولید هستیم، نقدینگی صنعتگران حتی کفاف خرید مواد اولیه آنها را نمی‌دهد؛ بنابراین بسیاری از فعالان صنعتی با دریافت تسهیلات بانکی، مسیر تولید را ادامه می‌دهند. با این وجود سود قابل‌توجهی که به تسهیلات بانکی اختصاص می‌یابد و فرآیند پیچیده دریافت آن، بار مضاعفی را به بخش تولید تحمیل می‌کنند.

گودرزی گفت: این دست مشکلات حتی می‌تواند به خالی ماندن بخشی از ظرفیت تولید فعالان صنعتی به‌دلیل تامین نشدن مواد اولیه کافی منتهی شود. تولید با ظرفیت پایین‌تر از ظرفیت اسمی هر واحد به‌منزله افزایش هزینه و افت بهره‌وری در یک مجموعه صنعتی است. در واقع باتوجه به خالی ماندن بخشی از ظرفیت‌های تولید، هزینه تمام‌شده تولید بیشتر می‌شود که این موضوع در نهایت به ضرر صنایع پایین‌دستی خواهد بود، چراکه بازار داخلی توان رشد بیش از اندازه قیمت محصولات نهایی را ندارد. بازار جهانی نیز عموما یک فضای رقابت بین‌المللی است؛ بنابراین تولیدکننده‌ای که نتواند محصول باکیفیت استاندارد را با قیمت رقابتی تولید کند، از این بازار حذف می‌شود. این فعال صنعت آلومینیوم گفت: در شرایطی مشابه آنچه بیان شد راهکارهای جایگزینی برای خرید اعتباری مواد اولیه مطرح می‌شود. خرید مواد اولیه توسط تولیدکننده صنایع پایین‌دستی از صنایع مادر و بالادستی عموما با اعتباراتی که بانک‌ها ارائه می‌دهند، متداول است؛ هرچند باتوجه به کمبود منابع مالی بانک‌ها، امکان استفاده از این ابزار به‌شدت محدود شده است.

وی گفت: چنانچه امکانی برای تعامل مستقیم میان تولیدکنندگان صنایع بالادستی و پایین‌دستی فراهم شود، این مشکل مرتفع خواهد شد. علاوه بر این مدتی است که از انتشار اوراق گام به‌عنوان راهکاری برای تامین مالی صنایع استفاده می‌شود. این اوراق، اوراق بهاداری است که به عاملیت و ضمانت مؤسسات اعتباری (بانک) صادر می‌شود. این اوراق بانام، غیرکاغذی و در قطعات استاندارد باارزش اسمی یک‌میلیون ریال، صادر می‌شود. صنایع پایین‌دستی که خواهان استفاده از اوراق گام هستند باید به بانک عامل موردنظر مراجعه و مقدار اعتبار بانکی خود را در جهت صدور اوراق گام، اعتبارسنجی کنند. در ادامه بانک واحدهای تولیدی را که قصد خرید مواد اولیه از صنایع بالادستی را دارد به این تولیدکنندگان عامل معرفی کند. در مرحله بعد شرکت تولیدکننده مواد اولیه از بانک درخواست می‌کند در مقابل دریافت اسنادی که نشان می‌دهد بابت فروش ماده اولیه از شرکت خریدار طلبکار است، نسبت به صدور اوراق گام اقدام کند.

گودرزی در پایان گفت: بهره‌مندی از روش‌های نوین تامین مالی در حوزه‌های مختلف از تامین سرمایه در گردش تا تامین سرمایه موردنیاز برای توسعه و... در موقعیت کنونی نیازمند تعریف ابزارهای جدید و تکیه بر پتانسیل‌های نوین است. بدین ترتیب امکانی برای رفع مشکلات حاکم بر بخش تولید مهیا می‌شود.

سخن پایانی

نظام پولی و بانکی کشور امکانی برای تامین نقدینگی و سرمایه در گردش موردنیاز صنعتگران را فراهم می‌کند؛ با این حال انتقادات گسترده‌ای به روند اعطای تسهیلات بانکی به صنعتگران وجود دارد که بخش بزرگی از این انتقادات نظام اقتصادی کشور را نشانه می‌گیرد. در شرایطی که تورم حاکم بر اقتصاد بیش از ۴۰ درصد برآورد می‌شود، سود بیست‌وچند درصدی وام‌های بانکی، رقم عجیب‌وغریبی نیست، اما همین سود تسهیلات باتوجه به مشکلاتی که تولیدکنندگان با آن مواجهند و در قیاس با هزینه‌های تولید و سودآوری آنها قابل‌توجه است. علاوه بر این باید تاکید کرد تحت تاثیر شرایط نابسامان اقتصادی از توان نظام بانکی برای پرداخت تسهیلات کاسته شده است. در چنین موقعیتی می‌توان با سایر روش‌های نوین تامین مالی، امکانی برای تداوم تولید فراهم کرد. هرچند باید اقرار کرد رفع اصولی چالش‌های یادشده راهکاری صحیح و کارشناسی‌شده می‌طلبد.

کسب‌وکارهای دانش‌بنیانی حوزه علوم شناختی رونق می‌گیرند

ستاد توسعه علوم و فناوری‌های شناختی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری به شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور فعال در این حوزه، تسهیلات ویژه ارائه می‌کند. این حمایت‌ها با هدف کمک به رونق کسب‌وکارها و امکان تخصیص وام قرض‌الحسنه به شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور فعال در حوزه علوم و فناوری‌های شناختی انجام می‌گیرد. مجموعه‌های فعال در این حوزه با تایید و حمایت این ستاد می‌توانند تا سقف ۵ میلیارد ریال از وام قرض‌الحسنه مهر ایران بهره‌مند شوند. به گزارش معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری براساس انعقاد تفاهمنامه میان معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری و بانک قرض‌الحسنه مهر ایران؛ امکان تخصیص وام قرض‌الحسنه به شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور تا سقف ۵ میلیارد ریال و مدت‌زمان بازپرداخت ۲۴ ماهه بدون تنفس فراهم شده است. ستاد توسعه علوم و فناوری‌های شناختی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری از شرکت‌های دانش‌بنیان و فعال حوزه علوم شناختی دعوت می‌کند، به‌منظور برخورداری از حمایت‌های مالی برای رونق کسب‌وکار و تولید محصولات فناورانه، درخواست‌های خود را برای بررسی، تایید و معرفی به معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری تا ۱۴ دی امسال به آدرس اینترنتی cogc.ir ارائه کنند. گسترش استفاده از دانش علوم شناختی در حوزه‌های مختلف، ظرفیت قابل توجهی را برای شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق فراهم کرده است تا باتوجه به محصولات و خدمات خود، به تولید دانش بپردازد تا بازار کسب‌وکار و ایجاد اشتغال در کشور رونق بگیرد.

تاثیرات واقعیت مجازی در روند درمان بیماری‌های مغزی بررسی شد

بازی‌های شفابخش

از تفریح و سرگرمی در پلی‌استیشن‌ها تا استفاده‌های درمانی در دنیای پزشکی از کاربردهای واقعیت‌افزوده است که می‌توان از اختراعات منحصربه‌فرد بشری در دنیای حاضر دانست. اینکه این فناوری چه تاثیری در فعل‌وانفعالات مغز ایجاد می‌کند تا فرد در تصور یک دنیای واقعی به سر ببرد؟ پرسشی بود که ذهن دانشمندان و درمانگران به‌ویژه پزشکانی را به خود جلب کرد که در زمینه نورولوژی، روانپزشکی و درمان اختلالات روانی فعالیت می‌کردند. با رشد و گسترش دانش فنی در حوزه واقعیت‌مجازی و واقعیت‌افزوده آنها فهمیدند که می‌توان از عملکردهای مغز در واکنش به این فناوری به‌منظور درمان بیماری‌ها و اختلالات بهره گرفت. صمت در این گزارش به بررسی عملکرد این فناوری در درمان‌های گوناگون پرداخته است.

با رشد و گسترش دانش فنی در حوزه واقعیت مجازی و واقعیت‌افزوده، می‌توان از عملکردهای مغز در واکنش با این فناوری به‌منظور درمان بیماری‌ها و اختلالات بهره گرفت

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

بازی‌درمانی، یک راهکار جدید در دنیای پزشکی

در حال حاضر استفاده از بازی‌درمانی، در بخش‌های مختلفی از دنیای پزشکی به‌طورپیوسته در حال رشد است. از سال ۲۰۰۴، طراحی و توسعه واقعیت‌افزوده (AR) و بازی‌های جدی به‌عنوان یک زیرمجموعه در استفاده از بازی، برای حمایت از آموزش پزشکی، توان‌بخشی یا ارتقای سلامت، رواج یافت و تبدیل به یکی از روش‌های امیدوارکننده در مراقبت‌های بهداشتی شد. واقعیت‌افزوده (AR) یک تصویر کامپیوتری را روبه‌روی دید کاربر قرار داده و او را به دنیای واقعی سوق می‌دهد، بنابراین یک دید مرکب فراهم می‌کند که دارای مزایای قابل‌توجهی نسبت به VR برای توان‌بخشی نورولوژی است. آسیب‌های عصبی مانند سکته مغزی، ضعف قابل‌توجهی را به‌علت کاهش توانایی یا ناتوانی بیماران سکته مغزی در برقراری ارتباط با محیط اطراف خود ایجاد می‌کنند. به‌طور مشابه شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد غنی‌سازی محیط، تاثیر مثبتی بر عملکرد رفتاری و شناختی در حیوانات آسیب‌دیده از نظر مغزی دارد، اگرچه انجام تحقیقات بیشتر درباره انسان ضروری است، اما توافق عمومی وجود دارد که این موضوع برای انسان‌ها نیز صادق است.

تعارض میان دو دنیا

هنگامه مرزبانی، مسئول پژوهشکده پردازش تصویر و واقعیت‌مجازی آزمایشگاه ملی در گفت‌وگو با صمت درباره فعل‌وانفعالات مغز در مواجه با فناوری واقعیت مجازی گفت: در هنگام استفاده از عینک‌های واقعیت مجازی، ناحیه هیپوکمپ مغز درگیر می‌شود. این ناحیه مربوط به سیستم آدرس‌یابی مغز است. در واقع اطلاعات دریافتی از آنچه می‌بیند، وارد این سیستم می‌شود. در این شرایط فرد تصور می‌کند با اشیای خیالی دارای زاویه است، اما دانشمندان بسیاری هم معتقدند وی آر چندان هم شبیه دنیای واقعی نیست؛ آنها معتقدند، آنچه فرد می‌بیند یا حرکاتی که انجام می‌دهد، چون با محیطی که در آن قرار دارد، همخوانی ندارد و در محیط واقعی آن را انجام نمی‌دهد، مغز اطلاعات دقیقی از بدن دریافت نمی‌کند؛ به‌همین دلیل دچار نوعی تناقض می‌شود و فرد متوجه حضورش در دنیای واقعی می شود.

این متخصص نقشه‌برداری مغز گفت: هر چقدر تعارض میان آنچه فرد می‌بیند با حرکات بدنی و حس لامسه در تعارض باشد، احتمال بروز سردرد و سرگیجه بیشتر خواهد بود. درست مانند افرادی که در خودرو در حال حرکت، دچار مشکلاتی از این قبیل می‌شوند؛ این یعنی تعارض میان ۲ دنیا.

مرزبانی گفت: یکی از عکس‌العمل‌هایی که باعث می‌شود، افراد فکر کنند که محیط وی آر واقعی است، عکس‌العمل بینایی است. در واقع، وی آر سیستم بینایی را درگیر می‌کند. حال اگر می‌خواهیم واقعیت بیشتری به این فرآیند بدهیم، باید فضاسازی‌های دیگری هم طراحی کنیم. برای مثال، افزودن بو، سروصدا یا تکان‌هایی در دنیای واقعی که عمق بیشتری به واقعیت مجازی می‌دهند، اما به‌طورمعمول چیزی که ایجاد آن تا حدی امکان‌پذیر نیست، ایجاد حس لامسه به‌طوردقیق است؛ همان‌گونه که گفته شد، این امر باعث می‌شود مغز اطلاعات دقیقی از بدن دریافت نکند.

وی ضمن اشاره به اینکه وی آر چه تاثیراتی در بلندمدت برای فرد دارد، عنوان کرد: تاثیرات این فناوری به میزان و سطح استفاده فرد بستگی دارد. اگر محیط شبیه‌سازی‌شده خشونت‌آمیز باشد، به‌طبع اثر منفی بر مغز خواهد داشت؛ اما اگر در راستای رفع برخی اختلالات باشد، یعنی فرد استفاده درمانی کند، حس خوشایندی دارد و تا حدی ثمربخش خواهد بود.

مسئول پژوهشکده پردازش تصویر و واقعیت مجازی آزمایشگاه ملی نقشه‌برداری مغز گفت: یکی از اختلالاتی که از طریق وی آر درمان می‌شود، اختلال پی تی اس است. در این نوع بیماری، فرد همواره از یک خاطره بد رنج می‌برد، مانند افرادی که در گذشته متحمل یک حادثه ناگوار شده‌اند، حال اگر محیط شبیه‌سازی‌شده به‌گونه‌ای باشد که حساسیت و ترس این افراد را افزایش دهد، به‌طورقطع تاثیر مخرب‌تری بر آنها خواهد داشت. در کل، استفاده از وی آر در درمان‌های اختلال روانی باید براساس اصول و روش‌های استاندارد درمانگران باشد.

▣ جراحی رباتیکی

وی بااشاره به رویکردهای مورداستفاده از فناوری وی آر گفت: امروزه این فناوری در حوزه‌های گوناگونی مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد. یکی از این حوزه‌ها، جراحی با استفاده از رباتیک است. در واقع، پزشکان با استفاده از این فناوری، محیط جراحی را برای خود شبیه‌سازی می‌کنند. گفتنی است، این فرآیند در بحث آموزش پزشکی بیشتر مورداستفاده قرار می‌گیرد.

مرزبانی در پاسخ به این پرسش که عمده فعالیت‌های مطالعات وی آر در آزمایشگاه نقشه‌برداری مغز چیست؟ گفت: باتوجه به اینکه یکی از مولفه‌های محیط وی آر امنیت آن است، در این مرکز فضایی اختصاصی با رعایت استانداردها وجود دارد. این فناوری در آزمایشگاه نقشه‌برداری مغز؛ هم در راستای درمان و هم برای ارزیابی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

مسئول پژوهشکده پردازش تصویر و واقعیت مجازی آزمایشگاه ملی نقشه‌برداری مغز تاکید کرد: یکی از مولفه‌های مهم در آزمایشگاه نقشه‌برداری مغز، موضوع ارزیابی است؛ بسیاری از افراد به توصیه پزشک در راستای بررسی سیگنال‌های مغزی مراجعه می‌کنند و ما با قرار دادن این فرد در محیط‌های گوناگون، سیگنال‌های مغزی وی را دریافت می‌کنیم. در کل، مولفه ارزیابی در راستای تحقیقات اهمیت بیشتری دارد.

وی افزود: در این فرآیند، تاثیراتی که موقعیت‌ها بر مغز می‌گذارند، مورد ارزیابی قرار می‌گیرند. در حقیقت، همزمان که فرد در حال استفاده از وی آر است، سیگنال‌ها و پارامترهای مغزی با استفاده از سیستم اسمیرز وی اندازه‌گیری می‌شود. نروفیدبک یا تحریک الکتریکی هم یکی دیگر از روش‌هایی است که می‌توانیم در شناخت تعاملات مغز از آن بهره بگیریم.

به‌گفته مرزبانی، هر امواج مغز، مخصوص یک نوع فعالیت است، برای مثال، اگر توجه ما زیاد باشد، موج آلفای مغز بیشتر می‌شود. در فناوری وی آر موج تتا که بین ۴ تا ۷ هرتز است و نقش زیادی بر آدرس‌یابی دارد، مورد ارزیابی قرار داده می‌شود. گفتنی است، موج تتا خود را در استفاده از وی آر نشان می‌دهد.

وی گفت: یکی دیگر از کاربردهای اصلی وی آر در حوزه درمان، ترس‌های روانی است که در این آزمایشگاه هم برای درمان این افراد مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای مثال، اگر فردی از یک حیوان موذی می‌ترسد، با استفاده از این فناوری می‌توان برای رفع آن ترس مقابله کرد، همچنین یکی دیگر از رویکردهای استفاده از این فناوری مربوط به آموزش و یادگیری است؛ به‌عنوان مثال، امروزه در سراسر دنیا در یادگیری علم فیزیک استفاده زیادی از آن می‌شود.

> هنگام استفاده از عینک‌های واقعیت‌مجازی، ناحیه هیپوکمپ مغز که مربوط به سیستم آدرس‌یابی مغز است، درگیر می‌شود

درمان اختلال وسواس در دنیای «واقعیت مجازی»

امروزه اختلال وسواس شیوع زیادی در میان مردم جوامع گوناگون دارد و روان‌درمانگران راه‌حل‌های متنوعی برای رهایی این افراد ارائه داده‌اند. راه‌حل‌هایی نظیر CBT (تمرکز روی حل مشکل و هدف، با تغییر الگوی فکری) یا صحبت کردن درباره آنچه فرد را در زمینه نظافت مورد آزار قرار می‌دهد، در بسیاری موارد هم با تجویز قرص و دارو، روان‌درمانگران در تلاش برای کنترل رفتارهای مخرب مراجعه‌کنندگان‌شان هستند.

راضیه جواهری‌رنانی، پژوهشگر و روانشناس بالینی انستیتو روان‌پزشکی تهران که توانسته با بکارگیری واقعیت‌مجازی و واقعیت‌افزوده (AR-VR) کمک زیادی به مراجعه‌کنندگان خود در درمان اختلال وسواس کند، در گفت‌وگویی که با صمت داشته گفت: ابتدا جست‌وجوی زیادی برای یافتن نتایج پژوهش‌هایی در این زمینه انجام گرفت. در برخی موارد، مراجعه‌کنندگان در هنگام استفاده یا بعد از آن، به سرگیجه و حالت تهوع دچار می‌شدند که ما در ایران به رفع این مشکل پرداختیم و تاکنون از سوی مراجعه‌کنندگان خود، چنین گزارش‌هایی را دریافت نکرده‌ایم.

وی در تشریح این روش درمانی گفت: باتوجه به ماهیت واقعیت‌افزوده و واقعیت‌مجازی که فضایی از دنیای حقیقی را برای فرد تداعی می‌کند، ما با نظر به سبک زندگی اقشار متوسط در کشورمان، سناریوها یا به‌عبارتی، فضایی از خانه‌هایی را طراحی کردیم که مراجعه‌کنندگان بتوانند با آن ارتباط حسی کامل‌تری برقرار کنند.

به‌گفته وی، چیدمان و دکوراسیون خانه‌ای که در سیستم‌های VR و AR طراحی شده، مطابق با فرهنگ ایرانی است، به‌گونه‌ای که با نوع شیوه زندگی امروزی و با زندگی اقشار متوسط همخوانی داشته باشد، در واقع خانه طراحی‌شده نه لوکس است و نه فقیرانه. وقتی فرد شروع به استفاده از این فناوری می‌کند، پس از یادگیری‌های اولیه می‌فهمد که چگونه می‌تواند فرآیند درمانی را آغاز کند. در جلسه نخست، افراد با فضای خانه و جایگاه وسایل آشنا می‌شوند و هر جلسه به مدت ۴۵ دقیقه طول می‌کشد. در این سناریوها به‌طورعموم خانه‌ها آب ندارند.

جواهری‌رنانی گفت: این سناریوها نه‌تنها برای افرادی که از وسواس شست‌وشو رنج می‌برند، مفید است، بلکه برای افرادی که وسواس زیادی روی نجس و پاکی دارند، کاربرد دارد، در کل، اختلال وسواس شست‌وشو در فرهنگ ما ۲ نوع است که یکی به رفع آلودگی و میکروب‌زدایی و دیگری به نجس و پاکی اختصاص دارد؛ این روش درمانی، برای هر ۲ دسته کاربرد دارد.

▣ فقط به آلودگی‌ها فکر کنید

وی بااشاره به فرآیند درمانی و انجام رفتارهایی که باید از سوی مراجعه‌کنندگان انجام شود، گفت: در سناریوها برای درمان افرادی که از اختلال وسواس نجس و پاکی رنج می‌برند، فرد باید مواد و اشیای نجس از قبیل خون، مدفوع یا سرویس بهداشتی را لمس کند. درست است افرادی که از این اختلال رنج نمی‌برند، این اشیا را لمس نمی‌کنند؛ اما ما از مراجعه‌کنندگان می‌خواهیم این کار را انجام دهند تا حساسیت آن کمتر شود، در واقع در هنگام انجام سناریو اصلا نمی‌گذاریم که حواس فرد به چیزی دیگری جلب شود؛ فرد باید تلاش کند که در ذهن، فضایی واقعی را تجربه و تصور کند که در دنیای واقعی قرار دارد و تمام اشیا واقعی هستند. وقتی سناریوها تمام شد، به فرد توصیه می‌شود که تا یک ساعت دست خود را نشوید، چرا که تا مدت زمانی باید احساس کند که آلودگی‌ها همچنان باقی است، در حقیقت با یک شبیه‌سازی و مواجهه مستقیم با اشیای آلوده، به فردی که دارای چنین اختلالی است، کمک می‌کنیم تا حساسیت‌های بی‌موردش برطرف شود. گفتنی است، روند درمان به‌صورت تدریجی است و از روش مواجهه آنی استفاده نمی‌شود. به‌عبارت‌دیگر، به‌مرور و مرحله‌به‌مرحله، افراد را با شرایطی که از آن فرار می‌کنند، روبه‌رو می‌کنیم. در جلسات انتهایی، افراد متوجه بی‌منطق بودن حساسیت‌های خود نسبت به تمیزی و کثیفی یا نجس و پاکی می‌شوند.

در این میان، افرادی که دارای اختلال بویایی هستند یا به‌عبارت‌دیگر از وسواس بو رنج می‌برند، از این فناوری بی‌نصیب نیستند؛ به‌گفته این پژوهشگر، برخی مراجعان با اینکه در سناریوهای فعلی بویی تعریف نشده، اما به‌قدری ارتباط برقرار کرده بودند که وجود بو را گزارش می‌دادند؛ بوی موادی را که لمس می‌کردند؛ البته این شرایط بستگی به تلقین‌پذیر بودن افراد دارد.

جواهری‌رنانی گفت: سناریوی این اختلال در آینده‌ای نزدیک به روش درمانی با استفاده از واقعیت‌مجازی و واقعیت افزوده، اضافه می‌شود، همچنین آیتم‌هایی در زمینه لامسه قرار است، اضافه شود که افراد بتوانند دنیای واقعی‌تری را تجربه کنند.

سخن پایانی

بازی، یک تکنولوژی ارزان‌نرخ است، به‌همین دلیل به‌طور گسترده در دسترس قرار دارد، به‌طورمعمول بازی‌ها سرگرم‌کننده و هیجان‌آور هستند و برای افراد در سنین مختلف، با شرایط بهداشتی مختلف و با قابلیت‌های مختلف حسی، حرکتی و شناختی که دارند، قابل‌استفاده است. بی‌شک یکی از آورده‌های مهم علم، افزایش روش‌های درمانی با درصد قطعیت بالای آن است. شاید وقت آن رسیده که بگوییم امروز بشر در مرز دانش در تلاش است درمان‌هایی را به‌سرانجام برساند که تاکنون راه‌حل مطمئنی برای آن وجود نداشته است. این راه‌حل‌ها نمی‌توانند ابزاری جز فناوری داشته باشند؛ بنابراین بیراه نیست که بگوییم فناوران بسان پزشک‌یارانی هستند که به کمک بشر آمده‌اند.

یادداشت

بازی یک صنعت ارزآور

سیدمحمدعلی سیدحسینی
معاون حمایت بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای

بازی یک صنعت برای اکوسیستم دانش‌بنیان محسوب می‌شود که بیشترین تکیه این صنعت هم به نیرو و منابع انسانی آن است، در حقیقت، منابع انسانی در دنیای بازی‌ها مهم‌ترین نقش را برعهده دارند، چرا که کلیدی‌ترین عنصر برای پیش بردن این صنعت افرادی هستند که در آن به‌فعالیت می‌پردازند. بازی‌ها نسبت به دیگر صنایع، نه‌تنها آلودگی کمتری برای محیط‌زیست دارند، بلکه میزان اشتغال‌زایی آن هم بالا است که به کلیدی بودن نقش نیروی انسانی در این صنعت برمی‌گردد، بنابراین دانش‌بنیان بودن در نهاد صنعت بازی نهفته است.

امروزه بازی‌ها نقش مهمی در تربیت نسل ایفا می‌کنند، چرا که با بهره‌گیری از آن می‌توان به آموزش کودکان در مدارس و نوجوانان در دوره‌های بالاتر تحصیلی و به‌فراخور نیاز درسی دانشجویان در دانشگاه‌ها پرداخت، حتی با کمک بازی‌ها می‌توان تبلیغات گسترده‌ای از یک محصول داشت، به‌عبارت دیگر، کافی است، بدانیم هدف چیست تا بازی‌سازان در قالب هدف تعیین‌شده با فناوری‌های نوین یک بازی را طراحی و تولید کنند. در کل، این بازی‌ها کارکردهای مختلفی دارند و حتی برای تغییر رفتارها و نگرش‌های اجتماعی افراد مورداستفاده قرار می‌گیرند.

از آنجایی که بازی‌های جدی برای حل مسائل جدی در زمینه‌های گوناگون طراحی و ساخته می‌شوند و هدف معینی در پس‌پرده وجود دارد، می‌توانند به‌عنوان یک ابزار مهم در اختیار جامعه هدف قرار بگیرند، به‌همین دلیل در فرآیند تولید بیشتر بازی‌های جدی دانشگاه‌ها نقش مهمی دارند و به‌نوعی دخیل هستند. در واقع، یک پایه تولید این بازی‌ها، دانشگاه‌ها هستند و در زمره یک محصول پژوهشی به‌حساب می‌آیند. اینکه مکانیک، اصول فنی و برنامه‌نویسی بازی‌ها با هدف گفته شده، چقدر سازگار شود را دانشگاه تعیین می‌کند.

بازی‌های رایانه‌ای در زمره تولیدات میان‌رشته‌ای قرار می‌گیرند، به‌همین دلیل طراحی و ساخت بازی‌های رایانه‌ای نیازمند حرفه و فنون گوناگون از رشته‌های مختلف است. در کل، مجموعه‌ای از افراد دانشگاهی با بازی‌سازها در کنار یکدیگر به تولید بازی‌های جدی می‌پردازند، بنابراین در طراحی و ساخت بازی‌های رایانه‌ای می‌توان از هر رشته‌ای بهره گرفت؛ از جمله هنر، موسیقی، برنامه‌نویسی، تحلیل داده و...، بنابراین همان‌گونه که گفته شد، بازی‌ها محصول دانشی میان‌رشته‌ای هستند که در کشور ما از تعامل دانشگاه با دانش‌بنیان‌ها ساخته می‌شوند.

امروزه صنعت بازی‌های رایانه‌ای در دنیا پیشران برخی فناوری‌های رسانه‌ای است. در حقیقت، بازی‌ها در تولید فناوری‌های رسانه‌ای بسیار تاثیرگذار بوده‌اند، برای مثال فرآیندهایی چون پردازش ابری، بلاک‌چین، متاورس، واقعیت‌افزوده و... از دل بازی‌ها بیرون آمده‌اند. ۳۰ شرکت بازی‌ساز در کشور فعال هستند که موفق به دریافت مجوز دانش‌بنیان از سوی معاونت علمی‌وفناوری ریاست‌جمهوری شده‌اند و در زمینه طراحی و تولید بازی‌ها فعالیت گسترده‌ای دارند، همچنین نزدیک به ۵۰ شرکت خلاق هم در این زمینه فعالیت می‌کنند که مستعد دانش‌بنیان شدن هستند و فعالیت‌های جدی دارند. این آمار خوبی است، چرا که بسیاری از کشورهای دنیا تنها مصرف‌کننده هستند و فعالیت جدی در این زمینه ندارند، همچنین شرکت‌های فعال زیادی در کشور وجود دارند که اقدامی برای دانش‌بنیان شدن نکرده‌اند، اما فعالیت‌های گسترده‌ای دارند که تعداد آنها به ۱۰۰ تا ۱۵۰ شرکت می‌رسد. این شرکت‌ها عضو هیچ‌یک از این دسته‌بندی‌ها نیستند، اما برخی از آنها قابلیت دریافت مجوز دانش‌بنیان و خلاق بودن را دارند.

از آنجایی که بازی‌ها، صنعت جدیدی در تمامی کشورها است، بسیاری از کشورها محصولی برای عرضه و تولید ندارند و به‌طور کامل مصرف‌کننده محسوب می‌شوند. ظرفیت توسعه بازی‌ها در کشورمان از سال‌ها پیش با تاسیس بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای به‌وجود آمد و بازی‌های قابل‌توجهی تولید شد و این ظرفیت تا حدی بالفعل شده است. در کل، ما شرایط قابل‌قبولی در صنعت بازی‌ها در اکوسیستم دانش‌بنیان کشور داریم. البته هنوز ظرفیت‌های زیادی داریم که نیاز به توسعه و عملیاتی کردن آن است. تمام افرادی که مجوز دانش‌بنیان و بازی‌ها را گرفته‌اند، بازی‌های تجاری تولید می‌کنند که بازی‌های تجاری در ایران، بازار به‌نسبت خوبی دارد و افرادی که محصولات خوبی تولید می‌کنند، درآمد خوبی دارند، باتوجه به اینکه توزیع و عرضه دیجیتال از طریق فروشگاه‌های محلی در کشور ما انجام می‌شود، همچنین بازارهای دیجیتال در موبایل‌ها که در ایران هم فعال هستند، زمینه خوبی را برای فروش بازی‌های ایرانی فراهم کرده‌اند.

مشکلی که در حال حاضر وجود دارد، این است که باوجود اینکه در کشورمان ظرفیت تولید بازی را داریم، اما موانع صادراتی مانع از ارزآوری به کشور می‌شود.

از آنجایی که صادرات این نوع محصولات دانش‌بنیان نسبت به دیگر محصولات، ساده‌تر و راحت‌تر است و مشکلاتی از بابت حمل‌ونقل و گمرگ ندارد و به‌صورت بین‌المللی در بستر مجازی قابل‌نشر است، می‌توان از آن به‌عنوان یک صنعت ارزآور یاد کرد، اما آن چیزی که بیشتر دانش‌بنیان‌ها با آن مواجهند، وجود تحریم و کاهش ارزش پول ملی است که شرایط صادرات را دشوار کرده؛ از این بعد که نمی‌توانند با برند ایرانی در حوزه بین‌الملل حضور داشته باشند و مجبور هستند با راهکارهایی، تحریم‌ها را دور بزنند.

یادداشت

مطالبات معوق، نتیجه تسهیلات تکلیفی

ایمان کرمی
کارشناس امور بانکی

ناترازی بانک‌ها یکی از مشکلات جدی سال‌های اخیر شبکه بانکی ایران است. به‌وجود آمدن ناترازی در ساختار بانکی ناشی از عوامل مختلفی است که یکی از آنها اجبار بانک‌ها به پرداخت تسهیلات تکلیفی است. دولت به‌دلیل کمبود منابع مالی پرداخت وام‌هایی را به شبکه بانکی تحمیل می‌کند که عمدتا عامل ناترازی بانک‌ها می‌شود.

یکی از مهم‌ترین آسیب‌هایی که سیستم بانکی به آن دچار شده و هنوز هم وجود دارد، تسهیلات تکلیفی و اجباری است که توسط سازمان‌ها، مقامات، نهادها و مراجع خارج از هیات مدیره بانک در نظر گرفته می‌شود و به‌دلیل آنکه به اجبار پرداخت می‌شود، اکثریت مطلق آنها بازگشت ندارند، زیرا این تسهیلات براساس توجیه اقتصادی پرداخت نمی‌شود و با هدف رفع کمبود منابع مالی صورت می‌گیرد.

این تسهیلات با ایجاد ناترازی در حساب بانک‌ها یکی از عوامل خلق پول و تورم در کشور به‌شمار می‌روند؛ در نتیجه هرچند برای اهداف رشد و توسعه اقتصادی در نظر گرفته می‌شوند اما آثار زیانباری برای اقتصاد دارند؛ به‌ویژه اگر میزان این تسهیلات از توان تسهیلات‌دهی بانک‌ها و شبکه بانکی فراتر باشد.

پرداخت تسهیلات تکلیفی به‌دلیل افزایش ریسک اعتباری در همه کشورهای دنیا ممنوع است و به‌عقیده صاحب‌نظران و اقتصاددانان در بلندمدت نه‌تنها کمکی به اقتصاد کشور نمی‌کند، بلکه منجر به بروز تورم و در نهایت به ضرر کشور تمام می‌شود، اما متاسفانه سال‌هاست پرداخت تسهیلات تکلیفی توسط بانک‌ها در قالب تبصره‌هایی در بودجه وجود دارد که براساس آن بانک‌ها مکلف به تامین مالی می‌شوند و اساسا ریشه زیاندهی مزمن بانک‌ها به‌ویژه بانک‌های دولتی از همین الزام به پرداخت تسهیلات تکلیفی شکل می‌گیرد. به‌عنوان نمونه در بودجه ردیف‌هایی برای گروه‌های مشمول دریافت تسهیلات تعریف می‌شود، مانند ارائه تسهیلات به مشاغل خانگی و در ادامه دولت‌ها با کاهش منابع مالی مواجه می‌شوند. از سوی دیگر نبود حمایت دولت ممکن است مشکلات زیرساختی و معیشتی را افزایش دهد؛ بنابراین دولت‌ها به‌دلیل نداشتن منبع مالی کافی از سویی و ضرورت حل مشکلات شهروندان از سوی دیگر، به بانک‌ها برای پرداخت تسهیلات فشار می‌آورند. مجلس این موضوع را تصویب و دولت هم به بانک‌ها تکلیف می‌کند؛ بنابراین نتیجه این می‌شود که خلق پول رقم می‌خورد و نقدینگی بالا می‌رود و در نهایت تورمی شکل می‌گیرد که مردم اکنون شاهد آن هستند. این مشکلات نتیجه فشار دولت به بانک‌ها برای پرداخت تسهیلات تکلیفی و همچنین وام گرفتن عده‌ای خاص از سیستم بانکی کشور است.

سنگینی تسهیلات تکلیفی از چند دهه گذشته تا امروز منجر به سنگینی مطالبات معوق بانک‌های دولتی شده است. تجربه نشان داده تخصیص منابع به گیرندگان تسهیلات تکلیفی غالبا بدون در نظر گرفتن ضوابط اعتباری و اطمینان از بازگشت وجوه انجام می‌شود. در پرداخت این‌گونه تسهیلات معمولا اعتبارسنجی مناسبی صورت نمی‌گیرد و وثایق و تضامین کافی از مشتری دریافت نمی‌شود؛ از این رو معمولا بازپرداخت تسهیلات تکلیفی نیز با اماواگرهای زیادی مواجه است و مطالبات معوق مربوط به این تسهیلات، رقم بالایی را در شبکه بانکی به خود اختصاص داده است.

پرداخت تسهیلات تکلیفی هرچند در وهله نخست با اهداف مختلفی مانند اشتغال‌آفرینی، افزایش تولید و خودکفایی، ارائه خدمات و تنظیم بازار، حمایت از اقشار آسیب‌پذیر و سایر حمایت‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صورت می‌گیرد، اما اگر به‌صورت نامتوازن و بی‌رویه انجام شود، نتیجه عکس حاصل خواهد شد و تبعات آن نه‌تنها نظام بانکی را دچار اختلال می‌کند، بلکه در نهایت دامن جامعه را نیز می‌گیرد و ذی‌نفعان بانک به‌طور عمومی متضرر می‌شوند.

در مجموع باید گفت پرداخت تسهیلات تکلیفی، هرچند ممکن است به‌صورت مقطعی یا بخشی، مشکلاتی را برطرف سازد، اما در سطح کلان و در بلندمدت موجب بروز آسیب‌های جدی در نظام مالی کشور می‌شود که از جمله این آسیب‌ها می‌توان به دور شدن از اهداف نظام اقتصادی و تحقق عدالت و پیشرفت اشاره کرد.

حمایت از ایده‌های نو در صنعت بیمه

مجید بهزادپور گفت: وظیفه بیمه مرکزی فراهم آوردن شرایط لازم برای بهره‌مندی ایده‌پردازان بیمه‌ای از همه منافع مادی و معنوی آنهاست. به گزارش مهر، رئیس کل بیمه مرکزی در سومین هفته از پویش فناورانه سه‌شنبه‌های نوآورانه صنعت بیمه بابیان این مطلب، از افزایش رضایت بیمه‌گذاران از خدمات بیمه‌ای به‌عنوان هدف نهایی بیمه‌گران یاد و اضافه کرد: دستیابی به این هدف در شرایط کنونی مستلزم بهره‌گیری از بسترهای تکنولوژیک، نوآورانه و فناورانه است. مهندس مجید بهزادپور با اشاره به «تسهیل نظارت» به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مزایای استفاده از بسترهای فناورانه در بیمه مرکزی گفت: بهره‌گیری مناسب از بسترهای تکنولوژیک، زمینه‌های لازم را برای «افزایش دقت در نظارت» فراهم خواهد کرد. رئیس کل بیمه مرکزی در بخش دیگری از سخنان خود «تسهیل عملیات بیمه‌گری»، «تسریع در فرآیندهای خدمات‌رسانی بیمه‌ای»، «کاهش هزینه‌ها»، «افزایش بهره‌وری»، «ارائه خدمات گسترده» و «کاهش تقلبات» را مهم‌ترین اهداف برنامه‌های فناورانه صنعت بیمه نام برد و افزود: صنعت بیمه مجموعه‌ای از بنگاه‌های عمومی و خصوصی است که در عین همکاری، رقابت بسیاری را برای عرضه خدمات بیمه‌ای به مردم دارند و هدف نهایی آنها جلب رضایت بیمه‌گذاران و اعتماد عمومی است. رئیس شورای عالی بیمه در ادامه سخنانش گفت: بنای صنعت بیمه این است که زنجیره خدمات بیمه‌ای ارائه‌شده از «صدور و فروش» گرفته تا «ارزیابی و پرداخت خسارت»، با شیوه‌های جدید و مبتنی بر فناوری باشد تا با اتخاذ این رویکرد اولا از ارائه خدمات بیمه‌ای روز عقب نمانیم و ثانیا آمادگی لازم را برای رقابت با سایر شرکت‌های بین‌المللی و منطقه‌ای بیمه داشته باشیم. وی تصریح کرد: نگاه به آینده می‌تواند ارائه خدمات را به‌روز کند و بر این اساس باید آمادگی لازم را برای نقش‌آفرینی در تحولات بزرگ داشته باشیم.

فشار دولت برای پرداخت تسهیلات به تولید کارساز نیست

بانک‌ها درمانده در تامین منابع مالی

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

تولیدکنندگان برای شروع فعالیت خود، گسترش آن، افزایش افراد شاغل در واحد تولیدی، تغییر نوع محصول و... اقدام به دریافت تسهیلات بانکی می‌کنند؛ اما اگر این روزها از تولیدکنندگان متقاضی تسهیلات بانکی علت درخواست آنها را بپرسید، بیشتر آنها در پاسخ، به تامین نقدینگی و سرمایه در گردش اشاره می‌کنند. کارشناسان اقتصادی حوزه تولید معتقدند مهم‌ترین چالش امروز تولید بحران عدم تامین نقدینگی است و تقریبا همه بنگاه‌های تولیدی در عطش نقدینگی می‌سوزند. آنها می‌گویند بانک‌ها با امتناع از پرداخت تسهیلات عامل اصلی رکود در بخش تولید هستند. اغلب در صحبت با تولیدکنندگان مختلف می‌شنویم که بانک‌ها با سود بالا و شرایط نامطلوب، به‌جای اینکه تسهیلاتی به تولید بدهند، خود تهدیدی برای تولیدکننده محسوب می‌شوند و در طرف مقابل از دیدگاه بانکداران مقصر اصلی این قضیه «تولیدکننده‌نما»ها هستند. باتوجه به این دیدگاه‌ها باید مسئله تسهیلات‌دهی بانک‌ها به بخش تولید را از طرق مختلف آسیب‌شناسی کرد.

عکس: صمت

بانک‌ها به تبصره ۱۸ پایبند نیستند

سید علیرضا بنی‌هاشم، رئیس خانه صنعت‌کاران ایران ضمن انتقاد از بهانه‌تراشی بانک‌ها در تسهیلات‌دهی به تولید، به صمت گفت: درباره پرداخت تسهیلات بانکی به تولید به‌ویژه در رابطه با تبصره ۱۸ قانون بودجه ۱۴۰۱با بانک‌های زیادی وارد مذاکره شده‌ایم اما متاسفانه بانک‌ها یا وثایق سنگین می‌خواهند یا به بهانه کمبود منابع مالی از پرداخت تسهیلات به تولیدکنندگان خودداری می‌کنند.

وی با اشاره به اینکه مطابق آمار وزارت صمت بانک‌ها کمتر از ۱۰درصد از تقاضاهای تولیدکنندگان برای دریافت تسهیلات را پذیرفتند، توضیح داد: یکی از اصلی‌ترین چالش‌های حوزه تولید و صنعت، موضوع تامین سرمایه در گردش است. آخرین گزارش وضعیت تسهیلات‌دهی شبکه بانکی (برنامه تولید و اشتغال در قالب طرح تبصره ۱۸) حوزه تولید و صنعت نشان می‌دهد تا پایان آبان امسال از مجموع ۷ هزار و ۸۳ درخواست تسهیلات که ازسوی بنگاه‌های کوچک و متوسط به شبکه بانکی ارسال شده، تنها ۲هزار و ۸۳۵ مورد به بانک‌ها معرفی شده‌اند و هزار و ۶ مورد نیز تسهیلات دریافت کرده‌اند.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: برپایه این آمار شبکه بانکی به اندکی بیشتر از یک‌سوم درخواست‌های صادره برای دریافت تسهیلات پاسخ مثبت داده است. در واقع میان میزان تقاضا برای دریافت تسهیلات و تسهیلات پرداخت‌شده، شکاف عمیقی وجود دارد.

بانک، مانع رشد اقتصاد کشور

وی افزود: بانک‌ها به‌مثابه ترمز توسعه و پیشرفت در کشور هستند. شبکه بانکی باید حامی تولید و با ارائه تسهیلات ارزان کمک‌رسان به بخش مولد کشور باشد، اما متاسفانه تسهیلات گران بانک‌ها تبدیل به گره بزرگ‌تری برای این بخش شده است. البته بهانه‌تراشی در اعطای تسهیلات نیز خود معضل مهم‌تری است.

رئیس خانه صنعت‌کاران ایران با اشاره به نگاه منفی مدیران بانکی و مالی در ارائه تسهیلات به تولید اظهار کرد: از نظر بانک‌ها، پرداخت تسهیلات با نرخ بهره‌های مصوب در تبصره ۱۸ قانون بودجه صرفه اقتصادی چندانی ندارد و همه بانک‌ها به‌جای اینکه به‌عنوان منبع تامین مالی تولید ظاهر شوند، به‌وسیله سرمایه‌های مردمی با بخش تولید رقابت می‌کنند. بانک‌ها به‌جای اینکه سپرده‌های مردم را در قالب تسهیلات به بخش تولید تزریق کنند، از این منابع برای بنگاهداری و کسب سود بیشتر از این طریق استفاده می‌کنند.

سرپیچی بانک‌ها از دستور

بنی‌هاشم تعطیلی و توقف فعالیت واحدهای مولد و پیشران اقتصادی را نتیجه عدم همکاری شبکه پولی و بانکی کشور با بخش تولید دانست و گفت: مجلس حامی تولید بوده و با تصویب تبصره ۱۸ به‌صراحت از بانک‌ها خواسته با تسهیلات‌دهی به بخش تولید به رشد و شکوفایی کشور کمک کنند.

وی تصریح کرد: تامین مالی تولید باید جدی گرفته شود تا به این واسطه وضعیت اقتصادی و حتی معیشت مردم نیز بهبود یابد، زیرا توجه به بخش پیشران اقتصاد اشتغال‌آفرینی و توسعه را تضمین می‌کند.

رئیس خانه صنعت‌کاران ایران در ادامه یادآور شد: باوجود حجم بالای نقدینگی کشور سهم تولید از این رقم بسیار ناچیز است و تولیدکنندگان در عطش کمبود نقدینگی مجبور به کاستن از نیروی کار یا تعطیلی واحد تولیدی هستند.

دور تند تعطیلی صنایع

وی تاکید کرد: هر جهش تورم، نیاز صنایع به نقدینگی را افزایش می‌دهد و وقتی بانک‌ها به این نیاز پاسخ نمی‌دهند، عطش نقدینگی در صنایع شدت می‌گیرد و دور تعطیلی واحدهای تولیدی تندتر می‌شود. از آنجایی که بنگاه‌ها برای ادامه حیات به سرمایه در گردش نیاز دارند، تداوم تورم به‌معنی تداوم دور باطل در احیای بنگاه‌های راکد است؛ بنابراین بدون مهار تورم، عطش صنایع به نقدینگی برطرف نخواهد شد.

بنی‌هاشم با اشاره به اهمیت ارائه تسهیلات بانکی در جلوگیری از توقف تولید اظهار کرد: در عطش نقدینگی و افسارگسیختگی تورم اگر بانک‌ها به داد تولیدکنندگان نرسند، هر روز بیشتر از روز قبل شاهد خاموشی چراغ واحدهای تولیدی هستیم، اما اگر بانک‌ها به تبصره ۱۸ پایبند باشند، می‌توان امیدوار بود منابع مالی از شبکه بانکی به سمت تولید گسیل شود و از انبوه مشکلات تولیدکنندگان بکاهد.

رئیس خانه صنعت‌کاران ایران دیگر مشکل تولیدکنندگان را وثیقه‌محوری شبکه بانکی دانست و گفت: شبکه بانکی برای تسهیلات‌دهی به تولیدکنندگان وثیقه‌های سنگین مطالبه می‌کند، این در حالی است که بیشتر کشورهای جهان راه را برای تولید و تولیدکنندگان باز می‌کنند و تسهیلات تولید جزو سهل‌الوصول‌ترین وام‌ها است.

منابع مالی بانک‌ها محدود است؛ بنابراین بانک‌ها نمی‌توانند هر چه سرمایه دارند را در اختیار تولید قرار دهند

بانک‌ها نگران انباشت مطالبات معوق

علی اسماعیلی، کارشناس امور بانکی درباره علت گله‌مندی صنایع از شبکه بانکی به‌دلیل پرداخت نکردن تسهیلات به تولید به صمت گفت: رقم مانده تسهیلات در آبان ۱۴۰۱ به ۴۱ هزار میلیارد تومان رسید که نسبت به پایان اسفند ۱۴۰۰ رشد ۶.۳ درصدی داشته است. البته این رقم نشان‌دهنده کاهش رشد تسهیلات‌دهی بانک‌ها در ۱۴۰۱ نسبت به سال قبل از آن است. این مسئله حاکی از آن است که بانک‌ها به‌دلیل ترس از انباشت مطالبات معوق از پرداخت تسهیلات خودداری کرده‌اند. وی افزود: منابع مالی بانک‌ها محدود است؛ بنابراین بانک‌ها نمی‌توانند هر چه سرمایه دارند را در اختیار تولید قرار دهند، زیرا تولید ذاتا با ریسک همراه است. همچنین باتوجه به نرخ بهره پایین تسهیلات بانکی و تنفس بازپرداخت بلندمدت این وام‌ها، پرداخت این تسهیلات برای شبکه بانکی به‌صرفه نیست.

وظیفه بانک، تجارت است

این کارشناس امور بانکی با اشاره اینکه بانک‌ها هم نهادی تجاری هستند، گفت: هدف بانک مانند هر بنگاه اقتصادی دیگری کسب درآمد است؛ بنابراین اگر از بانک انتظار داشته باشیم که فقط تسهیلات ارزانقیمت در اختیار متقاضیان قرار دهد. در کوتاه‌مدت تمام بانک‌های کشور ورشکسته خواهند شد.

گره کور مطالبات معوق

وی با بیان اینکه مطالبات معوق بانکی به چالشی در بازار پول جهان تبدیل شده و تاثیر مستقیم بر رفتارهای اقتصادی و نوسان همه متغیرهای کلان دارد، اظهار کرد: در ایران هم یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش روی نظام بانکی کشور در سال‌های اخیر، سیر فزاینده مطالبات معوق بوده و بانک‌محور بودن تامین مالی کشور هم آن را تشدید می‌کند. اسماعیلی تصریح کرد: حجم مطالبات معوق نظام بانکی کشور بسیار بالاست و کفایت سرمایه بانک‌ها را با مشکل مواجه کرده است. مهم‌ترین و عمده‌ترین دلیل ایجاد مطالبات معوق اوضاع اقتصادی کشور و مشکلاتی است که باعث می‌شود وام‌گیرندگان نتوانند به‌موقع به تعهدات خود عمل کنند. این کارشناس بانکی در ادامه توضیح داد: حل این معضل یعنی مشکل اقتصادی تولیدکنندگان و نیاز این قشر به نقدینگی چیزی نیست که در حوزه توان و اختیارات دست‌اندرکاران بانکی باشد و نیازمند راهکارهای اساسی و همت دولتمردان و همکاری و تلاش آنها است. اسماعیلی با بیان اینکه با افزایش نرخ بهره تسهیلات بانکی تولید ضرر نمی‌کند، گفت: با افزایش نرخ بهره تسهیلات بانکی تقاضا برای دریافت تسهیلات کم خواهد شد؛ درنتیجه فشار بر منابع بانکی برای دریافت وام کاهش می‌یابد. با کم شدن فشار بر منابع بانکی نقدینگی افزایش نمی‌یابد؛ پس تورم نیز رشد نخواهد داشت و با کاهش یا تثبیت نرخ تورم رونق به تولید بازمی‌گردد و از انباشت مطالبات معوق جلوگیری می‌شود.

تکالیف کمرشکن

وی اظهار کرد: تسهیلات تکلیفی در واقع تکالیفی است که از طریق بودجه سنواتی برای بخش‌های مختلف اقتصاد متناسب با سیاست‌های اقتصادی هر سال برای بانک‌های دولتی مشخص و ابلاغ می‌شود و بانک‌های دولتی از نظر قانونی مکلفند این تسهیلات را با رعایت شرایط ابلاغی در بودجه از نظر سهمیه، نرخ مصوب و نوع وثیقه قبل از پایان سال بودجه‌ای پرداخت کنند. این کارشناس مسائل بانکی متذکر شد: امسال تسهیلات تکلیفی بدون در نظر گرفتن تراز مالی بانک‌ها تکلیف شده و بانک‌ها مجبورند تحت هر شرایطی در زمینه منابع در اختیار یا خلق پول به این تکالیف عمل کنند؛ بنابراین ناگزیرند بین پرداخت تسهیلات تکلیفی و پرداخت تسهیلات به تولید یکی را انتخاب کنند که در شرایط انباشت تسهیلات دستوری طبیعی است به تکالیف‌شان در قبال دولت و مجلس عمل کنند.

فشار دولت کارساز نیست

وی درباره فشار دولت به بانک‌ها برای استقراض منابع و درخواست‌های تکلیفی و اثرگذاری این موضوع در اجرای تعهدات بانک‌ها در حوزه‌های ارائه تسهیلات به مردم و بخش تولید، توضیح داد: از منظر تسهیلات تکلیفی هم بین بانک‌های خصوصی و دولتی تفاوتی وجود ندارد و آنقدر حجم تسهیلات تکلیفی بالا است که مدیریت نقدینگی کلان بانک مرکزی و سیاست‌هایی که در حال اعمال و اجرا است به بانک‌ها چه خصوصی و چه دولتی اجازه نمی‌دهد بتوانند این حجم از تکلیف تسهیلاتی را به اجرا برسانند. اسماعیلی در ادامه متذکر شد: دولت باید بار تسهیلات را از روی دوش بانک‌ها بردارد و با تاسیس بانک‌های تخصصی منابع مالی مشخص‌شده در بودجه را به این بانک‌ها اختصاص دهد و بانک‌ها براساس طرح توجیهی هر تولیدکننده به واحد تسهیلات پرداخت کنند، زیرا بانک‌های تخصصی عموما هدف تجاری ندارند و هدف از ایجاد این بانک‌ها بررسی تخصصی طرح‌های توجیهی بنگاه‌های تولیدی است. وی در پاسخ به این پرسش که آیا فروش اموال مازاد بانکی به افزایش نقدینگی بانک‌ها برای وام‌دهی به تولید کمک می‌کند، گفت: خیر، زیرا حجم این اموال انقدر نیست که بتواند جوابگوی همه نیازهای بخش تولید به نقدینگی باشد.

سخن پایانی

صنعتگران بر این باورند که افزایش میزان سرمایه‌گذاری، شریان حیاتی در افزایش تولید و همچنین نبض حمایت از صنایع است و افزایش پرداخت تسهیلات بانکی هنگامی مطلوب است که موجب افزایش توان و ظرفیت تولید شود. نگاهی به تجربه کشورهای موفق در حال توسعه نشان می‌دهد سرمایه‌گذاری از ارکان اصلی پیشرفت‌های اقتصادی آنهاست. در حقیقت، گسترش و استفاده بهینه از سرمایه‌گذاری رشد تولید در سطح کلان را به دنبال دارد، اما متاسفانه در کشور ما سیستم پرداخت تسهیلات به تولیدکنندگان بسیار سختگیرانه است. در این زمینه دولت می‌تواند با تخصص ردیفی در بودجه به کمک سرمایه‌گذاری در بخش تولید برود، اما کارشناسان بانکی نبود منابع مالی و ریسک بالای سرمایه‌گذاری در تولید و احتمال ایجاد مطالبات معوق را عامل ناتوانی بانک‌ها در پرداخت تسهیلات به تولید می‌دانند.

آگهی مفقودی

اینجانب کیمیا ضیایی مالک خودرو ۲۰۷ سفید رنگ به شماره پلاک ۱۳ ص ۲۶۹ ایران ۳۱ و به شماره موتور ۱۷۸B۰۰۱۳۷۸۵ و به شماره شاسی NAAR۰۳FE۰JJ۶۳۴۳۱۳ به علت فقدان اسناد فروش تقاضای رونوشت المثنی اسناد مذکور را نموده است چنانچه هرکس ادعایی در مورد خودروی مذکور دارد ظرف مدت ۱۰ روز به دفتر حقوقی سازمان فروش شرکت ایران خودرو واقع در پیکان شهر ساختمان سمند مراجعه نماید. بدیهی است پس از مهلت مزبور طبق ضوابط مقرر اقدام خواهد شد.

صادرات محصولات کشاورزی با کد رهگیری

رئیس سازمان حفظ نباتات کشور از صادرات کل محصولات کشاورزی ایران با کد رهگیری QR از سال آینده خبر داد و گفت: اکنون فرآیند شناسنامه‌دار شدن ۸ محصول زراعی و سردرختی آغاز شده است.

به گزارش صدا و سیما، شاهپور علایی مقدم، رئیس سازمان حفظ نباتات گفت: سال گذشته بخشی از محصولات ایران از کشورهای روسیه و اوراسیا برگشت خورد که همین امر باعث شد برای تولیدات مان شناسنامه و سامانه رهگیری ایجاد کنیم تا مکان تولید مشخص شود. به گفته وی، اکنون شناسنامه‌دار شدن ۴ محصول زراعی و ۴ محصول سردرختی الزامی و اجباری شده و از سال آینده محصولات کشاورزی با کد رهگیری QR و بر اساس استانداردهای کشورهای مقصد باید از کشور خارج شود. علایی مقدم با تاکید بر اینکه مصرف بهینه آفتکش‌ها در تامین امنیت غذایی کشورها مؤثر است، گفت: مصرف نهاده‌های کیفی (سم، کود و بذر) جز لاینفک تولید در ایران و جهان است. وی ادامه داد: طبق آمار فائو اگر در دنیا با عوامل خسارت‌زای گیاهی در بخش زراعی و باغی مبارزه نشود، ۴۰ درصد امنیت غذایی جهان با مخاطره مواجه می‌شود در صورت چنین رخدادی ۳.۲ میلیارد نفر جمعیت جهان با مشکل تأمین غذا روبه‌رو می‌شوند که مسئله جدی است. سرپرست معاونت برنامه‌ریزی وزارت جهاد کشاورزی با اشاره به اینکه بخش کشاورزی عیار امنیتی کشورها را افزایش می‌دهد، بیان کرد: در جهان، یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون هکتار زمین سطح زیرکشت محصولات باغی و زراعی است که ۹ میلیارد و ۴۰۰ میلیون تن محصول کشاورزی با منشأ گیاهی تولید می‌کنند.

آتش جنگ روسیه و اوکراین در بازار محصولات کشاورزی

افزایش افسارگسیخته نرخ غلات و روغن

گندم، روغن، برنج، شکر و... از کالاهای اساسی در بازار جهانی بوده و هر کشوری تلاش دارد برای تضمین امنیت غذایی خود تولید این اقلام را هرچند هزینه بر، در داخل انجام دهد. برخی از این اقلام مانند گندم و برنج آب بر بوده و با وجود خشکسالی و بحران آب که بخش زیادی از کشورها را تهدید می‌کند تولید آنها در این کشورها ادامه دارد. این مسئله به موضوع تامین امنیت غذایی بر می‌گردد. در ادامه وضعیت بعضی از محصولات پرمصرف جهانی ردر سال ۲۰۲۲ میلادی مورد بررسی قرار گرفته که حاکی از پیک قیمتی محصولات کشاورزی در سال ۲۰۲۲ به علت جنگ روسیه و اوکراین است.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

مهم‌ترین محصول در رسته غلات که قوت غالب عموم مردم جهان به شمار می‌رود، گندم است. این محصول کشاورزی بیشترین اراضی زیر کشت جهان را به خود اختصاص داده و بر اساس گزارش فائو که به تازگی منتشر شده است، ایران دوازدهمین تولیدکننده بزرگ گندم جهان به شمار می‌رود. چین با تولید ۱۳۴ میلیون تن در جایگاه نخست ایستاده است. هند و روسیه در مقام دوم و سوم قرار دارند (آمار مربوط به سال ۲۰۲۰ میلادی است).

وضعیت قیمتی بازار جهانی گندم در سال ۲۰۲۲ چگونه بود؟ قاسم پیشه ور، رئیس نظام صنفی کشاورزی ایران در این باره به مهر گفت: بر اساس گزارش‌های منتشر شده گندم تغییر قیمتی زیادی نداشت و اوج قیمت‌ها مربوط به آغاز جنگ روسیه و اوکراین است؛ اما در چند ماه اخیر نرخ گندم در بازار جهانی تثبیت شد.

وی افزود: امنیت غذایی موضوع مهمی برای تولیدکننده و مصرف‌کننده بوده و در تعامل با یکدیگر بازار را مدیریت می‌کنند.

پیشه‌ور با بیان اینکه پاندمی کرونا سبب شد تا قدرت خرید مردم در سطح جهانی کاهش پیدا کند، اظهار کرد: افزایش نرخ محصولات پس از چند ماه از شروع جنگ روسیه و اوکراین روند کاهشی داشت.

او گفت: محصولات کشاورزی فسادپذیر بوده و در نهایت یک سال امکان ذخیره‌سازی آنها وجود دارد. از این رو توازن در بازار جهانی اقلام مصرفی برقرار است. البته استثناهایی هم وجود دارد. هنگام اتفاقات قهریه مانند سیل، جنگ و... قیمت‌ها افزایشی می‌شود. اما درحال‌حاضر به دلیل کاهش تاب آوری مردم دنیا و آسیب‌های اقتصادی کرونا به خانوارها شاهد تثبیت نسبی بازار محصولات مصرفی هستیم.

این فعال حوزه کشاورزی درباره نرخ گندم در بازار جهانی، گفت: نرخ جهانی هر کیلو گندم ۱۲ هزار تومان است. در واقع محصولات کشاورزی مانند بازار فلزات دچار افزایش نرخ زیادی نشدند.

▣ رشد نرخ ذرت و غلات

بر اساس گزارش‌های جهانی پس از گندم، بیشترین اراضی کشاورزی جهان به ذرت اختصاص دارد. ذرت سرشار از مواد مغذی مورد نیاز برای بدن بوده که در مناطق کردنشین خاورمیانه به آن گندم شامی می‌گویند. با نگاهی به تاریخچه این گیاه در جهان باید گفت ذرت از قرن‌های قبل در امریکای لاتین به وسیله سرخ پوستان کاشته می‌شد.

سیدجلال طیبن طیبا، عضو هیات مدیره اتحادیه واردکنندگان نهاده‌های دام و طیور درباره وضعیت نرخ جهانی ذرت در سال ۲۰۲۲ به مهر گفت: نرخ این ماده مغذی از هر تن ۲۵۰ دلار در ابتدای سال ۲۰۲۲ به حدود ۴۶۰ دلار رسید.

وی تصریح کرد: عوامل مختلفی در رشد نرخ ذرت دخیل بوده است؛ نخستین عامل به افزایش بازار تقاضا برمی گردد. رشد اقتصادی چین سبب شد تا تقاضای این کشور برای ذرت افزایش پیدا کند. در واقع با فروکش کردن پاندومی کرونا تقاضا در بازار جهانی تشدید شد.

این فعال بازار محصولات کشاورزی افزود: از سوی دیگر پس از آغاز جنگ روسیه و اوکراین شاهد افزایش قیمت‌ها بودیم زیرا اوکراین یکی از تأمین‌کنندگان بزرگ غلات تا ذرت در جهان محسوب می‌شود. وی گفت: محدودیت‌های بارگیری و تهدید آینده کشت و کار ذرت سبب شد تا نرخ این ماده مغذی خوراکی رشد زیادی داشته باشد. اما در دو ماه پایانی سال ۲۰۲۲ با مذاکراتی که انجام شد تا حدودی نرخ غلات تا ذرت کاهش یافت و به هر تن ۳۸۰ دلار رسید اما با نرخ ابتدای سال ۲۰۲۲ هنوز فاصله دارد. عضو هیات مدیره انجمن واردکنندگان نهاده‌های دام و طیور با اشاره به ۳ عامل اصلی در افزایش نرخ ذرت در بازار جهانی عنوان کرد: کاهش بارندگی در مبادی اصلی کشت و کار کشورهایی مانند برزیل، امریکا، آرژانتین و اوکراین، سرانه برداشت را کاهش داد و به همان نسبت قیمت‌ها صعودی شدند. عامل دوم، افزایش تقاضا برای ذرت پس از فروکش کردن بیماری کرونا بود. در نهایت هم جنگ روسیه و اوکراین سبب شد تا ماه دهم ۲۰۲۲ میلادی (اکتبر) نرخ‌ها روند صعودی داشته باشد. اما در دو ماه پایانی سال قیمت‌ها فروکش کرد.

▣ توقف صادرات روغن و دانه‌های روغنی

روغن و دانه‌های روغنی از دیگر اقلام پرمصرف بشر است. جنگ و درگیری بازار این ماده خوراکی را نیز تحت تاثیر قرار داد. اوکراین یکی از کشورهای مهم در تامین دانه‌های روغنی جهان است. با آغاز جنگ بنادر این کشور بسته شده و صادرات متوقف شد. به این ترتیب نرخ روغن در بازار جهانی تا ۸۰ درصد رشد کرد.

امیرهوشنگ بی‌رشک، دبیر انجمن صنفی صنایع روغن نباتی ایران در این باره به مهر گفت: پس از کاهش عرضه دانه‌های روغنی نرخ روغن جهانی طی چند ماه ۸۰ درصد بالا رفت؛ به ویژه اینکه روسیه هم برای صادرات این کالای اساسی عوارض در نظر گرفت. وی افزود: در ادامه با مذاکرات انجام شده بین دولت اوکراین و ترکیه، کریدوری از طریق ترکیه باز شد و همین امر منجر به کاهش ۴۵ تا ۵۰ درصدی نرخ روغن در بازار جهانی شد. با وجود کاهش، قیمت‌ها هنوز نسبت به ابتدای سال ۲۰۲۲ بالاست.

▣ نوسان قیمت شکر

نوسان قیمتی شکر در سال ۲۰۲۲ نسبت به سایر اقلام مصرفی بیشتر بود. جنگ روسیه و اوکراین شرایطی را در سطح بین‌الملل به وجود آورد که سبب شد تا نرخ نیشکر در جهان افزایش چشمگیری داشته باشد. بخشی از این موضوع، به تامین سوخت خودروها از گیاه نیشکر باز می‌گشت.

بهمن دانایی، رئیس انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر ایران درباره نوسان قیمتی شکر در جهان به مهر گفت: نرخ شکر از ۴۷۰ دلار در ابتدای سال ۲۰۲۲ میلادی به ۵۷۰ دلار در انتهای سال رسید. در واقع نرخ شکر جهانی حدود ۱۰۰ دلار افزایش نرخ را تجربه کرد. با این وجود هنوز نرخ این کالای اساسی واقعی نشده است.

این فعال بخش کالاهای اساسی کشور درباره چرایی این امر عنوان کرد: شکر کالایی سیاسی بوده و تا حدودی به نرخ نفت وابسته است. بالا و پایین شدن نرخ نفت تا حدودی نرخ شکر را هم دچار نوسان می‌کند. به عنوان مثال بخشی از شکر جهان به وسیله برزیل تأمین می‌شود. این کشور تولید نیشکر داشته و بخشی از نیاز جهانی را پوشش می‌دهد. آغاز جنگ روسیه و اوکراین و چالش تأمین سوخت، باعث شد تا بخشی از این ماده گیاهی برای تولید اتانول و تأمین سوخت خودرو و... مورد استفاده قرار گرفت. از این رو با پیشی گرفتن تقاضا نسبت به عرضه، نرخ این کالا در بازار جهانی رشد کرد. دانایی اظهار کرد: در دوره‌هایی که نرخ نفت رشد می‌کند بازار شکر نیز تحت تأثیر قرار گرفته و صعودی می‌شود. رئیس انجمن صنفی کارخانه‌ای قند و شکر ایران در ادامه سخنان خود به دومین دلیل گرانی شکر در سال ۲۰۲۲ اشاره کرد و گفت: خشکسالی در برخی کشورها از جمله هند و برزیل باعث شد تولید کاهش یافته و تعادل بازار از بین برود. به طور قطع هنگامی که ذخایر جهانی کاهشی می‌شود قیمت‌ها در جهت مخالف افزایش می‌یابند. دانایی با تاکید بر اینکه نرخ جهانی شکر واقعی نیست، تصریح کرد: در بازار شکر، دامپینگ وجود دارد و نرخ واقعی سرکوب می‌شود. در این باره اروپا مقهور این دامپینگ و شکر ارزان برزیل نشده و با وجود اینکه تولید شکر برای آنها گران‌تر تمام می‌شود چون شکر استخراجی آنها از چغندر قند است تولید را ادامه داده‌اند. در واقع می‌توان گفت آنها در راستای امنیت غذایی نگاه بلندمدت دارند.

▣ برنج

برنج یکی از مهم‌ترین وعده‌های غذایی برخی کشورهای جهان از جمله ایران است. پیش‌بینی می‌شد که با شروع جنگ روسیه و اوکراین، برنج‌های محلی و پرمصرف در سال ۲۰۲۲ بیش از ۱۰۰ هزار تومان قیمت‌گذاری شوند اما در عمل با کاهش قدرت خرید مردم به دلیل آسیب اقتصاد شیوع ویروس کرونا قیمت‌ها افزایش زیادی نیافت؛ اتفاقی که برای بازار میوه هم افتاد.

مسیح کشاورز، دبیر کمیسیون واردکنندگان و تامین‌کنندگان برنج با بیان اینکه نوسان قیمتی بازار برنج سال ۲۰۲۲ بین ۱۰ تا ۲۰ درصد بوده است به مهر گفت: هنگام برداشت محصول قیمت‌ها روند کاهش داشته و هر چه از فصل برداشت دور می‌شویم قیمت‌ها افزایش می‌یابند. اما به دلیل رقابت بالا در این بازار توازن قیمتی برقرار است.

پیک قیمتی محصولات کشاورزی در سال ۲۰۲۲ به علت جنگ روسیه و اوکراین رخ داد

سخن پایانی

گفتنی است نرخ انواع برنج هندی در هر تن بین ۱۰۸ هزار و ۵۰۰ تا ۹۱۰ هزار روپیه بوده و برنج پاکستانی بین ۸۴۰ تا یکهزار و ۴۶۵ دلار قیمت‌گذاری شده‌اند.

گزارش خبری

بدعهدی هند، واردات برنج را ممنوع کرد

دبیر کمیسیون واردکنندگان و تامین‌کنندگان برنج کشور گفت: هند در حوزه تجارت به برخی تعهدات خود در قبال ایجاد تراز تجاری با ایران همکاری لازم را نداشته و واردات برنج از این کشور ممنوع شد.

به گزارش مهر، مسیح کشاورز، درباره چرایی ممنوعیت واردات برنج خارجی به کشور گفت: جلسه‌ای حدود یک ماه قبل در کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی با حضور وزیر جهاد کشاورزی تشکیل شد. در این جلسه که برخی واردکنندگان برنج کشور هم حاضر بودند درخواست شد برای برقراری تراز تجاری با برخی کشورهای صادرکننده برنج به کشور از جمله هند محدودیت‌هایی اعمال شود.

وی افزود: هند در حوزه تجارت به برخی تعهدات خود در قبال ایجاد تراز تجاری با ایران همکاری لازم را نداشته و در نتیجه واردات برنج از این کشور ممنوع شد.

دبیر کمیسیون واردکنندگان و تامین‌کنندگان برنج کشور با بیان اینکه ۶۰ درصد کسری بازار برنج کشور از هند تامین می‌شد، ادامه داد: عدم پایبندی هند به تعهدات تجاری خود می‌تواند این فرصت را در اختیار پاکستان قرار دهد؛ اما درحال‌حاضر این ممنوعیت برای تمام برنج‌های خارجی اعمال شده است.

کشاورز درباره چرایی این امر اظهار کرد: تناقض بین آمار وزارت جهاد کشاورزی و واردکنندگان برنج سبب شده تا واردات برنج خارجی به طور کامل ممنوع شود. بر اساس آمار اعلامی وزارتخانه امسال بیش از ۱.۴ تن برنج وارد کشور شده در حالی که این آمار در اسناد بخش خصوصی یک میلیون تن آمده است.

وی یادآور شد: سالانه کشور به ۱.۵ تن برنج نیاز دارد که درحال‌حاضر فقط یک میلیون تن آن وارد شده است. بنابراین ضرورت دارد برای تنظیم بازار ۳۰۰ هزار تن دیگر تا پایان سال وارد و تأمین شود.

این کارشناس بخش کشاورزی گفت: با توجه به پیش‌بینی افزایش بازار تقاضا شب عید اگر ثبت سفارش‌ها به طور محدود آزاد نشود در ادامه احتمال افزایش نرخ برنج ایرانی وجود دارد.

▣ احتمال افزایش نرخ برنج

رئیس انجمن واردکنندگان برنج نیز خاطر نشان کرد: بدون تردید مصوبه وزارت کشاورزی مبنی بر توقف برنج وارداتی بازار برنج را مشوش خواهد کرد. تجربه بازار نشان داده است که همواره پیش ازآغاز ماه رمضان، ماه محرم و عید نوروز میزان مصرف در بازار داخلی افزایش پیدا می‌کند.

اخوان اکبری در گفت‌وگو با ایلنا، با اشاره به توقف واردات برنج خارجی از هند گفت: با بیان اینکه ۲ پیک مصرف به مصادف با پایان سال شده است، تصریح کرد: حدود ۲۵۰ هزار تن تا پایان سال باید وارد شود تا در پایان سال بازار احساس کمبود را حس نکند. کمبود برنج خارجی بر بازار برنج داخلی نیز تاثیر می‌گذارد و بدون تردید شاهد افزایش نرخ برنج داخلی خواهیم بود.

رئیس انجمن واردکنندگان برنج در پاسخ به این پرسش که وزارت کشاورزی با چه هدفی این مصوبه را در پایان سال اعمال کرد گفت: به واردکنندگان اعلام شد به دلیل منفی شدن تراز تجاری با هندوستان باید واردات برنج از هند متوقف شود؛ مرجوع کردن کیوی و سیب ایران از سوی هند باعث منفی شدن تراز تجاری بین دو کشور شده است. اما برای بالانس تجاری معقول نیست که واردات یک کالای اساسی متوقف شود.

اکبری نرخ برنج خارجی را یک سوم برنج داخلی دانست و افزود: ۶ دهک پایین جامعه مصرف‌کننده اصلی برنج خارجی هستند اینجا این پرسش مطرح است که آیا باید در آستانه ماه رمضان و عید نوروز برنج خارجی هم از سفره مصرف‌کنندگان حذف شود؟

به گفته این فعال اقتصادی؛ سالانه باید ۱.۵ میلیون تن برنج وارد شود که تا به امروز یک میلیون ۲۷۴ هزار تن برنج وارد شده است و حدود ۲۵۰ هزار تن باید تا پایان سال وارد کشور شود که اگر این حجم وارد نشود بدون تردید شاهد افزایش نرخ برنج داخلی و خارجی خواهیم بود.

وی با اشاره به لغو ممنوعیت واردات برنج در امسال، افزود: این موضوع آرامش را در بازار برنج حاکم کرد و نوسان‌های قیمتی مانند سال گذشته تکرار نشد اما با این تصمیم تنش‌های قیمتی در اسفند با اوج خواهد رسید از یک هفته پیش در هر کیلو حدود ۵ هزار تومان نرخ برنج ایرانی افزایش نرخ را تجربه کرد.

رئیس انجمن واردکنندگان برنج در پاسخ به این پرسش آیا این امکان وجود دارد که برای تامین برنج داخلی به جای هندوستان نیاز خود را از بازار کشورهای دیگر مانند تایلند جبران کنیم گفت: ۶۰ درصد نیاز بازار داخلی از هند تامین می‌شود و در کوتاه مدت نمی‌توانیم بازار را جایگزین کنیم چراکه به دلیل تحریم‌ها تجار با اعتبار خود کار می‌کنند و نمی‌توانند به‌زودی کشوری را جایگزین کنند و حداقل ۶ ماه زمان لازم است که کشور دیگر را جایگزین کنیم. همچنین ذائقه مردم با برنج هندی عجین شده است و هر کالایی که واردکننده در بازار وارد کند مردم از آن استقبال نخواهد کرد.

عدم نظارت کافی بر کیفیت کالاهای صادراتی ایران

رئیس خانه صمت استان یزد با اشاره به اهداف تشکیل کمیسیون مشاورین خانه صنعت،معدن و تجارت استان گفت: در بسیاری از موارد، مشکلات فعالان اقتصادی صنعتی و معدنی با یک مشاوره کوچک و کارآمد قابل حل بوده و می‌توان از تبعات سنگین و ضرر و زیان‌های بعدی پیشگیری کرد. به گزارش روابط عمومی خانه صنعت، معدن و تجارت استان یزد، سید علی اکبر کلانتر در ادامه ضمن معرفی کمیسیون مشاورین اظهار داشت: خانه صنعت،معدن و تجارت یزد در راستای رسالت‌های خود به عنوان بزرگ‌ترین تشکل صنعتی و معدنی استان با ۲۰ انجمن تخصصی زیر مجموعه در جهت دفاع از منافع حقه و مقابله با تهدیدات مشترک اعضا خود، کمیسیونی متشکل از ۱۲ دپارتمان در زمینه‌های مختلف بانکی، مالی، مالیاتی، گمرکی، حقوقی، قانون کار، تامین اجتماعی، بیمه‌های تجاری، محیط کسب‌وکار، منابع انسانی و ...، با حضور جمعی از بهترین و باتجربه ترین مشاورین و اساتید استان تشکیل داده است. در همین راستا با پیشنهاد رئیس خانه صمت، مقرر شد کمیته‌ای در جهت کمک به حل مشکلات فعالان این حوزه از مسیر مقررات‌زدایی قوانین تشکیل گردد. موضوع دیگری که در این نشست مطرح شد، عدم نظارت کافی بر کیفیت کالاهای صادراتی ایران و تبعات و مشکلاتی است که این نبود نظارت به اعتبار صادرات ایران وارد کرده است. مقرر گشت کمیته‌ای با هدف نظارت انجمن‌های تخصصی تولیدی بر صادرات کالاهای تولیدی استان تشکیل شده و این مسائل با جدیت بیشتر پیگیری شوند. کلانتر با بیان اینکه یک درصد از فروش تعدادی از واحدهای تولیدی به اصطلاح آلاینده محیط زیست هر ساله از واحدها دریافت و به حساب خزانه واریز می‌شود گفت: این جریمه کردن‌ها به تنهایی هیچ کمکی به بهبود محیط زیست استان نمی‌کند و اگر این پول صرف نوسازی و بازسازی و ساخت و نصب تجهیزات شود، علاوه بر اینکه آلودگی رفع خواهد شد، واحدهای تولیدی نیز مشمول جریمه نمی‌شوند.

خریداران گرانفروشی فروشگاه‌های اینترنتی را در اینماد ثبت کنند

معاون وزارت صمت گفت: عدم تحویل کالای فروخته شده توسط فروشگاه های اینترنتی به بهانه گران شدن ارز، تخلف بزرگی است و کمیته نظارت بر کسب و کارهای مجازی برخورد می کند. به گزارش صمت، معاون تجارت و خدمات وزارت صمت در پاسخ به انتقادات مطرح شده در رسانه‌های اجتماعی درباره عدم تحویل کالای فروخته شده توسط فروشگاه‌های اینترنتی به بهانه گران شدن ارز گفت: مواردی که شکایت شده است و بررسی اولیه دبیرخانه کمیته نظارت بر کسب و کارهای مجازی شکایت را وارد دانسته است، تذکر کتبی به فروشگاه‌ها داده شده و در صورتی که نتوانند در فرصت قانونی دفاع کنند برخورد خواهد شد. شاه میرزایی گفت: خریدارانی که با این موضوع روبرو شده اند، به راحتی می‌توانند در سامانه اینماد که لینک آن بر روی سایت فروشگاه‌های اینترنتی وجود دارد، شکایت خود را مطرح کنند.

معاون وزارت صمت افزود: مردم به فروشگاه‌های اینترنتی اعتماد کرده اند و لذا این فروشگاه‌ها نیز در شرایطی که تورم وجود دارد باید در راستای ایجاد آرامش برای مردم عمل کنند و اعتماد مردم را دچار خدشه نکنند که البته قاطبه موارد همین است ولی استثنائاتی که وجود دارد باید اصلاح شود.

یکشنبه
۱۸ دی ۱۴۰۱- ۱۵ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴ - ۸ ژانویه ۲۰۲۳- شماره ۲۲۴۰-پیاپی۳۵۵۸

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

یادداشت

سال سخت برای دیپلماسی ایرانی

جلال خوش چهره: سال ۲۰۲۳ میلادی بی‌گمان برای دستگاه دیپلماسی ایران، سخت و صعب‌العبور خواهد بود.

سال پیش با شروع خوب و امید بخش برای برون رفت کشور از انزوای جهانی همراه بود. گفت‌وگوهای تهران با گروه ۴+۱ در وین بر سر اختلافات هسته‌ای در مسیری راهگشا قرار داشت.

این وضع سایه خود را بر گفت‌وگوهای تهران و ریاض هم گسترده بود و امید می‌رفت تئوری القایی «دو عقرب در یک بطری» جای خود را به تعامل و همزیستی مسالمت‌آمیز در منطقه‌ای دهد که خاستگاه تنش‌های ریشه‌دار و بی‌ثبات کننده است.

دیپلماسی ایرانی: سال ۲۰۲۳ میلادی بی‌گمان برای دستگاه دیپلماسی ایران، سخت و صعب‌العبور خواهد بود. سال پیش با شروع خوب و امید بخش برای برون رفت کشور از انزوای جهانی همراه بود. گفت‌وگوهای تهران با گروه ۴+۱ در وین بر سر اختلافات هسته‌ای در مسیری راهگشا قرار داشت.

این وضع سایه خود را بر گفت‌وگوهای تهران و ریاض هم گسترده بود و امید می‌رفت تئوری القایی «دو عقرب در یک بطری» جای خود را به تعامل و همزیستی مسالمت‌آمیز در منطقه‌ای دهد که خاستگاه تنش‌های ریشه‌دار و بی‌ثبات کننده است.

جنگ روسیه علیه اوکراین برای بسیاری از ناظران و حتی رهبران اروپایی دور از انتظار بود. اسرائیلی‌ها درگیر رقابت‌های داخلی بر سر کسب قدرت بودند و رتهراناسرابطه آنان با واشنگتن، تابعی از آنچه می‌توانست باشد که سرانجام مذاکرات وین رقم خواهد زد. تهران از موازنه روابط با قطب‌های قدرت غربی و شرقی برخوردار بود. مهم‌تر این‌که روابط با سازمان ملل متحد و ارگان‌های متبوع آن در وضعی تعاملی و سازنده قرار داشت.

به عبارت روشن، تحولات به‌گونه‌ای درحال شکل‌گیری بود که میان مواضع اروپا-امریکا تا «اجماع» کنونی فاصله بسیار را نشان می‌داد.

اوضاع به ناگاه و کمی پس از ژانویه ۲۰۲۲ یعنی فوریه (اسفند ۱۴۰۰) رو به تغییر گذاشت.

با شروع جنگ روسیه علیه اوکراین، مذاکرات وین نیز متحمل ترکش‌های اختلافی شد. تهران و واشنگتن در یک اقدام متقابل، مواضع حداکثری خود را اعلام و بر آن پافشاری کردند.

میان‌داری اروپاییان کاری از پیش نبرد. ایده‌های ابتکاری آنان با مقاومت دو طرف اصلی گفت‌وگوها (تهران - واشنگتن) به سرعت ناکارآمد شد. این وضع در حالی رخ داد که از یک‌سو، اسرائیلی‌ها که در این زمان مشغول رقابت‌های داخلی خود بودند، سیاست بنشین و ببین را دنبال کردند.

آنان فرایند تحولات تخریبی را در خدمت به هدف خود یعنی ناکام شدن مذاکرات برجامی ارزیابی کرده و به این دلیل سکوت را ترجیح دادند.

از سوی دیگر، مذاکرات تهران -ریاض نیز به مغاک رفت. اروپائیان رفته رفته از میانجی‌گری فاصله گرفته و در بستری از شکل‌گیری ائتلاف با واشنگتن علیه تهران قرار گرفتند. بدتر این‌که ابتکار عمل لازم از سوی تهران در مجامع بین‌المللی از جمله آژانس هسته‌ای، مجمع عمومی سازمان ملل متحد، شورای حقوق بشر و زنان خارج شد.

به این ترتیب تهران شاهد انتشار قطعنامه‌های بین‌المللی شد که بیش از هر چیز اعتبار آن را در جامعه جهانی در مظان اتهام‌های سخت قرار داد.

ناآرامی‌های داخلی و بازتاب جهانی آن بر شدت فشارها افزود و سرانجام، پایان سال گذشته میلادی، چشم‌اندازی را پیش‌رو گذاشت که سال جدید را برای تهران در تلاش برای خروج از انزوا سخت‌تر از گذشته کرده است.

دستگاه دیپلماسی برای اصلاح و برون رفت از وضع جاری، از فرصت‌های به مراتب کمتری از آنچه پیش‌از این در اختیار داشت، برخوردار است.

فرصت سوزی و کم استعدادی در عبور از پندارگرایی‌های بیگانه با واقعیت‌های جاری، نادیده‌گرفتن معادلات قدرت در جهان حاضر و ایجاد فرصت برای دیگران در بهره‌مندی از اوضاع پیش‌آمده، همه و همه سبب تنگناهایی است که عبور از آن به ایده‌های نو و راهگشا نیازمند است.

اگرچه این روزها حتی دشمن‌ترین‌های داخلی برجام، از بازگشت به مذاکرات هسته‌ای- حتی مذاکرات مستقیم - می‌گویند و این تجدید نظر را با رنگ و لعاب توجیه می‌کنند اما به فرصت‌های از دست رفته‌ای اشاره ندارند که خود و در همراهی با دشمنان خارجی منافع ایران مسبب آن بوده‌اند.

با این حال، دستگاه دیپلماسی همچنان فاقد ابتکار راهگشایی است که بتواند ضمن گشایش دروازه‌های تازه در شروع دوباره گفت‌وگوها، از مواضع کلیدی منطبق با منافع و امنیت ملی در دو سطح توانمندی هسته‌ای و دفاعی برخوردار باشد.

غرب اکنون بر روی فرسوده شدن تهران در حفظ مواضع خود سرمایه‌گذاری کرده است. به نظر می‌رسد آنان با رها کردن تهران در مشکلات گریبانگیر خود، به تسلیم آن در برابر خواست‌هایشان امید بسته‌اند. تهران در این باره چه باید کند؟

اگر سیاست‌خارجی را ادامه منطقی سیاست داخلی بدانیم، آنگاه چاره کار ممکن خواهد بود. توافق و ایجاد فهم مشترک و مشروع از منافع و امنیت ملی در داخل، بستر هرگونه تلاش دیپلماتیک برای خروج از انزوایی خواهد بود که اکنون بر ایران تحمیل شده است. «اراده‌گرایی» امری مطلوب است اگر الزام‌های مربوط به تحقق اهداف آن را بتوان مراعات کرد.

اگر توافق ملی، شرط نخست برای ایجاد فرصت‌های موقعیت ساز خارجی به حساب آورده شود آنگاه می‌توان از امکانات باقی مانده در خدمت به بیرون شدن از وضع حاضر بهره گرفت. مهم‌ترین این امکانات، همانا پرهیز همه طرف‌ها از اعلام رسمی پایان برجام و فقدان ایده پس از مرگ برجام است.

سال ۲۰۲۳ برای دستگاه دیپلماسی ایران سخت و صعب‌العبور خواهد بود اگر همچنان در داشتن ایده‌های قوی و راهگشا فقیر باشد.

نامه

ایراد جهاد کشاورزی به سیاست بانک مرکزی

معاون وزارت جهاد کشاورزی در نامه‌ای به بانک مرکزی نکاتی را در خصوص تامین و تخصیص ارز کالاهای اساسی از کلیه منابع ارزی ارائه کرد.

به گزارش صدا و سیما، محسن شیراوند، معاون توسعه بازرگانی وزرات جهاد کشاورزی در نامه‌ای به آرام معاون ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نکاتی را در خصوص امکان تأمین ارز کالاهای اساسی از کلیه منابع ارزی ارائه کرد.

در این نامه آمده؛ احتراما، عطف صورتجلسه مورخ ۷ دی ۱۴۰۱ در محل آن بانک و صرفا اجرایی شدن بند ۵ آن توسط بانک برای کالاهای اساسی موارد زیر به استحضار می‌رساند:

اجرای سیاست تثبیت نرخ ارز نیما برای کالاهای اساسی و مواد اولیه سیاست اصولی دولت برای تثبیت نرخ و بازار کالای اساسی است.

اجبار واردکنندگان کالای اساسی به تامین ارز از محل ارزهای بانک تجارت عراق TBI و یورو مالک بانک ترکیه که تامین و انتقال ارز از مسیر آنها با مشکلات و هزینه‌های سربار روبه‌رو است، در عمل سیاست دولت برای تنظیم بازار کالاهای اساسی را با مشکل روبه‌رو خواهد کرد؛ بنابراین بر اساس توافق صورت گرفته مقرر گردید؛ امکان اجرای نقل و انتقال ارز، هزینه‌های انتقال و... در دستور کار مذاکرات طرفین قرار گیرد.

بدیهی است اجبار تامین ارز کالاهای اساسی از محل‌های مذکور بدون ارزیابی میزان امکان اجرایی شدن آن، سیاست دولت را تحت‌الشعاع قرار خواهد داد و تبعیض بر علیه کالاهای اساسی به نفع سایر کالاها است که بدون محدودیت قادر به تامین ارز بازار نیما خواهند بود.

همچنین طبق صورتجلسه مذکور مقرر شده است ۴۰ درصد تامین ارز از محل نیکو (تهاتر نفت) انجام شود که اجرای کامل و نه تقطیع شده آن مورد تاکید است.

ضمن اینکه با توجه به مقررات TBI عراق اجرای این بند برای محموله‌های با مبدا کشورهای حوزه اوراسیا (بنادر شمالی کشور)، رسیده به بنادر کشور، در مسیر بنادر کشور و... اجرایی نمی‌باشد و نتیجه آن رسوب کالا در گمرکات و افزایش هزینه‌های دموراژ و افزایش نرخ تمام‌شده کالا خواهد شد.

هرگونه هزینه اضافی تحمیلی و واردات کالاهای اساسی از محل تغییر نوع ارز (یورو نیکو به سایر منابع ارزی) که منجر به افزایش نرخ کالای اساسی گردد؛ اساسا در تعارض و تضاد با سیاست‌های کلی دولت مبنی بر تثبیت نرخ کالاهای اساسی می‌باشد.

تفسیر و تعیین نوع کالای اساسی از اختیارات وزارت جهاد کشاورزی است که آن بانک بدون استعلام و مکاتبه با این وزارتخانه راسا اقدام به تعیین کالاهای اساسی و اعمال سیاست مذکور نموده است.

طبق بند ۶ مصوبه مقرر گردید کلیه کالاهای اساسی و مواد غذایی از ۹۰ درصد تعهدات ارزی معاف شوند که متاسفانه به صورت گزینشی اجرای بند مذکور عملیاتی نشده و ضرورت دارد با توجه به اجرای سیاست تثبیت نرخ ارز نیمایی و عدم دریافت هرگونه یارانه توسط تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات کشاورزی و عدم امکان رقابت و تحمل زیان، در صورت عرضه ارز در بازار نیما، کلیه کالاهای کشاورزی و مواد غذایی از ۹۰ درصد تعهدات ارزی معاف شوند و بانک مرکزی نسبت به عنوان دبیر کمیته اقدام ارزی نسبت به ابلاغ این بند اقدام نماید.

در پایان درخواست شده، اجرای گزینشی نحوه نقل و انتقال مالی متوقف و تامین ارز مورد نیاز کالاهای اساسی به ارز نیکو یا سایر منابع ارزی نیمایی تخصیص و تامین و موارد فوق به فوریت جهت اجرا امر به ابلاغ گردد.

عکس: صمت

در روزهای اخیر بازار ارز کشور، غرق در تلاطم بوده است تا جایی که در شب یلدا، دلار چله‌نشین شد و نرخ ارز کشور به بیش از ۴۰ هزار تومان افزایش پیدا کرد؛ هر چند پس از تغییر رئیس‌کل بانک مرکزی قیمت ارز و طلا در بازار کاهشی شد اما نوسانات ارزی همچنان موضوع اول اقتصاد کشور محسوب می‌شود. ارقام نجومی برای نرخ دلار در روزهای ابتدایی زمستان امسال در حالی ثبت شد که برخی مسئولان مثل سخنگوی دولت همچنان بر کاذب و موقتی بودن افزایش نرخ ارز تاکید دارند؛ نکته جالب توجه این بوده که شاهد شانه خالی کردن برخی از مقامات نسبت به انجام وظایف خود هستیم، در واقع اگر تمام بخش‌های دولت به‌درستی به وظایف خود عمل کنند نه‌تنها در بخش مدیریت ارز، بلکه در سایر بخش‌های اقتصادی نیز عملکرد مثبت مشاهده می‌شود. در این بین اگرچه مسئولان ستاد مبارزه با قاچاق، تلاطم بازار ارز را بی‌ارتباط با عملکرد این ستاد می‌دانند اما به اعتقاد کارشناسان حجم ۱۵ میلیارد دلاری قاچاق سبب رشد تقاضا و درنتیجه افزایش نرخ ارز می شود.

ستاد مبارزه با قاچاق: افزایش نرخ دلار به ما ربطی ندارد!

امیرمحمد پرهام‌فر، معاون پیشگیری ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز با بیان اینکه درباره افزایش اخیر قیمت ارز در بازار، اثری از قاچاق ارز را مشاهده نکرده‌ایم، گفت: عوامل موثر بر افزایش قیمت ارز در حوزه اقتصاد کلان از اراده ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز خارج است. این اظهارنظر در حالی رخ‌داده که بر اساس قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، هرگونه معامله فردایی جرم‌انگاری شده و ازآنجایی‌که ستاد مسئولیت اجرای قانون و نظارت آن را برعهده دارد؛ لذا باید با همکاری با نهادهای دیگر، اقداماتی در این زمینه صورت دهد.

با وجود اینکه همواره اخباری درباره متخلفان ارزی و تعطیلی کانال‌های ارز فردایی به گوش می‌رسد؛ اما همچنان این صفحات در حال فعالیت هستند، صفحاتی با دنبال‌کنندگان ۳۰۰ هزارنفری!

البته این گزاره صحیح است که مسئولیت اصلی در بازار ارز بر عهده ستاد مبارزه با قاچاق کالا نیست چرا که متغیرهای زیادی بر ارزش پول ملی تاثیرگذارند که کنترل و تصمیم‌گیری در خصوص آنها، خارج از اراده این ستاد هستند اما باید به این نکته توجه کرد که در طی چند سال اخیر حجم زیادی از منابع ارزی صرف کالاهای قاچاق شده و این ستاد نقش هماهنگ‌کننده و سیاست‌گذار در جلوگیری از ورود و عرضه کالاهای قاچاق داشته است اما در این زمینه گویا توفیقی به دست نیامده است. اگر حجم سالانه قاچاق ورودی به کشور را ۱۵ میلیارد دلار نظر بگیریم، در ۵ سال اخیر که سخت‌ترین تحریم‌های اقتصادی علیه کشور اعمال شده است؛ بیش از ۷۵ میلیارد دلار از منابع ارزی صرف قاچاق شده است. در ۵ سال اخیر بیش از ۷۵ میلیارد دلار از منابع ارزی صرف قاچاق شده است

■ آیا روسیه سرمشق مناسبی برای ایران است؟

علاوه بر این علی صالح‌آبادی، رئیس‌کل سابق بانک مرکزی نیز شیوه مدیریت خود را با دولت روسیه مقایسه کرده بود، این در حالی است که مرکز پژوهش‌های مجلس قیاس اقتصاد ایران با روسیه را اشتباه عنوان کرده بود. بر اساس اظهارنظر کارشناسان مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، به لحاظ متغیرهای بنیادین اقتصادی مانند رشد نقدینگی، تولید، سرمایه‌گذاری، تورم، صادرات نفتی، ذخایر ارزی، اقتصاد روسیه شرایط کاملاً متفاوتی نسبت به اقتصاد ایران داشته و باید نقش کلیدی برای اصلاح اساسی در سیاست‌های ارزی روسیه در تاب‌آوری اقتصاد روسیه قائل شد.

آنچه مشخص است، شاهد اظهار نظرات عجیبی از سوی مسئولان هستیم، اظهار نظراتی که در دولت‌های سابق نیز مشاهده می‌شد و در نهایت به سبب عدم اجرای قانون و عملکرد مثبت اقتصادی، همواره بر دهک‌های پایین درآمدی جامعه فشار وارد می‌شود، ناکارآمدی‌هایی که در نهایت به اعتراضات نیز منجر می‌شود.

اظهارنظر برخی مسئولان جنبه فرافکنی دارد

مرتضی افقه کارشناس و استاد اقتصاد دانشگاه چمران اهواز در گفت‌وگو با مهر ضمن انتقاد از اظهار نظرات عجیب برخی از مسئولان کشور گفت: در روزهای اخیر حرف‌های بدون مبنای علمی و مطالعاتی از سوی برخی از مقامات به گوش می‌رسد و شاهد فرافکنی عجیبی هستیم. وی ادامه داد: فردی در ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز اعلام می‌کند عوامل مؤثر بر افزایش قیمت ارز در حوزه اقتصاد کلان از اراده ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز خارج است؛ درحالی‌که جهت هرگونه واردات کالا به شکل رسمی و غیررسمی (قاچاق) نیاز به ارز است در نتیجه حجم بیش از ۱۵ میلیارد دلاری قاچاق حتما تقاضا برای ارز در داخل کشور افزایش می‌دهد. استاد اقتصاد دانشگاه چمران تصریح کرد: مگر اینکه تصور کنیم از ارزهای ایرانیانی که در خارج کشور حضور دارند یا هم‌وطنانی که در بانک‌های خارجی سپرده دارند، به‌منظور قاچاق بهره برده شود که تصور این امر محال است. به گفته افقه، وقتی اعلام می‌شود واردات رسمی و قاچاق بالا رفته؛ یعنی تقاضا برای افزایش ارز رشد یافته است و تقاضا در شرایط محدود بودن ارز به سبب تحریم‌ها، مطمئنا موجب افزایش نرخ ارز خواهد شد. وی خاطرنشان کرد: طبیعی است در کنار این موارد حساسیت سیاسی و اجتماعی، سبب افزایش انتظارات تورمی شده است؛ از آنجایی که مردم به دنبال حفظ ارزش دارایی‌ها و قدرت خرید خود هستند، در نتیجه خودبه‌خود به سمت تبدیل دارایی به ارز یا طلا حرکت می‌کنند که متغیر فوق تاثیر بیشتری نسبت به قاچاق کالا دارد، با این وجود واردات رسمی و غیررسمی نیز تاثیر بالایی دارد.

■ مبارزه با قاچاق کالا در نرخ ارز تاثیرگذار است

کارشناس و تحلیلگر اقتصادی ضمن اشاره به این نکته که قیمت ارز تحت‌تاثیر میزان عرضه و تقاضا است، گفت: به سبب تحریم‌ها دولت توان مدیریت عرضه را نداشته است؛ در واقع ورودی ارز به سبب کاهش فروش نفت و سایر کالا و عدم دریافت وجوه با افت مواجه بوده است؛ در نتیجه تنها اقدام موثر دولت در شرایط فعلی می‌تواند در زمینه مدیریت و کنترل تقاضا باشد. افقه تاکید کرد: اگر بخشی از این مدیریت بر روی کالاهای قاچاق متمرکز شود، با توجه به کیفیت مدیریت و مبارزه با قاچاق، حداقل سرعت افزایش نرخ ارز کاهش پیدا می‌کند و چه‌بسا تشدید مبارزه موجب کاهش نرخ نیز خواهد شد.

■ مالیات بر عایدی سرمایه در کوتاه‌مدت اثر ندارد

استاد اقتصاد دانشگاه اهواز در بخش دیگری از اظهارات خود به موضوع مالیات بر عایدی سرمایه اشاره و اعلام کرد: سیاست‌های نظیر مالیات بر عایدی سرمایه در شرایط عادی موثر است اما در کوتاه‌مدت شرایط فعلی کشور باید موارد دیگری نیز در نظر گرفته شود. وی افزود: بسیاری از مسئولان، ایران را با کشورهای دیگر که دارای ساختار مجزا و شرایط متفاوت هستند مقایسه می‌کنند، به طور مثال رئیس‌کل بانک مرکزی، شیوه مدیریت ارزی کشور را با روسیه مقایسه می‌کند، درحالی‌که از اساس این قیاس اشتباه بوده و در نتیجه تصمیم‌گیری ناشی از این مقایسه سبب می‌شود شرایط اقتصادی کشور بدتر شود. به گفته افقه، قیاس با کشورهای دیگر و عدم توجه به ساختار اقتصادی خاص ایران حاکی از بی‌تجربگی و ناآگاهی مسئولان از شرایط اقتصادی ایران است.

■ تورم در پایان سال کاهش می‌یابد؟

این تحلیلگر مسائل اقتصادی به موضوع تورم نیز اشاره کرد و افزود: معمولا در ماه‌های انتهایی سال به سبب هزینه‌کرد درآمدها، دولت با مشکل کمبود و کسری بودجه مواجه است. وی گفت: در ماه‌هایی پایانی سال به جهت افزایش خرید مردم تحت‌تاثیر سال جدید، دولت باید اقداماتی صورت دهد و اگر دولت قادر نباشد از منابع پیش‌بینی‌شده در بودجه نظیر مالیات، بودجه را تامین کند، بالاجبار باید به سمت استقراض از بانک مرکزی حرکت کند و در نهایت با توجه به این شرایط نمی‌توان انتظار کاهش تورم را داشت.